

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Norske
Universitets- og Skole-
Annaler,

udgivne

af

C. A. Holmboe,
Professor ved det Kongelige Frederiks Universitet.

Første Binds første Hæfte.

Christiania 1834.
Trykt hos Jacob Chr. Abelsted.

Subscriptionsplan.

(1833.)

”Paa en Tid, da alt hvad der henhører til den offentlige Forvaltning i høi Grad er blevet Gjenstand for Almuehedens Opmærksomhed og Interesse, har jeg troet at opfylde mangen oplyst Fædrelandsvoens Ønske og afhjælpe et længe følt Særn, ved, igjennem et eget Periodisk Skrift, at meddele paalidelig og nogenledes fuldstændig Efterretning om Rigets videnskabelige Danneleses-Anstalter. Jeg har derfor henvendt mig til de Auctoriteter, af hvis Arkiver saadanne Efterretninger maae ses, og, da samtliges velvilligen have lovet mig Udgang til alle de Oplysninger, som maatte passe for min Plan, har jeg i Sinde, i næste Aar at begynde Udgivelsen af Norske Universitets- og Skole=Annaler, hvori vil blive meddeelt Efterretninger om Universitetet, den militaire Høiskole, Krigsskolen, Socadets=Institutet, de lærde Skoler og Middelskolerne, saavel i videnskabelig, som oeconomic Henseende, saasom: herhenhørende Regjerings=Foranstaltninger; Lærpersonalet, Befordringer og Afgang; Forelesninger og Underviisningsvoasen; Examina og disses Udfald, Udmærkelser og Belønninger; Studerendes Optagelse og Afgang, med Udsigt over deres Antal; Stipendier og deres Fordeling; Promotioner; Høitideligheder; videnskabelige Samlinger; oeconomic Tilstand m. m. Hvortil vil, forsaavidt Rummet tillader det, joies enkelte literære Notitser og korte Efterretninger om andre Landes videnskabelige Danneleses=Anstalter, samt korte Afhandlinger, Skole=asenet vedkommende.

Medens Norge var forenet med Danmark, meddelees saadanne Efterretninger, med Hensyn til de da eksisterende norske lærde Skoler, i Professor Engelstofts Universitets- og Skole=Annaler; men siden den Tid have i Norge kun enkelte saadanne Efterretninger været meddeelte, for det meste, i Dagblade. Jeg troer derfor at gjøre Verket baade nyttigere og interessantere, ved, for enhver enkelt Skrifteleses Vedkommende, at optage Traaden der,

Norske
Universitets- og Skole-
Annaler.

Første Binds første Hæfte.

Forord.

Overeensstemmende med Subscriptionssplanen er nærværende Hæfte deelt i to Afdelinger, hvoraf den første indeholder ældre, den anden nyere Efterretninger. Som terminus for de ældre har Udgiveren valgt Udgangen af 1832, som den Tid, til hvilken man kunde have fuldstændige Efterretninger, da han om Efteraaret 1833 begyndte sit Arbeide; og, omendkjøndt dens Grund ei er anvendelig for de Instituters Bedkommende, som i dette Hæfte ei ere omtalte, anseer Udgiveren det dog rigtigst at dele Efterretningerne om alle Instituter ved samme Tidspunct, for at skaffe Læseren et lettere Overblik over alles Tilstand til samme Tid. At i dette Hæfte kun meddeles Efterretninger om tvende Instituter, har fornemmelig sin Grund i Betragtningen af den Uleilighed, som er forbunden med alt for meget at udstykke Materierne. I Valget af de nyere Efterretninger om Universitetet, som her ingenlunde leveres fuldstændige, har Udgiveren seet sig indskrænket deels af Rummet, deels af den Omstændighed, at flere Efterretninger ere af den Beskaffenhed, at de ikke hensigtsmæssigen kunne meddeles, førend de ældre Efterretninger om samme Gjensstande ere gangne forud.

Det Kongelige Norske Frederiks Uni- versitet.

I) Dets Oprettelse.

Længe havde uidentviol Ønsket om et Universitets Oprettelse i Norge ulmet i mangen oplyst Mandes Bryst, førend det, saavidt vides, første Gang offentlig udtrede sig i en Afhandling af den bekjendte Lærde, P. F. Suhm, "om Videnskaberne med Hensyn paa Norge," Trondhjem 1761. Dette havde imidlertid den Gang ingen videre Følger. Men da i Aaret 1770 Norge og Danmark erholdt Trykkesfrihed, udkom strax Aaret efter flere Afhandlinger om Nytten af et Universitets Oprettelse i Norge. Vel opløstede enkelte Stemmer sig derimod, men de vare saa svage, at man ikkedestomindre allerede dengang temmelig almindeligen nævede det Haab, at Norge snart skulde see en Høiskole i sit Stjod, — et Haab som vandt Styrke derved, at i samme Aar Trond-

hjemf Bifkop, Gunnerus, blev kaldet ned til Kjøbens havn for at reformere Universitetet der, og ved samme Leilighed forfattede en Plan til et Norst Universitetet, hvilken findes indført i "Historisk-Philosophiske Samlinger, udgivne af Selskabet for Norges Vel, 2den Deels 2det Bind." — Haabet opfyldtes ikke, men derfor glemtes ikke Sagen; thi ogsaa i de følgende Decennier lod nu og da en Nost sig høre, for at kalde den i Minde, især i Aarene 1793—95. I Juni Maaned 1793 udsatte nemlig et Selskab i Christiania Præmier for de bedste Afhandlinger om det Spørgsmaal: "Hvorledes et Universitet i Norge kunde indrettes til størst Nytte for Landet, med Hensyn til Tidernes Cultur og Videnskaberens Tilstand?" Flere Afhandlinger indkom, og første Præmie tilkjendtes daværende Secretair Chr. Pram; 2den Præmie Prof. C. U. D. v. Eggers. *) Foruden dem søgte flere for Sagen varmt sølende Mænd, baade ved Skrift og Tale i disse Aar at henlede Regjeringens Opmærksomhed paa dette Anliggende. Blandt saadanne fortjene at nævnes Tyge Rothe, Prof. J. N. Wilsø, Byfoged (senere Justitsraad) Jac. Wulfsberg, og Alsøesfor (senere Etatsraad) Env. Falsen. **)

*) Begges Afhandlinger ere trykte under Titlerne: Forsøg om en Høiskoles Anlæg i Norge, efter den af et Selskab i Christiania fremsatte Priisopgave. Et Priiskrift af Christen Pram, Christiania 1795. 8. Raisonneret Plan til et Universitet for Norge, af C. U. D. von Eggers. Christiania 1794. 8.

**) Vor nylig afdøde Statsraad N. Treschow, den Gang Rector ved Christiania Latinskole, yttrede sig, i Tillæg til Christi-

Men, hvad enten politiske Grunde, hentede fra Danmarks og Norges indbyrdes Forhold, eller andre Hindringer stillede sig i Veien, — dette Normændenes fjære og billige Ønske blev ogsaa denne Gang uopfyldt.

Hidindtil var heller ikke nogen Begivenhed indtraadt, som gjorde Savnet mere føleligt end forhen; men, da Samkvemmet mellem Rigerne, som i en næsten hundredeaarig Fred havde været frit og ubehindret, i Krigsaarene fra 1807 af, blev afbrudt, da blev Savnet af mangehaande vigtige Indretninger, og deriblandt ogsaa af et Universitet, dobbelt føleligt. Selv i den ved Krigen fremkaldte Nøds og Trængsels Tid vakttes derfor atter Interessen for dette Anliggende derved, at i Aaret 1809 en Anonym i Christiania Intelligents; Sedler fremsatte en Deel Spørgsmaal om det for over et Decennium siden saa meget omhandlede Norske Universitet. Disse i Forening med nogle Repliquer gjorde Sagen til Gjenstand for almindelig Samtale i ethvert Samsfund, og foranledigede, at nogle Mænd i Christiania ønskede at udsætte Præmier, for atter at see Sagen offentlig drøf-

---

ania Intelligents; Sedler for 1793, imod Dyrettelsen af et Universitet i Norge, under Rigets daværende Tilstand, som altfor kostbart, naar det skulde være fuldstændigt, og til liden Nytte, naar det blev ufuldstændigt. Han foreslog derimod at udvide Underviisningen i de øverste Classer i de lærde Skoler, i Christiania, Bergen og Trondhjem, saaledes, at de, som derfra dimitteredes, kunde have erholdt saamegen Kundskab i alt hvad der hører til Humaniora, at de ved Universitetet strax kunde begynde deres Embeds- eller Undlings; Studier.

tet; i hvilken Anledning de henbendte sig til det eneste da eksisterende literaire Selskab i Christiania, det saakaldte Topographiske Selskab for Norge, stiftet 1790 af daværende Stiftsbefalingsmand over Aggershus Stift, Fr. v. Moltke. Dette Selskab modtog de tilbudne Pengesummer og fremsatte under 9de Decb. 1809 følgende Priiissspørgsmaal:

- 1) Ver Norge have et Universitet i sit eget Skjød?
- 2) Hvorledes og hvor indrettes et Universitet meest hensigtsmæssigen i Norge?
- 3) Hvad udfordres til Oprettelsen og Vedligeholdelsen af et Universitet i Norge; og af hvilke Kilder tages de Midler, som dertil udfordres?

Det Topographiske Selskab ophørte kort efter som et særskilt Samsfund, da det sluttede sig til det under 29de Decb. s. A. stiftede Selskab for Norges Vel, der med megen Varme tog sig af Sagen angaaende et norsk Universitet. De forhen fremsatte Priiissspørgsmaal bleve atter bekendtgjorte, hvorved en Præmie af 1000 Rdlr. udsattes for den bedste Afhandling om et Universitets Oprettelse i Norge, og en Præmie af 200 Rdlr. for den næstbedste. Blandt de indleverede 9 Afhandlinger erkjendtes ingen aldeles fyldestgjørende, men trende ansaaes dog værdige til Belønning, hvorfor Præmierne deektes i tre Dele, saaledes: at en Præmie paa 800 Rdlr. tilkjendtes Forfatteren af den fortrinligste Afhandling, og en Præmie paa 200 Rdlr. til hver af de Andre. Forfatterne vare Adjunct ved Christiansands lærde Skole, N. Bergeland, Pastor P. Schinnerup i Eids:

vold og Biskop i Nordlandene og Finmarken, M. B. Krogh. *)

Samme Dag, som disse Præmier bleve tilkjendte, den 7de Februar 1811, besluttede en Generalforsamling i Selskabet for Norges Vel, efter Forslag af dets Vice-Præsæs, nu afdøde Biskop Bøch, at Directionen for Selskabet skulde udstede Subscriptionsplaner, for at samle frivillige Bidrag til et Universitets Oprettelse. Ifølge heraf udkom under 1ste Juni 1811 følgende

Subscription
til

Et Universitet i Norge.

Landsmænd og Brødre!

Længe folte tænkende Normænd Savnet af et norsk Universitet. Flere Gange lod Norges Døstte hoit: at oprette Videnskaberne et Høisæde i eget Ekjod! Edle Mænd, hvis Minde er og bliver Normænd helligt, talte med Varme og Kraft denne vigtige National-Sag. — Men mange Vanskeligheder hindrede indtil dette Dieblit Sammes Iværksættelse! Forsynet forbeholdt Kong Frederik den Sjettes Regjering den udodelige Hæder, at grundlægge Videnskabernes Tempel i Norge.

Store Ulykker, som rammede Staten og truede at sønderknuise den, lod Norge mere levende end nogenstunde føle ethvert Savn, og fremkaldte tillige en for ukjendt Kraft til at afhjælpe disse. Ønsket om et Universitet i Norge opflammedes mere end nogens

---

*) Efr. Budstikken 3 D. p. 4 flg.

finde forhen; thi Fiender til Lands og Vands lagde nye Farer, nye Vanskeligheder ivoien for den studerende Ungdom, og den ved Krigens Ulykker vækkede større Stræben til Fuldkommenhed i enhver Vindstis belighed. Green gjorde dagligen Fordring paa manges haande manglende Kundskaber.

Norges Ønske naaede Thronen, og Frederik den Sjette, der ei kan ville Andet end sine Undersaatters Vel, der ei kan taale, at nogen Deel af den forenede Stat tilsidesættes, vil sikkerligen give Norge et Universitet, naar Midlerne, som udfordres til dets Oprettelse og Vedligeholdelse, tilveies bringes. Af Regjeringen bør vi med Tillid vente, at den kraftigen vil bidrage til disse Midlers Tilveiebringelse; men kunne vi, eller bør vi vente, at den gjør Alt? — Nei! Landsmænd! Utallige vigtige Gjenstande gjøre Fordring paa Regjeringens Opmærksomhed og dens ved Krigen svækkede Midler; derfor skyldte vi vor egen som vort Norges Ære at forene og anstrænge vore Kræfter, for at opreise og vedligeholde Videnskabernes Tempel i Norge, paadet at ikke Samtidige og Efterkommere skulle sige: "Normænd talte i en lang Række af Aar om Nødvendigheden og Nyttens af et Norsk Universitet, men de bidroge kun Lidet ved kraftfuld Daad til at skaffe deres Fædreland dette saa uuvurdeerlige Gode." — Dog nei! Sligt skulle Warbøgersne ikke vidne om Norges nulevende Sønner! Med sand Glæde, som med trygt Haab forudsee Under tegnede, der for Nutiden nyde det Held, at staae i Spidsen for vort fædrelandske Samsfund, at den sam-

me høie Mand og Nordiske Kraft, som, under Anførelse af Norges hedenfarne men udødelige Helt og Ven, værnede om Norges Selvstændighed imod Fienders Skarer, under Kamp tillige mod Hunger og Nød, ogsaa vil vise sig i Normænds Anstrængelse for et Norsk Universitet. Med Glæde vil den Rige ile at ofre af sin Overflod, og den mindre Formuende at indskrænke sine Fornødenheder, for at reise Norges Universitet paa en fast Grundvold. Alle brave Normænd ville kappes om at bidrage til denne store National-Sag; thi hvo iblandt os er saa forsynet, at han ikke seer Vigtigheden af, at Norges studerende Ungdom, dets vigtigste Haab, dannes i det eget Modersskjød, paa en til Landets Natur passende Maade; og hvo iblandt os er saa kold, at han ikke henrykkes ved Tanken om, at see med det Norske Universitet en ny Morgenrøde fremstraae over Norriges Fjelde?

I denne sikre Overbeviisning og efter flere brave Normænds Opfordring opfylder Directionen i det Kongelige Selskab for Norges Vel herved den behagelige Pligt, at give Nationen Leilighed til offentligen at ytre sin Tver for et Norsk Universitets Grundlæggelse og Vedligeholdelse, ved at fremlægge for vore ærede Medborgere og igjennem Selskabets samtlige Districts-Commissioner en Subscriptions-Plan, hvor paa Enhver kan tegne, hvad og hvorledes han vil bidrage til hiin vigtige National-Sag, — være sig enten paa eengang, med Gave af Guld og Sølv eller Penge-Summer, af Jordegods

eller andre faste Eiendomme, af Bibliotheker eller Naturalie-Samlinger, Instrumenter og andet Deltige, — eller aarligen, ved at anvise Indtægter af staaende Capitaler, private Tiender eller bortbyggede Landgodser m. v.

Ligesom vi forud ere overtydede om, at alle vore brave Medborgere, saavel i som udenfor dette vort Fædrelands: Samfund, kraftigen vilde bidrage til det ædleste Niemed's Opnaaelse, saaledes tør vi forsikre, at i denne vigtige Sag Intet fra vor Side skal vore de forsomt til vort Nørriges Vel.

Christiania, i Directionen af det Kongelige Selskab for Norges Vel, den 1ste Juni 1811.

Friedrich, Prinz z. Hessen.

F. J. Bech.

S. Masmusen. J. Rosted. L. Stoud Platou.
J. L. Bull. Peder Anker. M. G. Rosenkrantz.
H. Wedel:Jarlsberg.

Den store Mængde af Subscribenter og de tildeels betydelige Bidrag vriste noksom, at Sagen erkjendtes at være et National: Anliggende. Allerede inden Aarets Udgang var subscriberet følgende Beløb:

	Eng. for alle	Aarlig.
1) 3 Rigsdaler Dansk Courant	769,611.	13,352
2) = do. Specier	3,960.	
3) = Byg	=	750 Rd.
4) = Havre	=	235 $\frac{7}{8}$ =

Imidlertid var ogsaa Hans Majestæt Kong Frederik den Sjette, efter Sigende fornemmelig ved Forestillinger af nu afdøde Statsraad Treschow, bleven overtydet om Vigtigheden og Nødvend

digheden af et Universitets Oprettelse i Kongeriget Norge, og tilmeldte under 2den September 1811 Dis-
 rectionen for Universitetet og de lærde Skoler sin
 Billie og Beslutning i denne Henseende, hvorefter i
 Collegialtidenden for 1811, No. 36 indrykkedes føl-
 gende

Bekjendtgjørelse.

”Ved allerhøieste Resolution og Rescript til Dis-
 rectionen for Universitetet og de lærde Skoler af
 2den Sept. d. A. har det behaget Hans Majestæt
 at bestemme og befale: At i Kongeriget Norge skal
 oprettes et fuldstændigt Universitet, som paa den
 Naade skal organiseres, at ved samme ikke blot for-
 redrages academiske Videnskaber for de egentlig Stu-
 derende, som have til Hensigt at danne sig til Lær-
 de og videnskabelige Embedsmænd, men og gives
 hensigtsvarende Underviisning i almeennyttige Kund-
 skaber for dem, hvis nærmeste Formaal er, at vinde
 practisk Duelighed for det borgerlige Liv.

Lærerpladsene ved dette Universitet ere for det
 første bestemte til i alt 19 Professorater og 2 Lec-
 torater, og under visse Betingelser er Staden Kong-
 berg af Hs. Majestæt udsæet som det bequemeste
 Sted for det norske Universitet.

Til dette nye Universitet vil Allerhøiestsamme ha-
 ve skjænket og bestemt:

- a) Den Hs. Majestæt nu tilhørende Colbiornsenke
 Bogsamling, tilligemed Doubletterne af det store
 kongelige Bibliothek.
- b) Doubletterne af det Kjøbenhavnske Universitets
 Naturaltheater, i Forening med andre offentlig

ge Stiftelses Doubletter af Naturalier, samt den Samling af Mineralier, som Bergseminariet i Kongsberg nu er i Besiddelse af.

- c) Betøbet af den Præstetaldene i Norge under Navn af Studiestat paalagte aarlige Afgift, som hidtil har tilfaldet Kjøbenhavns Universitet.
- d) Indtægten af trende Tiender paa Hedemarken, som have være henlagte til en af de juridiske Lærestole ved Kjøbenhavns Universitet.
- e) Beløbet af de Legater, som fra Norge i sin Tid ere skjænkede til Understøttelse for Studerende ved Kjøbenhavns Universitet; hvorhos Hs. Majestæt allernaadigst er fundet at ville give sin allerhøieste Tilladelse og Indvilgning til:
- f) At der, saaledes som Omstændighederne efter næriere Overveielse maatte tillade og medføre, ydes Bidrag til det nye Universitet fra det Sørsøiske Academie, fra det Ankerske Fideicommiss, fra det Angelske Legat og fra det offentlige og benificerede Jordegods i Norge.

Ved det norske Universitets Oprettelse skal Candidaternes Prøvelse ved Embedsexamen i Fremtiden aldeles affondres fra Universiteterne i begge Riger, og derimod foretages paa saadan Maade, som Hs. Majestæt maatte finde for godt nærmere at fastsætte, hvorom Directionen er befaleet, i sin Tid at indkomme med allerunderdanigst Forslag.

I øvrigt har Hs. Majestæt bemyndiget Directionen til, i Henseende til forebemeldte Hovedbestemmelser, at træde i Brevveksling med det kongelige Vicesatholderskab i Norge, det kongelige danske Cancell

lie, det kongelige Rentekammer og øvrige vedkommende kongelige Departementer, for derefter til allerhøjeste Beslutning at forelægge de fornødne udførligere Forslag til det norske Universitets Indretning.”

Neppe havde nogen Begivenhed i Aarhundreder vaakt en større og mere almindelig Glæde i Norge. Directionen i Selskabet for Norges Vel kom derfor Almeenhedens Dufte i Nøde, da den ved Circulære af 12te Oct. s. A. opfordrede alle Norges Byer og Bygder til at fejre en høitidelig Glædes- og Takkefest den 11te Decb. s. A.

Opfordringen modtoges overalt med Velvillie, paa mange Steder med Enthusiasme, og den 11te Decb. 1811 hævede mange Myriader over hele Norges Land deres Røst med Tak til Gud og Kongen. Ogsaa i Kjøbenhavn høitideligholdtes Dagen af den derværende Afdeling af Selskabet for Norges Vel, og havde Hans Majestæt Kongen, som dertil var iudbudet, den Raade, ikke alene selv, men med den Kongelige Familie at bivaane Festen. *)

---

*) Denne Fest er beffreven i tvende berom udgivne Bærker, nemlig: Indberetninger om National-Festen den 11te Decb. 1811, i Anledning af Hans Majestæt Kong Frederik den Sjettes Befaling om et Universitet i Norge — Udgivne af det Kongl. Selskab for Norges Vel ved L. St. Platou. Christiania 1812. 8. XLVI. og 338 S. og Forhandlingerne ved Festen i Kjøbenhavn d. 11te Dec. 1811. Kjøbenhavn 1812. 8. 157 S.

II) Forberedende Foranstaltninger.

For at bringe Beslutningen angaaende Universitetets Oprettelse i Udførelse, var imidlertid ved Rgl. Commissorium af 29de Novbr. s. A. nedsat en Commission, bestaaende af Conferentsraad D. Malling, Stiftamtmand M. G. Rosenkrantz, Amtmand J. C. H. Greve af Wedel; Jarlsberg, Biskop F. J. Bech, Conferentsraad D. G. Moldenhaver, Etatsraad A. B. Rothe og Etatsraad N. Treschow, for at tage under Overveielse og gjøre Forslag til de tjenligste Bestemmelser, saavel med Hensyn paa Stedets Valg til et Universitet, og dets dermed i Forbindelse staaende oeconomiske Indretninger, som og med Hensyn paa dets academiske eller indre Organisation. Denne Commission sammentraadte i Kjobenhavn den 6te Jan. 1812, og, efter først under 10de Febr. at have foreslaaet, "at Christiania maatte bestemmes til Sæde for det kommende Universitet i Norge", hvilket Forslag under 12te s. M. blev af Hans Majestæt approberet, indsendte den under 15de Marts s. A. sine udførlige Forslag, *) hvilke i Et og Alt vandt Hans Majestæts Bifald, hvorfor han i Overensstemmelse dermed under 10de April s. A. udsædte følgende

Kongeligt aabent Brev
angaaende et Universitets Anlæg og Indretning i Kongeriget Norge.

Vi Frederik den Sjette x. Ved Vor Befaling af 2den Sept. s. A., som i sin Tid er bragt til offentlig Kundskab, have Vi bestemt, at i Bort

*) Disse Forslag ville nedenfor blive meddeelte i Udtog.

Kongerige Norge skulde oprettes et fuldstændigt Universitet, saaledes, at ved samme ikke blot skulde forredrages academiske Videnskaber for de egentlig Studerende, som have til Hensigt at danne sig til Lærde og videnskabelige Embedsmænd, men ogsaa gives hensigtsvarende Underviisning i almeennyttige Kundskaber for dem, hvis nærmeste Formaal er, at vinde practisk Duelighed for det borgerlige Liv. Ved samme Befaling have Vi skjænket visse Samlinger af Bøger og Naturalier til dette Universitet, og foreløbigen dertil anvist Indtægter og Indtægtskilder, foruden de frivillige Bidrag, som ere indkomne eller maatte indkomme.

For at see denne Vor Befaling sat i Udførelse, og for at forforte de Omhandlinger, som dertil maatte forberede, have Vi dernæst overdraget til en af Os nedsat Commission at overlægge, og til Os at indgive allerunderdanigst Forslag om de tjenligst eragtede Hovedbestemmelser for bemeldte Universitets Anlæg og Indretning, med Hensyn saavel paa Stedets Valg til Universitetet, og dets dermed i Forbindelse staaende oeconomicke Indretninger, som og paa dets egentlige academiske eller indre Organisation.

Efterat have modtaget Betænkninger og Forslagge fra denne Commission, og efterat have noie overveiet en saa vigtig Sag fra alle Sider, have Vi, angaaende de første Hovedbestemmelser, som ansees nødvendige, besluttet, og befale derom Følgende:

- 1) Universitetet i Norge skal oprettes i Christiania, naar de dertil fornødne og bequemme Bygningspladser der ere erholdte.

- 2) Det foreløbigen bestemte Antal af faste Universitetslærere skal udvides til 25 Professorer, foruden 2 Lectorer.
- 3) Universitetslærerne fordeles til 8 Hovedvidenskabsslag, nemlig det theologiske, det juridiske, det medicinske, det philosophiske, det matematiske, det naturvidenskabelige, det philologisk-historiske og det statsøkonomiske.
- 4) Universitetslærernes Lønninger, ligesom og det, der udfordres til de øvrige væsentlige og staasende Udgifter ved Universitetet, skal, saasnart Løder og Omstændigheder det tillade, ansættes i Korn eller Kornværdie efter Capitelstaar; men saalænge indtil dette kan skee, blive Embedslønningerne foreløbigen ansatte i dansk Courant med de Tillæg i Species, som for andre Bore i dansk Courant lønnede Embedsmænd ere bestemte.
- 5) Til at indrette og opretholde Universitetet have Vi i de Hjælpesilder, som i Vor Befaling af 2den Sept. s. A. ere nævnte, fundet, og derfra tillagt Universitetet saadanne Indtægter, som Vi til Diemedet have anseet tilstrækkelige, uden at derved det Fornødne og Hensigtsvarende skal savnes for andre offentlige Indretninger, som ved disse Hjælpesilder underholdes; og forsaavidt bemeldte Hjælpesilder ikke i Begyndelsen kunne strax afgive alt det for Universitetet Fornødne til dets aarlige Udgifter, have Vi bestemt, at det dertil Manglende kan forestydes af Vor Casse, saavidt behøves.

- 6) Planer til Bygninger for Universitetet ville Vi ved duelige og betroede Mænd, som dertil udsæes, lade affatte, og til at drage Omforg for Bygningsarbejders Udførelse have Vi under Dags Dato udnævnt en Bygningscommission i Christiania, som strax træder i Virksomhed efter de Befalinger, Vi derom have tillagt den.
- 7) Medens Bygningsarbejdet og de dermed forbundne oeconomiske Indretninger under bemeldte Commissions Opsyn og locale Bestyrelse gaae frem, og medens de videnskabelige Samlinger af Bøger, Naturalier o. d. l. foranstaltes tilsendte, modtagne og opbevarede, ville Vi efterhaanden udnævne de Mænd, som Vi udsee til Lærerposterne ved Universitetet, saaledes, at de til en bestemt Tid sættes i Virksomhed.
- 8) For den videnskabelige Organisation have Vi antaget trede Perioder.

I den første Periode ansættes 6 a 7 Universitetslærere. De udnævnes saa betimeligen, at de kunne tiltræde deres Embeder i det seneste inden Mai Maaned 1813, paa det at Examen Artium for de unge Studerende, som i det Aar dimitteres fra de lærde Skoler, kan holdes i Slutningen af Juni Maaned, og disse Studerende i det første academiske Aar, som begynder med August Maaned 1813, høre Forelæsninger over de forberedende Videnskaber.

I den anden Periode, som begynder med det andet academiske Aar i 1814, skulle tilkomme i det mindste endnu 4 Professorer, alle saa betimeligen

udnævnte, at de kunne være ankomne til Christiania i det seneste i Mai Maaned bemeldte Aar, paa det at de Studerende, som have underkafst sig Examen Philosophicum, kunne efter Slutningen af det første academiske Aar nu gaae over til at begynde deres Hovedstudier.

Den tredie Periode indtræder med 1ste August 1815, naar de øvrige Universitetslærere ere udnævnte og ankomne til Universitetet, og fra den Tid af maa det saaledes fuldstændige Universitet føre Navn af Universitas Regia Fredericiana.

Skulde imod Forventning, formedelst uovervindelige Hindringer, nogen af de foranførte Perioder, især den tredie, ikke kunne indtræde til fornævnte Tid, da skal den dog paaskyndes saa meget, som efter Omstændighederne er muligt.

- 9) Angaaende Universitetslærernes Stilling og Forhold til hinanden, den academiske Borgerrets Erhvervelse, Forelæsninger, Studier, Examina, Understøttelse for trængende Studerende og den academiske Disciplin m. v. ville Vi i sin Tid, naar Universitetet sættes i Virksomhed, lade det Fornødne bekjendtgjøre efter de Grundsaetninger, som Vi desangaaende allerede have bifaldt og antaget; imidlertid bestemme Vi herved, at ogsaa Embedsexamina skulle holdes i Christiania som i Kjøbenhavn efter den Orden, som for samme nærmere vil blive foreskrevet, saa at det skal staae enhver Studerende frit for at underkaste sig en saadan Examen, i hvilket af Vore Riger han finder det sig beleiligt.

10) Universitetet i Norge skal i alle Maader have samme Friheder og Rettigheder som det i Kjøbenhavn.

Ved saaledes at beslutte om Hovedbestemmelserne, have Vi tillige befalet Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler, under hvilken ogsaa Universitetet i Norge er henlagt, at see Planen for samme saavel i det Hele som i dens enkelte Dele noiagtigen iværksat, ligesom Vi og allernaadigst og paa det kraftigste have paalagt bemeldte Direction, at fremskynde Iværksættelsen og Udførelsen med muligst Anstrængelse, paa det Vi desio før maae kunne nyde den Tilfredsstillelse at see Frugterne af et Værk, som Vi med landsfaderlig Deeltagelse og Kongelig Omhu have grundlagt, og ønske fuldført, til Gavn for Vore troe og kjære Undersaatter i Almindelighed, og dem i Vort Rige Norge i Særdeleshed."

Et Medlemmer af den i anførte aabne Brev No. 6 omtalte Bygningsscommissiøn udnævntes Stiftsamtmand M. G. Rosenfrantz, Kammerherre P. Anker og forhenværende Stadshauptman P. Thrane, hvortil, efter Commissiørens Andragende, under 22de Juni næstefter føiedes Amtmand J. C. H. Greve af Wedel Jarlsberg og Major Chr. Juell. Endvidere erholdt Geheime-Conferentsraad D. Malling og Overbygningssdirecteur Etatsraad Hansen, under 15de Juni s. A. Ordre til at foretage en Reise til Christiania, for der, i Forening med Bygningsscommissiønen at overlægge og efter Omstændighederne at afslutte Accorder, angaaende Pladser og andre Leiligher

der for det tilkommende Universitet, ligesom og at udsæe og i fornødent Fald at træffe Foreninger om saas danne Localer, som kunde benyttes ad interim, saa længe indtil Universitetets ; Bygningerne kunde blive færdige, og isøvrigt paa lige Maade tage under Overveielse, om ellers skulde være noget, som paa Stedet kunde være at omhandle, for at fremme den for Universitetets Istandsættelse lagte Plan; alt paa nærmere allerhøieste Approbation.

Efter anstillede Undersøgelser befandtø især Gaarden Løien, paa Byens østre Side, tilhørende Justitsraad Bull, at fortjene Opmærksomhed, og i Sammenligning med andre Eiendomme, som kunde erholdes, at have udmærkede Fortrin. Der blev derfor indgivet Forslag om, at denne Gaard maatte kjøbes for Universitetet, i det man gjorde opmærksom paa dens Størrelse og skjønne Beliggenhed, der ogsaa var bekvem til Anlæg af et Observatorium; at den sat i Forbindelse med Byen ved mellembbyggede Professorgaarde, kunde danne et nyt Quarteer af samme, smukkere end noget af dem, Staden allerede havde; at omkring Universitetsbygningerne kunde anlægges Plantninger til de ellers ved Christiania aldeles savnede Spadseregange; at Professorerne, som fik Boliger omkring Universitetsbygningerne, kunde erholde ikke alene rummelige Have, men endog saamegen Jord, at de kunde holde sig hver et Par Røer m. m., samt at Kjøbesummen, 170,000 Rdlr. D. E. var billigere end den, hvorfor nogen af de øvrige Eiendomme, der kunde komme under Overveielse, kunde erholdes.

Under paafølgende 5te September behagede det Hs. Majestæt Kongen at resolvere, at Gaarden Leys en skulde kjøbes for det norske Universitet for en Kjøbsum af indtil 170,000 Rdlr. (hvilken Sum Finants-Collegiet blev paalagt at udbetale af Hans Majestæts egen Casse) — samt at Gaarden fra 11te December s. A. skulde, uden Restance paa Kjøbsum, være skjænk-
ket som en kongelig Gave til norske Universitet.

III) De første Læreres Udnævnelse.

I Overensstemmelse med No. 8 i det p. 12 anførte Kongl. aabne Brev, bleve under 16de Januar 1813 følgende 6 Lærere udnævnte:

- 1) Professor i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet, Etatsraad N. Treschow, Ridder af Dannebrog, til første Professor i det philosophiske Facultet ved det norske Universitet; hvorhos under 29de April næstefter blev bestemt, at han fremdeles skulde være Medlem af Directionen for Universiteterne og de lærde Skoler i alle de Sager, som angaae det Norske Universitet og det lærde Skolevæsen i Norge.
- 2) Professor i den græske Philologie ved Kjøbenhavns Universitet, G. Ewerdrup, til samme Lærepod ved det norske Universitet.
- 3) Professor i Zoologien ved Kjøbenhavns Universitet, J. Nathke, til Professor i Naturhistorien.
- 4) Overlærer ved Christiania Cathedralskole S. Rasmussen, til Prof. i den theoretiske Mathematik,

med Forpligtelse, indtil videre at holde Forelæsninger over Experimental-Physiken.

- 5) Overlærer ved samme Skole, L. St. Platon, Ridder af Dannebrog, til Prof. i Historien.
- 6) Adjunct ved Kjøbenhavns Cathedral-skole, S. B. Hersted, til Lector i Theologien og det hebraiske Sprog.

Under 24de Marts næstefter blebe Contoirchef i det Slesvig-holsteenske Cancellie, Cancelliesecretair Dr. Phil. N. Falk; Overlærer ved Kjøbenhavns Cathedral-skole Jac. Krum, *) og Adjunct ved Frederiksborgs lærde Skole, Chr. Hansteen, fra 1ste Mai s. A. entledigede fra deres dahavende Embeder, for at ansættes i Lærerposter ved det norske Universitet; den første som Prof. i Lovkyndigheden, **) den anden som Prof. i Physiken, og den tredje for det første som Lector i den anvendte Mathematik; dog skulde de, førend de tiltraadte disse Embeder, end mere forberede sig ved en videnskabelig Udenlandsreise paa et Aar, hvortil dem lovedes Kongelig Understøttelse. Disse Reiser bleve dog, formeddelt Conjunctionerne, ei foretagne.

Den 5te Juni s. A. blev Prof. i Medicinen ved Kjøbenhavns Universitet Mich. Skjelderup forflyttet til Universitetet i Norge, med Forpligtelse at tiltræde Embedet den 1ste Juni 1814.

---

*) Han antog senere Familiens oprindelige Navn: Kexfer.

**) Denne Mand kom ikke til Norge, da han kort efter blev ansat ved Universitetet i Kiel.

IV) Det oprettede Universitets første Vicennium 1813—1832.

A) Organisationen.

Det Norske Universitets Virksomhed tog sin Begyndelse i 1813, da de første Examina og de første Forelæsninger bleve afholdte.

Som Norm for dets Virksomhed tjente, forsaavidt Omstændighederne tillode det, i de første 11 Aar (thi først 1824 fik det sin nu gjældende Fundats) de under 24de Marts 1812 af Hans Majestæt approberede Forslag af den p. 12 omtalte Commission. Da kun enkelte af Hovedbestemmelserne indeholdes i det sammesteds meddeelte Kongl. aabne Brev, og disse Forslag forresten ikke vides forhen at have været offentliggjorte, meddeles herved

Udtog af de under 24de Marts 1812 af Hans Majestæt Kongen approberede Bestemmelser for det Norske Universitets Indretning og Virksomhed.

a) Den oeconomiske Indretning.

Diemedet angives i Kongl. Resol. af 2den Sept. (p. 9). Lærerpersonalet (som ifølge samme Resol. skulde være 19 Professore og 2 Lectorer) skal bestaae af 25 Professore og 2 Lectorer. Hine inddeles i 8 Faculteter, nemlig: 1) det theologiske, hvorunder bliver at foredrage Encyclopædie og de theologiske Videnskabers Literatur, Bibelsk Exegesis og orientalsk Philologie, Dogmatik, Moral og Apologetik, Grundregler for Homiletik, Catechetik, Pastoraltheologie; deri 3 Professore. 2) det juridiske. Encyclopæ

die og Lovhistorie, Almindelig Retklære eller Naturret, Romersk Ret, Dansk og Norsk borgerlig og criminal Ret; Almindelig protestantisk og Dansk-Norsk Kirkeret; Juridiske practiske Øvelser; deri 3 Professorer. 3) det medicinske. Encyclopædie, Medicinens Historie og Literatur; Anatomie, Physiologie og Diætetik; Pathologie og Therapie; Materia medica, Pharmaceutik og Receptkundskab; Chirurgie og Fødselsvidenskab; Medicina forensis og Sundhedspolitie; deri 3 Professorer. 4) det filosofiske. Almindelig saavel som Philosophiens Encyclopædie samt Philosophiens Historie; Psychologie og Logik; Metaphysik; Almindelig practisk Philosophie, Naturret, filosofisk Moral; Pædagogik og Diælectik; Æsthetik; deri 3 Professorer. 5) det mathematiske. Elementær: Mathematik og høiere Geometrie; Statistiske, optiske, astronomiske og nautiske Videnskaber; Borgerlig Bygningskunst og Vandbygningkunst; deri 3 Professorer. 6) det naturvidenskabelige. Theoretisk og practisk Physik og den physiske Chemie; Zoologie, Botanik; Mineralogie og den Deel af Chemien, som dertil henhører; deri 3 Professorer. 7) det philologisk-historiske. De philologiske Videnskabers Encyclopædie; Græsk og Romersk Philologie; Fædrenelandets Eprog og skjøne Videnskaber; de historiske Kundskabers og Hjælpevidenskabers Encyclopædie; Statistik; Almindelig Geographie; den gamle, Middalderens og den nyere europæiske samt Fædrenelandets Statshistorie; Handelshistorie; Litterærhistorie; deri 4 Professorer. 8) Facultetet for Statshuushold:

nings; Videnskaben. Denne Videnskabs Encyclopedie: Statshuusholdnings; Videnskab, hvorunder: Cameral; og Finants; Videnskab; Land; og Forst; Oeconomie; Manufactur; Væsen; almindelig Handelsvidenskab; deri 3 Professore. Hertil komme 2 Lectorer for de nyere Sprog.

De vigtigste videnskabelige Apparater og Samlinger blive: 1) et Bibliothek, 2) en Samling af de physiske og mathematiske Instrumenter, som for de physiske, chemiske og mathematiske i Særdeleshed, og de astronomiske og nautiske Videnskaber udtræves; 3) en Naturaliesamling, især af zoologiske og mineralogiske Gjenstande; 4) en Samling af anatomisk; pathologiske Præparater; 5) en oeconomisk; technisk Modelsamling. Angaaende Grundvolden for Bibliotheket og Naturaliesamlingen, see p. 9.

Bygninger.

A. Egentlige Universitets; Bygninger:

1) En Hovedbygning for Auditorier og Forsamlingsværelser saaledes, at samme kom til at indeholde, især: a) et stort Auditorium til Høitideligheder, b) 4 Auditorier til offentlige Forelæsninger, hvoraf de tvende maatte være større og de to mindre, c) tvende Forsamlingsværelser til Collegialforsamlinger, d) tvende Aftrædelsesværelser for Professore, som holde Forelæsninger. e) Leiligheder for en Pedel eller Portner. 2) En særskilt Bygning for Bibliothek, og en for Universitetets Naturalieca:

binet, technologiske Samlinger, Antiquitets- og Myntsamlinger m. v. med Læseskue i Forbindelse med Bibliotheket, og Værelse til Brug for Forelæsninger i Forbindelse med Naturaliecabinettet. 3) Bygninger for Anatomitheatret, det kemiske Laboratorium og Samlingen af de fysiske og matematiske Instru-
 menter. Med disse Bygninger forbindes de Professors
 forers Vaaninger, som have Ophynet over disse Sam-
 lingen. 4) En med den botaniske Have i Forbindelse
 staaende Bygning, i hvilken ogsaa Professorens i Bo-
 taniken kunde have Bolig. 5) Et astronomisk Ob-
 servatorium med dertil hørende Bygninger.

B. Boliger for Professorerne. Om ikke alle, saa skulle de fleste academiske Lærere erholde faste og frie Boliger, hvorhos Huse af en passende Størrelse og om muligt med en liden tilstodende Have for hver, blive at opføre paa de Byggepladse, som man har Udstat til at erholde, til Bolig ogsaa for de Professorer, som ei ere anviste Boliger ved det kemiske Laboratorium, Naturaliesamlingen og den botaniske Have. Alle disse Bygninger skulle opføres af ny, og til Udførelsen af Bygningsarbeidet nedsettes i Christiania en Bygningscommission (see p. 17)

De aarlige Udgifter. Som Maalestok for Universitetets væsentlige og staaende Udgifter antages Korn, at betale i Penge efter Capitelstaxt. Professors forernes Lønninger anslaaes efter Middelforhold til 4200 Rdr. Courant al pari, hvilket, omsat til Byg, efter Middeltal af de nærmeste 10 Aars Capitelstaxter for 1811, bliver omtrent 300 Tdr. Byg. Efter Alder og Fortjenester skulle nogle have mere andre

mindre end denne efter Middelforhold bestemte Gage, nemlig: 5, hver 400 Edr. Byg; 5, hver 350; 7, hver 250, og 8, hver 200; tilsammen 7100 Ed. Byg. Paa Grund af Kornpriserne's Ustædighed under nuværende Coniuncturer skal, ved de første Professorens Ansættelse, Lønningernes Bestemmelse rette sig efter Omstændighederne i Pengevæsenet paa den Tid, disse Ansættelser skee. Foruden Lønningerne skulle Professorerne erholde fri Bolig, eller Huusleie i fri Boligs Sted, og i første Tilfælde forpligtes til at holde Boligen vedlige. Til de 2 Lectorer og øvrige Universitets Betjentes Lønninger anslaaes 600 Edr. Byg, og til Løn for Qvæstor 100 Edr. Byg. Til de videnskabelige Indretningers og Apparaters Vedligeholdelse 1400 Edr. Byg, nemlig til Bibliotheket 600 Edr.; til Naturaliesamlingen, det physiske Cabinet og det chemiske Laboratorium 200 Edr.; for Anatomie-theatret, den botaniske Have og Observatoriet 400 Edr.; til tilfældige Udgifter 200 Edr. Til et Pensjonsfond for udtjente Universitetslærevere 400 Edr. Til Understøttelse for trængende og haabefulde Studerende indtil videre 330 Edr. Samtlige aarlige Udgifter 10,080 Edr. Korn.

Indtægter.

- 1) Beløbet af den Subscription, som i Norge er begyndt og hidtil beløber sig til omtrent 700,000 Rikdr. D. E. at erlægges een Gang for alle, og som aarligt Bidrag 669 Edr. Byg, 217 Edr. Havre og i Penge omtrent 10,000 Rikdr. D. E. Til de aarlige Udgifter forbeholdes det, som i aarlig Kornafgift er subscriberet; hvorimod

de øvrige i Penge givne eller lovede Bidrag blive, saavidt behøves, at anvende til de første Indretninger, saasom Pladsers Anskaffelse, Bygningers Opførelse &c.

- 2) Det Ankerste Fideicommis. Der skal brevveksles med Administrationen angaaende et aarligt Bidrag af 5000 Edr. Byg; hvilke blive at anvende til aarlige Udgifter.
- 3) Det Angelske Legat. Med Bestyrerne skal brevveksles angaaende et Bidrag af 300 Edr. Bygs Værdie til Stipendier for haabefulde Studerende fra Trondhjems Bys og Stift.
- 4) De trende Tiender af Stange, Leuthen og Rommedals Præstegjeld paa Hedemarken, hvilke udgjøre af Stange 242 Edr. $7\frac{3}{7}$ Skj. Byg; af Leuthen 161 Edr. $6\frac{1}{2}\frac{1}{8}$ Skj. Blandforn, og af Rommedal 160 Edr. $3\frac{1}{2}\frac{2}{3}$ Skj. Blandforn; hvilke ydes efter sidste 20 Mars Capitelstaxt.
- 5) Studiefakten i Norge, omtrent 1800 Rdlr. D. E. Disse to sidste Indtægtskluder, som forhen have tilhørt Kjøbenhavns Universitet, skulle fra Begyndelsen af 1813 tilhøre det Norske. Ligesaa overgaae de Legatsummer, som ere nævnte i den Kongl. Resol. af 2den Sept. (p. 10) til Beløb 1950 Rdlr. 3 Mk. D. E. fra samme Tid til det Norske Universitet, forsaavidt de ikke længere nydes af norske Studenter i Kjøbenhavn.
- 6) Bidrag fra det beneficerede Fordegods i Norge. Universitetet skal erholde $\frac{2}{3}$ af den Capital, Korn- og Pengerente, som udkommt af det beneficer-

rede Gods i Norge, som ikke er henlagt til offentlige Stiftelser, pia corpora, Embedeboliger eller Enkesæder, naar samme efterhaanden afhændes til Eiendom. Ifølge Rentekammerets Beregning erholder Universitetet herved aarlig $5799\frac{11}{16}$ Tdr. Korn og i Penge 42,461 $\frac{5}{8}$ Rdlr. D. C.

7) af Sorøe Academie 100,000 Rdlr. D. C., hvoraf Reakterne skulle anvendes til Universitetets aarlige Udgifter. Samtlige aarlige Indtægter 12,250 Tdr. Korn og i Penge 48,260 $\frac{2}{3}$ Rdlr. D. C.

b) Den academiske eller indre Organisation.

A. Om Professorernes Stilling og Forhold til hverandre.

Samtlige Professoreer dele sig i 8 Faculteter (hvorom see ovenfor), hvilke i Værdighed alle staae hverandre ved Siden. Den ældste i ethvert Facultet er dets bestandige Formand, under Navn af Decanus. Den ældste Decanus bliver Universitetets første Rector. Rector og Decani udgjøre Universitetets Senat. Rectoratet afvevler aarlig mellem Decani efter deres Anciennitet. Naar et Facultets Decanus er Rector, bliver den Næstældste i Facultetet Decanus. I Rectors Forsald fungerer i det første Aar den næstældste Decanus som Virector, men siden steds den nærmeste Exrector. Til Senatets

Forhandlinger henhører Universitetets videnskabelige Virksomhed, dets indvortes Oeconomie, Disciplin og Orden blandt de Studerende, Stipendiens Uddeling, Udstedelse af testimonia publica, Diplomer m. m. I Sager, som Senatet ikke i Universitetets tilkom mende Fundats bliver bemyndiget til paa egen Haand at afgjøre, brevvexler det med det Collegium, som har Bestyrelsen af Universiteternes og de lærde Stolars Anliggender. Rector paaseer, at Senatets Beslutninger blive iværksatte. Senatet har sin Secretær, som tillige er Referendarius, med en Løn af 150 Ldr. Byg.

B. Om den academiske Borgerret. For at erholde academisk Borgerret maa enhver Indfodt underkaste sig examen artium, hvorefter han indføres i Universitetets Matricul. Ogsaa andre unge Mennesker, som ei henhøre til de egentlige Studerende, kunne erholde Udgang til at høre Forelæsninger, naar de bestaae i en af tvende Profesorer anstillet Prove angaaende deres Forfundskaber, hvorefter de indskrives i en særskilt Protocol. Uden Prove indskrives som academiske Borgere: De, som ved Universitetet i Kjøbenhavn ere immatriculerede; de, som have studeret ved Universitetet i Kiel i det mindste eet Aar, samt Udlændinger, som ved et fremmed Universitet ere som acad. Borgere immatriculerede.

C. Om de academiske Forelæsninger, samt om de Honorarier, som derfor blive at erlægge. Forelæsningerne skulle være deels offentlige, som det paaligger enhver Universitets:

lærer paa Embedsvegne at holde, deels private, efter frivillig Forening mellem Lærere og Tilhørere. Lectionsordenen bestemmes ved hvert academisk Aars Begyndelse af Senatet, efter Faculteternes Forslag. Med Forelæsningerne forbindes deels Examinatorier, deels, hvor de ere anvendelige, practiske Øvelser. Hvad der bliver at erlægge som Honorar for enhver halvårlig offentlig Forelæsning, bestemmes, naar Universitetet sættes i Virksomhed, og erlægges af Enhver, som dertil har Formue, til Qvæstor, som igjen i samlet Sum udbetaler Beløbet til enhver vedkommende Universitetslærer. Enhver anmeldt offentlig Forelæsning holdes, naar Nogen dertil har meldt sig. Universitetsferien ere: Juleferien fra 15de Decbr. til 14de Jan. og Sommerferien fra 1ste til 31te Juli. Det academiske Aar begynder med 1ste August.

D. Om Universitets: Studier og academiske Examina.

De Studerende, som agte at danne sig til Embede, have i Begyndelsen, i det mindste eet Aar, at sysselsætte sig med Philosophie, Philologie, Historie, Mathematik og Physik. Deres Fremgang heri prøves i en aarlig Examen, kaldet Examen philosophicum. Har Vedkommende tillige dyrket nogen Grene eller nogle Grene af Naturhistorien eller andre Videnskaber, og derfor vil gjøre Rede ved samme Examen, skal dette hæderligen meldes i sin Tid i hans Testimonium publicum. Naar Nogen gaaer over til sit Hovedstudium, meddeles ham af vedkommende Facultet en Anviisning til de Discipliner, han, i det

Fag, han valgte, har at dyrke, og naar han har fuldendt sit acad. Curfus, og forlanger Testimonium publicum fra Universitetet, maa han underkaste sig en Dimissorial: Examen, ved hvilken han mundtliggen prøves i alle de Videnskabsgrene, som hore til hans Hovedstudium. For at erholde Udgang til Dimissorial: Examen maa Vedkommende have udholdt Examen philosophicum. Ved begge disse Examina gives saavel specielle som Hoved-Characterer. Ingen maa uden Senatets Tilladelse opholde sig mere end 4 Aar ved Universitetet, uden at underkaste sig Dimissorial: Examen.

E. Om Embeds: Examina. Embedsexamina skulle holdes baade i Danmark og Norge. Naar det Norske Universitet træder i fuld Virksomhed, organiseres Deputationer til Embeds: Examina, ligesom i Kjøbenhavn saa og i Christiania. Disse skulle bestaae af lærde og practiske Embedsmænd udenfor Universitetet i det Fag, for hvilket Examen holdes, og desuden af 2 Professorer af det Facultet, som dette Fag vedkommer. Ingen antages til Embedsexamen, uden at han ved Testimonium publicum godtgjør, at han har bestaaet ved den førnævnte Dimissorial: Examen. Embedsexamen bestaaer deels i skriftlige Udarbejdelser, deels i practiske Øvelser og Colloquier. Til Embeds: Examina hendrages de hidtil værende homiletiske og catechetiske Prøver for Theologer og de practiske Prøver for Jurister. Imellem Dimissorial: Examen og Embeds: Examen bør i Almindelighed ikke forløbe kortere Tid end to Aar. Imidlertid have Candidaterne, paa Grund af deres Dis-

misforial: Examina, Udgang til saadanne subalterne Poster, hvori de ikke staae Staten umiddelbar til Ansvar for Embedsforelse. Embedsexamina indskrænkes ikke som hidtil blot til det theologiske, det juridiske og det medicinsk-chirurgiske Fag, men ansættes ogsaa for dem, som ville opofre sig til andre Fag, saasom Lærere ved de lærde Skoler, Cammeralister o. s. v.

F. Foranstaltninger til at opmuntre Flid og haandhæve Orden og Sædelighed ved Universitetet. 1) Privat:Præceptorer. Enhver Immatriculeret eller Indskreven vælger sig en af Professorerne til sin Privat:Præceptor. Denne bliver hans Raadgiver og Veileder, saavel i hans videnskabelige som andre Anliggender. Ingen Professor er forpligtet til at være Privat:Præceptor for mere end 10. 2) Om Beneficier og Stipendier. Til et Stipendiefond for usormuende Studerende bestemmes 330 Tdr. Byg, hvilke deles i 12 Stipendier, hvert paa 10 Tdr., 6 do., hvert paa 20 Tdr. og 3, hvert paa 30 Tdr. Iffun de egentlig Studerende have ordentligviis dertil Udgang. I det første academiske Aar gives den Studerende intet Stipendium. De tre største Stipendier forbeholdes saadanne provectiores, som, efterat have fuldendt deres egentlige Cursus, ønske at forblive ved Universitetet for at studere videre. Senatet tildeler Stipendierne efter fleest Stemmer. Academisk Flid og roesværdig Opførsel ere, foruden Trang, Hovedbetingelser for Udgang til Stipendier. 3) Om den academiske Disciplin. Alle ved Universitetet Matriculerede og Indskrevne staae under Senatets Dyrigheds: Myndighed

i Alt, hvad der angaaer deres Forhold til Universitetet og Sædeligheden i Almindelighed. De Straffe, Senatet er bemyndiget til at anvende, ere: Frettesættelse ved Rector i Senatets Overværelse; Suspension af den academiske Borgerret fra een til tre Maaneder, og Delegation fra Universitetet, hvilken medfører den academiske Borgerrets Fortabelse og Forviisning fra Christiania Byes Jurisdiction's District. Denne sidste Straf kan dog ei exequeres, før end Hans Majestæts Resolution i Sagen er indhentet. Naar Arrest i criminel eller Politiefag finder Sted, i Henseende til de til Universitetet hørende Personer, skal vedkommende Embedsmand gjøre Anmeldelse derom til Universitetets Rector. En værende Dom har Suspensions- eller Delegationsstraf til Følge. 4) Om videnskabelige Øvelser. Udarbejdelse med eller uden Præmier og Disputationer, deels til Øvelse, deels for at erhverve academiske Grader og Værdigheder, bør udføres ogsaa ved det Norske Universitet, men med de særdeles Bestemmelser desangaaende beroer indtil Universitetet er sat i Virksomhed.

§. Om Ordenen, efter hvilken Planen for Universitetet iværksættes. Det Væsentligste af disse Bestemmelser indeholdes i det Kongl. aabne Brev af 10de April 1812, see pag. 12 og fig.

Disse Bestemmelser bleve, som ovenanført, fulgte som Norm for Universitetets Indretning og Virk-

somhed i de første Aar, forsaavidt Omstændighederne tillode det. De vigtigste Hindringer mod at følge dem i deres hele Omfang, vare deels Mangel paa Resourcer, deels de første Universitetslæreres ringe Antal, deels Norges Adskillelse fra Danmark og de dermed i Forbindelse staaende Begivenheder.

Nødvendigheden af et nyt Regulativ for Universitetets Organisation erkjendtes derfor strax efter Adskillelsen fra Danmark, og allerede i Aaret 1815 udarbejdede det interimistiske Collegium academicum et Udkast til en Fundats, som gennem Lovcommitteen blev med dennes Bemærkninger forelagt det første ordentlige Storting, hvilket, efter deri at have foretaget saa Forandringer, indstillede det til Kongelig Sanction *), der dog blev nægtet, som senere erfarede, paa Grund af de i Forslagets §§ 122, 123, 124 og 127 optagne Bestemmelser angaaende Universitetets Indtægter, der formeentes at kunne give Anledning til Misforstaaelse **). Da Fundatsen derfor paa det andet ordentlige Storting i 1818 blev taget under Behandling, forandrede disse §§, og Forslaget blev paa ny med enkelte andre ubetydelige Forandringer forelagt S. M. Kongen til Sanction, hvilken ogsaa denne Gang nægtedes. Grunden hertil anføres i Intimationen til det Kgl. Forslag om samme Gjenstand for 3die ordentlige

*) Efr. 1ste ordentl. Storting's Forhandlinger 1815 og 1816, Martz, p. 60-106, p. 268-69, April, p. 284-85, p. 465.

***) Efr. 2det ord. Storting's Forhandl., Juli, pag. 516 flg.

Storthing (see Forhandl. Mai, pag. 668) at have været den, at Hans Majestæt ansaae det af Vigtighed, endnu at tage under nærmere Overveielse Beslutningen om Fundatsen for det Norske Universitet. Som en anden Grund antydes sammesteds den Omstændighed, at de foregaaende Forslag indeholdt saadanne Bestemmelser, som deels kunde være Tvivls underkastede, deels vare af den Beskaffenhed, at de maatte forandres og lempes efter Tid og Omstændigheder, og derfor burde være Gjenstande for temporære Regjeringsforanstaltninger, og ikke for den egentlige Lovgivning.

I Overensstemmelse med denne Grundsætning blev for dette Storthing forelagt et langt mindre detailleret Kongl. Forslag til en Universitets-Fundats. Den Committee, til hvilken Behandlingen af dette Forslag blev overdraget, yttre i sin Indstilling desangaaende til Storthinget, at den Kongl. Proposition gik ud paa, at alle væsentlige Forskrifter for Universitetets Indretning, Bestyrelse og Virksomhed skulde blive at fastsætte ved Hans Majestæts temporære Reglementer eller ved Regjeringsforanstaltninger. Som Beviser herpaa anfører Committeeen følgende Bestemmelser i Forslaget:

§ 4.

De academiske Værdigheder eller Grader bestemmes ved Kongeligt Reglement.

§ 7.

Universitetets Lærernes Personale skal bestaae af saamange Professore og Lectorer, som Kongen anseer fornødent.

§ 8.

Læregjenstandenes Fordeling mellem Professorerne og Lectorerne, samt hvad der angaaer Universitetets særdeles, saavel indvortes som udvortes Organisation, bestemmes ved Kongeligt Reglement.

§ 11.

Faculteternes Indretning skal aldeles beroe paa Hans Majestæt.

§ 27 og 28.

De offentlige Forelæsninger foreskrives for et hvert Fag ved Reglementer, som aarligen eller halvaarligen forelægges Hans Majestæt til forgodtbefindende Forandring.

Da nu Committeeen formeente, at saadanne Bestemmelser ikke harmonerede med Grundloven, i det de udelukkede den lovgivende Magt fra al Indflydelse paa de omhandlede Gjenstande, og det desuden ikke lod sig gjøre, ved privat Lov at tillægge Kongen en Myndighed, som ikke er hjemlet i Grundloven, saa kunde Committeeen ikke indstille den Kongl. Proposition til Antagelse af Stortinget. Derimod fandt Committeeen, at den af 2det ordentlige Storting, Hans Majestæt til naadigst Sanction, forelagte Beslutning om en Fundats for Universitetet, der paa faae og uvæsentlige Undtagelser nær var overeensstemmende med den paa 1ste ordentl. Storting fattede Beslutning om samme Gjenstand, indeholdt saa hensigtsmæssige, fuldstændige og tydelige Bestemmelser, at sammes Antagelse maatte ansees særdeles ønskelig *). Foruden den Kongl. Proposition havde

*) Efr. 3die ordentl. Storthings Forhandl. Mai, p. 668 flg.

samme Committee modtaget til Behandling to andre Forslag om samme Gjenstand, nemlig et fra Collegium academicum og eet fra Professor Steenbuch, hvilke indeholdt enkelte Afvigelser fra den paa foregaaende Storting fattede Beslutning om en Fundats. Committeeen fandt imidlertid ei tilstrækkelig Grund til at tage disse til Folge, men indstillede den af 2det ordentl. Storting fattede Beslutning angaaende en Fundats for Norges Universitet til at antages uforandret som Lovforslag. Denne Committee's Indstilling blev bifaldt saavel af Odelsthinget som Lagthinget, hvorefter den blev Hans Majestæt forelagt til Sanction. Men de samme Grunde, som forrige Gang, foranledigede Nægtelse af Sanction.

Paa det 4de ordentlige Storting i 1824 fremskom atter en Kongl. Proposition til en Fundats for Universitetet, hvorved, som det i Intimationen hedder, den af Stortinget fattede Beslutning, saavidt muligt, var lagt til Grund. Efterat denne Proposition var bleven behandlet i Thinget, blev den med nogle Forandringer forelagt Hans Majestæt til naadigst Sanction, hvilken den 28de Juli 1824 paafulgte *) Da denne Lov findes i de trykte Lovsamlinger

---

*) De vigtigste af de Forandringer, som af Stortinget bleve foretagne, vare følgende Tilfætninger: § 6 om Universitetets Eneret til at lade trykke og forhandle Almanacker og Calendere — i § 23 Bestemmelsen om, at Universitetsserier ei maae udgjøre mere end 2½ Maaned aarlig — i § 24 Bestemmelsen om, at der skal udstædes Programmer til alle Universitetets Høitidsbøger — §§ 32 til 37 indeholdende Bestemmelser om Embedseramina — Derhos blev i § 39 den

ger, ansees det tilstrækkeligt, her kun at give et Ud-
tog af den.

1ste Afdeling. Om Universitetets udvortes
tes Forhold og Rettigheder.

§ 1—§ 7. Universitetet staaer umiddelbart un-
der dets af Kongen bestiftede Cantsler, og i hans
lovlige Forsald, under dets af Kongen ligeledes bes-
tiftede Procantsler. Alle de Sager, som Collegiet
ei er bemyndiget til at afgjøre, mødtager Cantsleren
og indstiller samme, gennem vedkommende Regje-
rings-Departement, til Kongen. Universitetet har
Eneret til at meddele academiske Værdigheder, (dog
efter forud erhvervet Kongl. Tilladelse) samt til at
lade trykke og forhandle Almanacker og Calendere
til Brug her i Riget.

2den Afdeling. Om Universitetets in-
dre Organisation.

1ste Cap. Om Faculteterne og Lærerne.

§ 8—§ 11. Universitetets Lærerpersonale bestaaer
af Professore og Lectorer, og inddeles i 4 Faculte-
ter: det Theologiske, det Juridiske, det Medicinske
og det Philosophiske. Hvert Facultet vælger aarlig

Bestemmelse optagen, at Ingen, med Undtagelse af de Frem-
mede, som efter Grundlovens § 92 kunne vorde bestiftede
til Lærere ved Universitetet, skal befordres til nogetsomhelst
Embede, hvor Embedsexamen efter Lovgivningen udfordres,
uden at have underkastet sig Embedsexamen ved det Norske
Universitet. Hvorimod den Kongl. Propositions § 33 inde-
holdt den Bestemmelse, at S. M. Kongen, til at afholde
Embedsexamen, ogsaa kunde bestikke nogen Auctoritet uden-
for Universitetet.

en af dets egne Professore til Formand, under Navn af Decanus.

2det Cap. Om det academiske Collegium, dets Pligter og Rettigheder.

§ 12—§ 20. Det academiske Collegium repræsenterer og bestyrer det hele Universitet, og vaager over dets Rettigheder. Det bestaaer af Procantsleren, samtlige Decani og to af det philosophiske Facultets Professore, som dertil af Facultetets Medlemmer aarligen vælges. Procantsleren har Forsædet og paaseer, at Collegiets Beslutninger iværksættes. I Procantslerens Forsald har ældste Decanus Forsædet. Kongen beskikker Collegiet en Quæstor og en Secretair. Collegiet indsender aarlig en Udsigt over Universitetets saavel videnskabelige som oeconomiske Forsatning. Naar noget Være:Embede ved Universitetet skal besættes, bør Collegiets Betænkning forinden være indhentet.

3die Cap. Om Forelæsninger, Høitideligheder og Ferier.

§ 21—§ 24. De offentlige Forelæsninger skulle holdes efter Studieplanen, og uden Honorar. For private Forelæsninger kan oppebæres Honorar efter Overenskomst. Forelæsningerne ophøre kun paa Universitetets Høitideligheder og i Ferierne, der ei maae udgjøre mere end 2½ Maaned. Høitidelighederne ere Magister-, Licentiat-, og Doctor-Promotioner, samt de aarlige Høitidsdage: Reformationstesten og Kongens Fødselsdag. Universitetets Stiftelsesdag høitideligholdes hvert 25de Aar den 2den September.

4de Cap. Om academiske Borgere og andre Studerende, samt Examina.

§ 25—§ 39. For at blive academisk Borger, maa man underkaste sig Examen artium ved Universitetet. Udlændinger, som ere academiske Borgere ved noget andet Universitet, kunne her erholde academisk Borgerret, uden Examen. De, som have bestaaet Præliminærexamen, ere berettigede til at optages som Studerende ved Universitetet, uden at blive academiske Borgere. Enhver, der immatriculeres, skal vælge en af Professorerne til Privatpræceptor, hvilken bliver hans særdeles Raadgiver og Veileder. Universitetets forberedende Examina ere: Examen artium og Ex. philologico-philosophicum. Embedsexamina ere: den theologiske, den latinisk-juridiske, den medicinske, den philologiske Embeds- eller Skolelærer-Examen, Berg-Examen og den juridiske Examen i Modersmaalet *). Ved samtlige Examina ere Universitetslærerne ordentligviis ene Examinerende. Med Undtagelse af de Fremmede, som efter Grundlovens § 92 kunne vorde bestiftede til Lærere ved Universitetet, skal Ingen befordres til nogetsoverhelst Embede, hvortil Embeds-Examen efter Lovgivningen udfordres, uden at have underkastet sig Embeds-Examen ved det norske Universitet.

5te Cap. Om den academiske Disciplin.

§ 40—§ 45. Det acad. Coll. vaager over den academiske Ordens, Nøiighed og Sædeligheds Bed-

---

*) Hvad der ved Examina skal gjøres Rede for, forbigaaes her, da Examina ville blive Gjenstand for et eget Ufsnit nedenfor.

lighedelse. De Beslutninger, det i denne Henseende finder fornødent at udstede, ere de ved Universitetet Studerende forpligtede at ingtage. De Straffe, Collegiet er berettiget til at anvende for Forseelser, ere: Irettesættelser, deels ved Decanus i vedkommende Facultet, deels ved Procantsleren i Overværelse af Collegiets øvrige Medlemmer, deels ved Procantsleren i Overværelse af alle Universitetslærerne og 12 for Flid og Sædelighed bekjendte academiske Borgere — hvorhos i 2det Tilfælde Udgang til academiske Beneficier tabes for en Tid eller for stedse, og i sidste Tilfælde Indberetning skeer til Cantsleren. For grovere Forseelser kan Collegiet relegere den Skyldige.

6te Cap. Om Stipendier. § 46—§ 49. Collegiet uddeler, efterat have modtaget vedkommende Faculteters Forslag, Universitetets Stipendier, hvortil kun trængende acad. Borgere have Udgang, forsaavidt ikke Stifteren af noget privat Legat anderledes har bestemt. Academisk Flid og rosværdig Opførsel ere Hovedbetingelserne for Udgang til Stipendier. Forslag til Reifestipendier indstilles til Ulgjørelse ved Kongl. Resolution.

7de Cap. Om de academiske Værdigheder. § 50—§ 55. De academiske Værdigheder, Universitetet har Ret til at meddele, ere; 1) Magisterium artium og Licentiat:Graderne i Theologie, Lovkyndighed og Medicin; 2) Doctor:Graderne i Theologie, Lovkyndighed, Medicin og Philosophie. For at erholde Udgang til de førstnævnte Grader, maa Vedkommende med bedste Character have ud-

holdt saabel Examen philologico - philosophicum som vedkommende Embedsexamen i det lat. Sprog. Dernæst indgiver Candidaten en Disseration i det lat. Sprog, hvilken af vedkommende Facultet bedømmes, og naar den ansees fyldestgjørende, forsvares den offentlig i Dørværelse af vedkommende Facultet, efterat Candidatens Kundskaber i græsk og romersk Philologie, Historie og Philosophie ere prøvede i et lærd Colloquium, saafremt han ei har udholdt den philologiske Embedsexamen. Til Doctor: Graden staaer Afgangen ordentligviis kun aaben for Magistri artium og Licentiaten. Doctoranden maa afholde 3 offentlige Forelæsninger, og forsvare en af vedkommende Facultet antagen Inaugural:Disseration i det lat. Sprog. Doctorgraden kan ogsaa meddeles Mænd af erkjendte literære Fortjenester, uden at foransørte Betingelser opfyldes. Enhver, som ved det Norske Universitet har erholdt Doctorgraden, er berettiget til at holde Forelæsninger, hvilken Ret Collegiet paa Ansøgning ogsaa kan bevilge Magistri artium og Licentiaten. De, som ved andre Universiteter have erholdt academiske Værdigheder, og attraae saadanne ved det Norske, maae underkaste sig ovenansørte Forskrifter.

8de Cap. Om Universitetets Bibliothek og øvrige videnskabelige Apparater.

§ 56. Disse skulde vedligeholdes, og, i Forhold til Universitetets Evner, udvides. De skulde fortrintliggen være til Afbenyttelse for Universitetets Lærere og de ved samme Studerende, men Andre skulde ogsaa,

saavidt Omstændighederne tillade det, dertil gives Udgang, især til Bibliotheket.

9de Cap. Om Universitetets Indtægter og Udgifter.

§ 57 - § 58. Eiendomme, Fonds og Indtægter ere: 1) en Trediedeel af Oplysningsvæsenets Fonds vedvarende aarlige Indtægter af det beneficerede Gods, overeensstemmende med § 52 i Loven af 20de Aug. 1821. 2) De trende Kongetiender af Stanges, Leuthens og Rommedals Pæstegjælde. 3) Kornafgift af Embedsgaarde. 4) Den saakaldte Studieskat. 5) 100,000 Rbdl. Solværdie af Sorø Academiets Midler, som er overgaaede til 50,000 Rpd. i Norske Statsobligationer. 6) De frivillige Bidrag, som dre tilveiebragte ved Subscription. 7) Sædegaarden Løien. 8) Rogle Legater. Saalænge ovennævnte Indtægter ei ere tilstrækkelige, skal det Tilskud, som ansees fornødent, opføres paa Budgettet over Rigtets Indtægter og Udgifter.

I Febr. 1828 befalede Hans M. Kongen den Norske Regjering at være betænkt paa at fremkomme med underdanigst Forslag til de Forandringer i og Tillæg til de gjældende Lovbestemmelser, der maatte ansees nødvendige og passende med Hensyn til Universitetets Skyldigheder og Pligter. De fra Universitetets Vedkommende desangaaende indhentede Erklæringer samstemmede alle i, at ingen Forandringer vare nødvendige eller tilraadelige i Henseende til den academiske Underviisning og Disciplin.

Departementet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, — som af egen Erfaring og enkelte Universitetslæreres Ytringer antog, at Nødvendigheden af enkelte Forandringer i Universitetsfundatsen, i særdeleshed i Bestemmelserne angaaende det academiske Collegiums Organisation, Procantslerens Forhold til Universitetet m. v. allerede i det korte Tidrum, hvori den nye Fundats havde tjent som Regel, kunde anses tilstrækkelig begrundet, — fandt sig foranlediget til at indhente yderligere Betænkninger fra Vedkommende om, hvorvidt der i forommeldte eller andre Henseender maatte findes Grund til at søge Forandring bevirket. Resultatet heraf var, at endeel Forslag til Forandringer i og Tillæg til Fundatsen indkom fra det juridiske og medicinske Facultet samt fra Prof. med. Holst, hvorimod det theologiske og filosofiske Facultet, saavel som Pluraliteten af Collegium academicum fraraadede enhver Forandring. De foreslaaede Forandringer vare i det Væsentligste følgende: Det juridiske Facultet foreslog Ophævelsen af Procantsler:Embedet som overflødig, og at det acad. Collegium selv blandt dets egne Medlemmer skulde eengang aarlig vælge dets Præsæs og Vice:Præsæs, samt at Præsæs skulde overtage de Functioner, som ved Fundatsen ere tillagte Procantsleren; at Faculteterne kun hvert andet Aar skulde vælge deres Formænd; samt at Statsæconomen maatte optages blandt de Videnskaber, for hvilke Examinander ved latinisk = juridisk Embedsexamen skulle gjøre Rede. Det medicinske Facultet foreslog, at det maatte gøres Procantsleren til Pligt, ogsaa under Cantslerens

Fraværelse, at have Forsædet i Collegiet, og at en Vice-Cantsler maatte bestikkes, som i den virkelige Cantslers Fraværelse kunde overtage hans Functioner, samt at Collegiets Medlemmer skulde fungere i to Aar istedetfor i eet. Som Motiv anføres, at Collegiet nu savner en fast Formand, da Procantsleren i Cantslerens Fraværelse stadigen fungerer som Cantsler og derfor ei deeltager i Collegiets Forhandlinger, hvoraf følger, at Collegiet hvert Sjerdingsaar faaer en ny Formand, der ei kan have et saadant Overblik over Sagerne, som en fast Formand, et Savn, som bliver end mere føleligt derved, at intet Medlem af Collegiet er forbundet til vedholdende at fungere som saadan i længere Tid end eet Aar. Af Prof. Holst blev foreslaaet som Tillæg til Fundatsens § 53, at de, som ere eller have været ansatte som Professore eller Lectorer ved Universitetet, fritages for at holde de for Doctorander i § 52 bestemte Provesforelæsninger, naar de attraae at disputere for Doctorgraden. I Anledning af disse og nogle mindre væsentlige Forslag blev, forstørstedelen i Overensstemmelse med Procantslerens Erklæringer, og ganske i Overensstemmelse med Kirkedepartementets og Regjeringens Indstilling, for 6te ordentlige Storthing i 1830 forelagt følgende Kongelige Proposition:

§ 1. Naar Universitetets Cantsler er fraværende eller har andet Forfald, overtages de ham paaliggende Forretninger af den, som Kongen dertil constituerer. Er Ingen constitueret, indsendes underdanigst Indstilling angaaende de Sager, hvilke Col-

legium academicum ei er bemyndiget til selv at afgjøre, directe til vedkommende Regjeringsdepartement fra Collegiet, hvis Forhandlingers Gang indledes og bestyres af en af Kongen udnævnt Procantsler, som Formand.

§ 2. I Procantslerens loblige Forsald træder den ældste Decanus i hans Sted, og har, som Collegiets Formand, samme Myndighed, som er Procantsleren tillagt. I Tilfælde af Forsald for nogen af Collegiets Medlemmer, indtræder den ældste Professor af vedkommende Facultet som yngste Medlem af Collegiet.

§ 3. § 3, § 14 første Paragraph og § 16 i Lov af 28de Juli 1824, indeholdende Fundats for det Kongl. Frederiks Universitet i Christiania, sættes herved ud af Kraft.

§ 4. I Forbindelse med samme Lovs § 53 bestemmes: at de, der ere eller have været ansatte som Professorer eller Lectorer ved Universitetet, fritages for at holde de for Doctorander i § 52 bestemte Prøveforelæsninger, naar de attraae at disputere for Doctorgraden.

Odelsthinget fattede i denne Anledning følgende Beslutning:

”Med Hensyn til, at der ikke haves Erfaring om, at nogen Begivenhed er indtruffen, der gjør Forandring i Loven, indeholdende Fundats for det Kongl. Norske Frederiks Universitet, af 28de Juli 1824, nødvendig, bliver den derom i nærværende Odelsthing fremsatte naadigste Proposition ikke bifaldt.”

B) Om Universitetets Embedsmænd.

A. Bestyrelsen.

Ifølge Bestemmelserne af 24de Marts 1812 skulde Universitetet bestyres af et Senat, bestaaende af samtlige 8 Decani, hvilket i Sager, som det ei selv havde Myndighed til at afgjøre, havde at henvende sig til Directionen for Universiteterne og de lærde Skoler. Da imidlertid, formedelsi de første Læreres ringe Antal, Senatsindretningen i de første Aar ei kunde komme i Stand, bestemtes ved Kongl. Resolution af samme Dato, at Universitetet for det første skulde bestyres og repræsenteres af et interimistisk Collegium academicum, bestaaende af samtlige Professorer. *) Da ved Rigernes Adskillelse Forholdet til Universitetsdirectionen ophorte, udnævnte H. S. M. Kongen under 17de Novbr. 1814 Rigets Statsholder H. Excel. Greve H. H. v. Esben til Universitetets Cantstier, og under 26de April 1817 Biskop over Agershuus Stift, Frederik Julius Bech til Procantstier. I hvad Forhold disse Embedsmænd skulde

*) Denne Bestemmelse blev ved Regjerings-Resolution af 24de Sept. 1816 modificeret saaledes, at de ældste Professorer i ethvert Hovedvidenskabssag eller Facultet, nemlig een af det theol., een af det jurid., een af det medic. og tre af det filosof., eller andre af ethvert Facultets Professorer i de ældstes Sted, skulde udgjøre Coll. acad., der kunde tilkalde de øvrige Universitetslærere, naar Sager, vedrørende det hele Univ., maatte indløbe. Ifølge denne Bestemmelse bestod Collegiet fra 1816 indtil 1824, da Fundatsen var udkommen, af følgende Medlemmer, nemlig: Professorerne Skjelderup, Mathke, Rasmussen, Platou, Hersleb og Lange. Kun kom i Aaret 1821 Prof. Stenersen i Prof. Herslebs Sted.

staae til Universitetet blev ikke noie bestemt, førend ved Fundatsen af 28de Juli 1824.

Efter Grev v. Esjen vare de følgende Statsholdere tillige Cantsl:re for Universitetet indtil 1824, da det behagede H. M. Kongen under 7de Febr. at udnævne H. R. H. Kronprindsen, som endnu er Universitetets Cantsler.

Til at beklæde Procantslerembedet efter Biskop Vech's Død blev, under 26de Febr. 1823, udnævnt Statsraad Treschow, som derfra paa Ansøgning erholdt Afsted den 16de Febr. 1828, hvorefter Universitetets nuværende Procantsler, Statsraad Johan Caspar Herman, Greve af Wedel:Jarlsberg, N. og C. af H. M. D. D. under 21de Marts s. A blev udnævnt. Ved Kongl. Resol. af 1ste Sept. 1828 er det bestemt, at, naar Cantsler og Procantsler have lovligt Forfald, skal Biskoppen over Aggershuus Stift fungere som Cantsler.

Med Cantsler; og Procantsler; Embederne er hverken Gage eller andre Emolumenter forbundne.

Efterat den nugjældende Fundats var udfornmen, organiseredes Coll. acad. i Dverensstemmelse dermed, og sammentraadte første Gang den 16de Oct. 1824. Dets første Medlemmer vare Professorerne Everdruv, Thulstrup, Hersleb, Lange, Rasmussen og Platon. Siden have alle Professorer vexelsviis været Medlemmer deraf.

B. Universitetslærerne.

a) Personalet ved Udgangen af 1832.

1) Det theologiske Facultet:

Prof. Svend Borchmann Hersleb, udnævnt til

Lector den 16de Januar 1813 og til Professor den 3die Juni 1814.

Prof. Stener Johannes Stenersen, udn. til Lector den 3die Juni 1814, og til Professor den 12te Febr. 1818.

Jacob Frederik Diethrichson, constitueret som Lector den 21de Decb. 1832.

2) Det juridiske Facultet.

Prof. Heinrich Steenbuch, udn. til Lector den 23de Mars 1816, og til Professor den 12te Febr, 1818.

Lect. Claus Winther Hjeltn, den 11te Septb. 1824 constitueret som Docent i Philosophie, og udn. den 4de Febr. 1826 til Lector i Lovkyndigheden, (p. t. beskæftiget med et Lovarbejde, hvorfor han ei fungerer ved Univ.)

Lect. Ulrik Anton Notzfeldt, udn. den 9de Febr. 1829.

Lect. Frederik Stang, const. som Docent den 19de Sept. 1829 og udn. til Lector den 4de Juni 1831.

3) Det medicinske Facultet.

Prof. Dr. Michael Skjelderup, udn. den 16de Jun 1813.

Prof. Dr. Niels Berner Sørensen, udn. den 3die Juni 1814.

Prof. Dr. Magnus Andreas Thulstrup, udn. den 3die Juni 1814; i Chirurgie og Gjordemoder:Videnskab.

Prof. Dr. Frederik Holst, udn. den 10de Januar 1824.

Lector Dr. Christen Heiberg, udnævnt den 10de Juli 1818.

4) Det philosophiske Facultet.

Prof. Georg Sverdrup, udn. den 16de Januar 1813 til Prof. i den græske Philologie, men blev den 4de Juni 1831 udnævnt til Prof. i Philosophien istedetfor i den græske Philologie.

Prof. Jens Nathke, udn. den 16de Jan. 1813 til Prof. i Naturhistorien.

Prof. Ludvig Stoud Platon, udn. den 16de Jan. 1813 til Prof. i Historie, Statistisk og Geographie, men blev den 16de Sept. 1825 udnævnt til Statssecretær, hvorved han fratraadte Professoret i Historie og Geographie, men blev paalagt fremdeles at læse over Statistisk.

Prof. Jacob Keyser, udn. den 3die Juni 1814 til Prof. i Physik og Chemie.

Prof. Jens Esmark, udn. den 19de Juli 1814 til Prof. i Bergværksvidenskaben.

Prof. Christopher Hansteen, udn. den 3die Juni 1814 til Lector og den 4de Marts 1816 til Prof. i den anvendte Mathematik. (Bestallingen dat. 7de Decb. 1815).

Prof. Cornelius Enevold Steenbloch, udn. d. 14de Juni 1816 til Prof. i Historie.

Prof. Gregers Fougner Lundh, udn. den 25de Oct. 1814 til Lector i Technologie, og den 1ste Novbr. 1822 til Prof. i Landhuusholdningslære, Statsoeconomie og Technologie.

Prof. Søren Bruun Bugge, udn. d. 2den Dec.

- 1820 til Lector og den 11te Oct. 1825 til Prof. i det latinske Sprog.
- Prof. Christopher Andreas Holmboe, udn. d. 1ste Novbr. 1822 til Lector og den 11te Octbr. 1825 til Prof. i de Orientaliske Sprog.
- Lector John Messell, udn. den 7de Oct. 1822 til Lector i det Engelske og Italienske Sprog, og den 10de Januar 1825 til Lector i det Franske Sprog.
- Lector Bernt Michael Holmboe, udn. den 4de Febr. 1826 til Lector i den theoretiske Mathematik.
- Lector Balthasar Mathias Keilhau, udn. den 11te August 1826 til Lector i Bergværksvidensskaben.
- Lector Mathias Mumsen Blytt, udn. den 29de Novbr. 1828 til Lector i Botaniken.
- Lector Johan Rudolph Keyser, constitueret som Docent i Historie og Statistik, især i Fædrenes landets Historie, dets Oldsprog og Antiquiteter, den 29de Jan. 1828., udn. den 8de April 1829 til Lector i Historie og Statistik.
- Lector Frederik Ludvig Vibe, udn. den 4de Juni 1831 til Lector i det Græske Sprog.

b) Befordringer og Afgang i 1813—1832.
Befordringer.

Foruden ovennævnte Universitetetslærere have i Universitetets første Vicennium følgende Befordringer fundet Sted:

Treschow, Kasmusen og Falch, see p. 19.

Under 3die Juni 1814 bleve udnævnte:

Udsæssor ved Trondhjems Stiftsloverret, Prof. Chr. Krogh til Prof. i Lovfyndigheden — (Modtog ei Vocationen — blev siden Statsraad — døde den 10de Novbr. 1828).

Justitsraad Christ. A. Diriks til Prof. i Lovfyndigheden.

Ved Prof. Herslebs Udnævnelse under f. D. blev 1ste Professors Post forbeholdt Professor Krogh Meier ved Kjøbenhavns Universitet. (Var dengang paa Als, første Lærer for Hertugen af Augustenborgs Børn — Modtog ei Vocationen, men vendte siden tilbage til Kjøbenhavns Universitet, hvor han døde 24de Juni 1819, kort efterat han var bleven udnævnt til Biskop paa Als).

Licentiatus Medicinæ Christen Smith til Professor i Botanik og Statsoeconomiske Videnskaber.

Under 9de Febr. 1815 blev Høiesterets-Advocat Jonas Anton Hjelm udnævnt til Docent i Lovfyndigheden.

Under 16de Marts 1815 blev Mathurin Desné Drey udnævnt til Lector i det franske Sprog, og den 5te Aug. 1816 til Prof. i samme Sprog.

Under 6te Januar 1816 blev Cand. theol. Fred. Pet. Jac. Dahl ansat som Docent i Philosophien.

Under 23de Marts 1816 blev Stiftsloverretsassessor Lorentz Lange udnævnt til Prof. i Lovfyndigheden.

Under 3die Juli 1817 blev Oversøger ved Christianiæ lærde Skole Martin Richard Flor udnævnt til Lector ved den botaniske Have.

Under 4de Febr. 1826 blev Cand. jur. Carl Arntzen constitueret som Docent i Lovkyndigheden.

Under 11te Aug. 1826 blev Adjunct ved Metropolitan-skolen i Kjøbenhavn, Poul Martin Møller udnævnt til Lector i Philosophien, og den 10de Juli 1828 til Prof. i samme Videnskab.

Den 16de Febr. 1828 blev Cand. philos. Niels H. Abel constitueret til, under Prof. Hansteens Fraværelse paa en videnskabelig Reise til Sibirien, som Docent ved Univ. at udføre Prof. Hansteens Forretninger.

A f g a n g.

Under 18de Novbr. 1814 bleve Professorene Freschow og Diriks udnævnte til Statsraader, hvorved de frattraadte de respective Professorer.

Under 23de Marts 1816 blev Høiesteretsadvocat Jonas N. Hjelm, efter Ansøgning entlediget ved det daværende Semesters Slutning fra at være Docent i Lovkyndigheden.

Den 30te Januar 1817 modtog Collegiet Underretning om, at Prof. Smith var død ved Kysten af Congo den 22de Septbr. 1816 (cf. Prof. Smiths Dagbog, udg. af Flor).

Den 12te August 1817 blev Docent F. P. J. Dahl efter Ansøgning entlediget fra sin Post som Docent i Philosophien.

Den 24de Febr. afgik Lector Flor ved Døden.

Den 23de Oct. 1822 blev Prof. M. N. Orry entlediget fra sin Post som Professor i det franske Sprog.

Den 11te Oct. 1825 blev Professor Rasmussen udnævnt til Zahlkasserer og fratraadte derved Professoratet.

Den 14de Oct. 1825 blev Prof. Lange udnævnt til Assessor i Høiesteret, og fratraadte derved Professoratet.

Den 7de Novbr. 1827 blev Docent C. Urntzen udn. til Procurator ved Overs og Underretterne i Aggershuus Stift, i hvilken Anledning han fratraadte sin Post ved Universitetet.

Den 6te April 1829 afgik Docent N. H. Abel ved Døden; (sef. en Nekrolog over ham i Magazin for Naturvidenskaberne — 9de Bind p. 334).

Ved Resol. af 29de Novbr. 1830 blev Prof. Møller efter Ansøgning i Raade entlediget fra sit Professorat, ved Udgangen af Mai Maaned 1831— (ansat i Kjøbenhavn som Prof. i den practiske Philosophie).

C. Secretariatet.

Fra Universitetets Oprettelse og indtil Juni 1814 udførte Prof. Hersleb, og derpaa i et Par Maaneder Prof. Platon, uden Godtgjørelse, Secretairforretningerne. Først den 19de Sept. 1814 blev ved Kongl. Resolution bestemt, at Secretairen, som Collegiet selv skulde vælge, skulde erholde 400 Rbdl. S. B. i aarlig Gage. Denne Gage blev efterhaanden forøget, eftersom Forretningerne tiltog, hvorhos Secretairen tillige erholdt, til at lønne en Skriver, efterhaanden 6, 10 og 14 Spd. maanedliggen. Den 6te Febr. 1828 indsendte Coll. til Regjer:

ringen et Andragende om, at Secretairen tillige maatte blive Secretaire i det philosophiske Facultet, og at hans Gage maatte bestemmes til 550 Spd., nemlig 504 Spd. som Collegiets Secretaire og 46 Spd. som Secret. i det philosoph. Facultet. Som Motiver anførtes deels Forretningernes store Tilvæxt, deels Vigtigheden af at see Posten besat med en duelig og paalidelig Mand, naar det betænkes, hvor vanskeligt det maa være for Collegiet selv, hvis Personale og Formand (formedelst Cantserens vedvarende Fraværelse), saa ofte afvejer, at paasee Detaillen af Con-
toirbestyrelsen med Noiagtighed. I Overeensstemmelse hermed blev Gagen ved Storthinget i 1830 fastsat til 550 Spd., hvorved Lønnen til en Skriver bortfaldt. Efterat denne Beslutning var Collegiet communiceret, androg det den 30te Aug. 1831 hos Regjeringen om, at en vedlagt Instruction for Secretairen maatte meddeles naadigst Approbation, og Embedet derefter averteres vacant. Herpaa fulgte under 29de Mai 1832 en Kongl. Resolution, hvorved Departem. for Kirke- og Underviisningsvæsenet naadigst bemyndiges til, efter Forslag fra Universitetets Foresatte, at approbere en Instruction for Universitetets Secretaire; samt bestemmes, at Embedet skulde averteres vacant. Den af Collegiet foreslagne, og af Departementet, under 9de Juni s. A. approberede Instruction, er saalydende:

Instruction for Universitetets Secretaire.

§ 1.

"Secretairen modtager alle til det academiske Collegium indløbende Skrivelser og Documenter, og lægger dem strax uaabnede i et dertil bestemt Gjemme.

§ 2.

Naar han maatte erholde Kundskab eller har Formodning om, at nogen af disse Skrivelser eller Documenter er af særdeles Vigtighed, skal han dersom strax gjøre Anmeldelse for Formanden i det academiske Collegium.

§ 3.

Han fører følgende af det academiske Collegium gjennemdragne, folierede, forseglede og auctoriserede Protocoller:

- a) en Journal,
- b) en Forhandlingsprotocol,
- c) et Register til Forhandlingsprotocollen,
- d) en Copiebog med Register,
- e) en Protocol over udsatte Sager.
- f) en Protocol over Collegiets Decreter.
- g) en Matricul over academiske Borgere.
- h) en Matricul over Præliminairister.
- i) en Characterprotocol for Examen artium,
- k) en Characterprotocol for Præliminairexamen.
- l) en Protocol over dem, som i noget Fag ved Examen artium skulle omexamineres.
- m) en Characterprotocol for Examen philologico-philosophicum.

§ 4.

I Journalen ekstraherer han enhver til Colle-

giet indkommen Sag, efterhaanden som den maatte blive ham af Formanden leveret; i Collegiets Møder, til hvilke han forud har at samle de til enhver Sags Oplysning fornødne Materialier, anfører han i samme Protocol de i Anledning af hver Sag tagne Beslutninger.

§ 5.

Fra Journalen overfører han de i Collegiets Møder foretagne Sager i deres Orden i Forhandlingsprotocollen, samt henviser ved et i Marginen tilsviede Notat ved enhver enkelt Sag til det eller de No., hvorunder samme tilforn har været behandlet. Denne Protocol oplæses i det følgende Møde, førend den underskrives.

§ 6.

I et til Forhandlingsprotocollen svarende særskilt alphabetisk Navne- og Realregister indfører han Sagerne strax kortelig med deres Indhold.

§ 7.

I Copiebogen indfører han, i vedborlig Orden, de fra Collegiet udgangne Skrivelser, de af samme udstedte Attester m. m. og fremlægger den i Collegiet ved Enden af hver Maaned og oftere, om forlanges. I samme Copiebog holder han et til samme svarende alphabetisk Navneregister med en kort Angivelse af Sagernes Indhold.

§ 8.

I Protocollen over de udsatte Sager indfører han disse strax efter deres Orden, og angiver ved hver Sag tillige den Dag, fra hvilken den

er bleven udsat, ligesom ogsaa naar den senere bliver afgjort og expederet.

§ 9.

I Protocollen over Collegiets Decretter indfører han af disse dem, som skulle være Norm for det selv eller Andre, og ei blot gjælde for enkelte Tilfælde.

§ 10.

I Matriculen over de academiske Borsgere indfører han, baade ved de almindelige og overordentlige Inscriptioner, de optagne academiske Borsgernes og deres Forældres fulde Navne, Candidaternes Alder, Fødested, den Skole eller Person, fra, eller af hvilken de til Universitetet ere blevene dimitterede, deres ved Examen artium erholdte Hovedcharacterer, deres valgte Privatpræceptor, om de i Skolerne have oppebaaret Stipendier m. m.

§ 11.

I Matriculen over Præliminarister indfører han ved Inscriptionen dem, der have udholdt Præliminairexamen, med Angivelse af deres og Forældres fulde Navne, Præliminairisternes Alder, Fødested, deres ved denne Examen erholdte Hovedcharacterer, samt deres valgte Privatpræceptor, dog saaledes, at Matriculen fores særskilt for Jurister og Medicinere.

§ 12.

I Characterprotocollen for Examen artium indfører han enhver Dmitterets fulde Navn, den Skole eller Person, som maatte have di-

mitteret ham, samt Candidatens ved denne Examen erholdte specielle Characterer og Hovedcharacterer.

§ 13.

I Characterprotocollen for Præliminære Examen indfører han de Anmeldtes fulde Navne og deres ved denne Examen erholdte specielle Characterer og Hovedcharacterer.

§ 14.

Bed at forfatte Listerne til Examen philologico-philosophicum iagttager han, at Ingen stedes til denne Examen, som endnu ikke har ganske absolvert Examen artium, i hvilket Diemed han holder en Protocol, hvori de anføres, der ved Examen artium have faaet saadanne Characterer, at de i noget Sag skulle omexamineres; ogsaa paaseer han, overeensstemmende med Reglementet af 27de August 1825, § 4, at Ingen vorder examineret i en følgende Afdeling af Examen philologico-philosophicum, førend han har underkaster sig Prove i alle til den eller de foregaaende Afdelinger henhørende Sag.

§ 15.

I Characterprotocollen for Examen philologico-philosophicum indfører han ved hver Candidat hans ved denne Examen erholdte specielle Characterer og Hovedcharacterer.

§ 16.

Han har, overeensstemmende med Collegiets Beslutninger, ordentligviis baade at concipere og reenskrive eller lade reenskrive de fra Collegiet udgaaende Skrivelser; ogsaa skulle disse almindeligviis omsendes til Collegiets Medlemmers Underskrift i det Ses

nest 3 (tre) Dage, efterat den Sag, de angaae, er i Collegiet bleven afgjort, undtagen i Tilfælde, i hvilke Collegiet maatte anderledes bestemme.

§ 17.

Ligeledes har han, efter de fra Universitetets forskjellige Faculteter og enkelte Lærere samt Quæstoratet (d. e. Quæstor, Dekonomus og Casserer) indkomne Beretninger og andre af Universitetets Archiv hentede Oplysninger, at forfatte den aarlige Udsigt over Universitetets videnskabelige og oeconomiske Forsatning; og skal denne Udsigt stedse være saa betimelig udarbejdet, at den i de første Dage af April Maaaned kan sættes i Circulation blandt Collegiets Medlemmer.

§ 18.

Han besørger Collegiets og Formandens Beslutninger, der skulle kundgjøres for de Studerende eller Publicum, opslagne i Universitetsporten eller indføre i en offentlig Tidende, hver Gang saaledes, som Collegiet eller dets Formand maatte bestemme.

§ 19.

Saa snart nogen Immatriculering er foregaaet, meddeler han enhver academisk Lærer en skriftlig Forregning paa de nye academiske Borgere eller Præliminarister, af hvilke han (Læreren) maatte være bleven valgt til Privatpræceptor.

§ 20.

Han holder de til det academiske Collegiums Archiv hørende Protocoller, Love, Bøger, Aviser og øvrige Documenter i vedborlig Orden og er ansvarlig for, at disse Sager ikke forkomme, eller uden

Collegiets specielle Tilladelse vorde benyttede af Uvedkommende.

§ 21.

Han paalægges Taushed i Collegiets Anliggender og han maa ei, uden dets Tilladelse, bekjendtgjøre dets Beslutninger og Forhandlinger.

§ 22.

Universitetssecretariatets Comptoir skal være åbent de 5 (fem) første Søgnedage i Ugen fra Kl. 9 — 11 Formiddag.

§ 23.

Han er isøbrigt pligtig at rette sig efter de Forskrifter, som enten Formanden for enkelte Tilfælde eller det academiske Collegium maatte meddele ham. Ligeledes er han forpligtet til at paatage sig de flere Secretariatsforretninger ved det philosoph. Facultet, foruden de i §§ 14 og 15 omhandlede, hvilke af ham maatte fordres udførte.”

Under 25de Aug. 1832 erholdt derpaa Universitetets nuværende Secrétaire Kongl. Bestalling som saadan.

Ligesom anførte Instruction giver en Oversigt over Secretairens Forretninger, saaledes kan af følgende Fortegnelse over Nummertallet af de i Collegiet behandlede Sager erfares, hvilken Tilvæxt, Forretningerne i den forløbne Tid have erholdt. Sagernes Nummertal var i Aarene 1813 og 1814 tilsammen 268; i 1815 427; i 1816 391; i 1817 384; i 1818 469; i 1819 335; i 1820 407; i 1821 520; i 1822 536; i 1823 543; i 1824 680; i 1825

678; i 1826 840; i 1827 881; i 1828 773; i 1829 1040; i 1830 1019; 1831 963; i 1832 1012 *)

Universitetets Secretairer have været følgende:

- Fra Juni 1813 til Juni 1814 Prof. Hersleb.
 — Juni 1814 : Oct. 1815 Prof. Platon.
 — Oct. 1815 til 11te Dec. 1826 Lector (senere Professor) Lundh.
 — 20de Jan. 1827 til 9de Febr. 1829 Cand. jur. og Secret. i Lovkomiteen Honnatus Bonnevie, der allerede i 1821 fungerede i Lector Lundhs Fraværelse paa en Udenslandskreise, og i 1822 ligeledes, i Lector Lundhs Fraværelse. Under nyssævnte Dato blev han constitueret (senere udnævnt) Expeditionssecretaire i Kirkedepartementet.
 — Fra 18de April 1829 til 26de Oct. 1831 Cand. jur. Tom. Collet, der fratraadte, som udnævnt til Justitssecretaire i Aggerhøns Stiftsoverret.

Siden 26de Novbr. 1831, Universitetets nuværende Secretaire, Hans Døstrup.

---

*) Vel er ikke de behandlede Sagers virkelige Antal saa stort, som her er angivet, da vidtløftige Sager erholde nyt No., hver Gang de igjen tages under Behandling; men de anførte Tal, som er Antallet af de Løbenummere, hvorunder Sagerne i Forhandlingsprotocollen ere anførte, give en sikrere Maalestok for Forretningernes Mængde, end Sagernes virkelige Antal.

(Fortsættes.)

Den Kongelige Norske militaire Høiskole.

Fra Oprindelsen indtil Udgangen af Aaret 1832.

(Meddeelt af Ingenieur-Capitaine Lh. Broch).

Forinden Norges Adskillelse fra Danmark er holdt Officierer saavel til Ingenieur; som Artillerie; Waabenet for begge da forende Riger deres Dannelse, ved særskilt for hvert Waaben oprettede Undervisnings-Indretninger i Kjøbenhavn. Til Ingenieur; er dannedes nemlig Elever, der allerede vare ansatte som Officierer i Armeen, ved en Undervisningsanstalt, i det Væsentlige, eller hvad Undervisningens Omfang angaaer, efter samme Plan som vor nu bestaaende; hvorimod Artillerie; Officierer dannedes, lige fra Cadet af, ved Artillerie; Cadet; Institutet paa det saakaldte Gjethuus. Man havde dengang endnu ikke opfattet Ideen om det Vigtige i den harmoniske Uddannelse af begge disse Waabenarter, der gjør dem gjensidig fortrolige med hinandens Principer, hvilken Idee allerede ved vore første Indretninger af samme Art, og end mere ved den nu bestaaende, er realiseret saaledes, som den i Dannemark først senere er bleven det, ved den for saa Ar siden i Kjøbenhavn til Dannelse af Ingenieur; og Artillerie; Officierer oprettede militaire Høiskole.

Efterat Norge var optraadt som et selvstændigt Rige, maatte der naturligviis tænkes paa at etablere lignende Undervisningsanstalter for begge ovennævnte Waaben hos os. Krigen med Sverrig levede imidlertid ikke Tid dertil. Artilleriet var ogsaa for Diebliffet saa temmelig forsynet med Officierer,

og Ingenieur:Corpsset suppleredes med nuværende Capitainer i Ingenieur:Brigaden, Garben, Arentz og Aubert, der ved fornævnte Underviisningsanstalt for Ingeniører i Kjøbenhavn havde paabegyndt et Cursus, som de efter Krigens Slutning her fuldendte. Forst i Marts Maaned 1816 fremsatte Regjeringens daværende 6te Departement underdanigt Forslag til en høiere Underviisningsanstalt for Officierer af Generalstaben, Ingenieur: og Artillerie:Corpsene og senere hen, og forsaavidt dette Forslag ikke maatte finde naadigst Bifald, under 21de August s. A. et andet til en lignende Indretning for Officierer af Ingenieur: og Artillerie:Corpsene, hvilket sidste Forslag under 12te October naadigst blev approberet.

Som Følge heraf etableredes efter Overlæg af Armee:Departementet med Ingenieur: og Artillerie:Corpsenes Chefer, og paa en af Feltmarskalken approberet Maade, en Underviisningsanstalt ved hvert af disse 2de Corps, hvorved de unge Officierer, som i samme søttede Ansættelse, kunde erholde Underviisning i de for hvert Corps især høist nødvendige Videnskaber. Samlede — i eet Locale, under de samme Lærere, og bestyrede af en fælleds Overdirection, bestaaende af Armee:Departementets Chef, i Forening med Ingenieur: og Artillerie:Corpsenes Chefer, erholdt disse Underviisningsanstalter Navn af den høiere militaire Underviisningsanstalt. Ved hvert Corps især udnævnte Chefen en Direction, bestaaende af 2de Officierer for Corpsets egen Underviisningsanstalt; for øvrigt bestemte Overdirectionen hvilke Videnskaber, der, til Besparelse i Udgift, skulde

foredrages fælles for begge Corpser's Elever, og hvilke Videnskaber der skulde foredrages for hvert Corpser's Elever separat.

Efter det første Aars Forløb lod Overdirectionen holde en foreløbig Examen ved hver af Lære-Anstalterne, for at erfare Elevernes Fremgang, og deraf bedømme, hvorvidt de Alle kunde formodes at vorde stikkede til Ansættelse i de respectiv Corpser. Efter 2de Aars Forløb holdtes den endelige Examen. Til Elever ved disse tvende Læreanstalter antoges unge Officierer, der allerede havde gjort Tjeneste i Armeen, og som havde meldt sig til den høiere militaire Underviisningsanstalt. Saalænge de vare Elever ved Underviisningen bleve disse Officierer staaende i Nummer og node Gage ved deres respectiv Regimenter, dog med Tillæg af gevorbne Emolumenter, og med Godtgjørelse af Forskjellen mellem national og gevorben Gage, forsaavidt de vare nationale. For øvrigt stode de aldeles under det Corpser, hvis Elever de vare, og maatte forrette al den Tjeneste ved samme, hvortil de commanderedes.

Fandtens der, ved den efter et Aars Forløb afholdte Examen, Elever, som Overdirectionen maatte skjonne ei havde gjort saadan Fremgang, at der var Haab om, at de til den endelige Examen kunde erholde de fornødne Kundskaber, da skulde saadanne Elever strax gaae tilbage til deres respectiv Regimenter og Garnisoner; det samme var ogsaa Tilfældet med dem, som maatte være saa uheldige ei at bestaae ved den endelige Examen. De Elever derimod, som ved denne havde aflagt fyldestgjørende Prove paa deres

Rundskaber og Duelighed, turde regne paa at blive ansatte respective ved Ingenieur- og Artillerie-Corpsset, efter indbyrdes Anciennetet, der bestemtes efter den afholdte endelige Examen, uden Hensyn til deres forhen havende Charge og Anciennetet, den de dog i alle Tilfælde beholdt som Officierer i Armeen, og som blev den Anciennetet, hvorefter deres Stilling skulde bestemmes, om de i Tiden udtraadte af de respective Corpsfer.

Forøvrigt var den høiere militaire Underviisningsanstalt, hvad Underviisningens Omfang, Læremethoden, Examens Form, de practiske Arbejder, fort sagt, hvad den egentlige Plan angaaer, i det Væsentlige overeensstemmende med den nu bestaaende Militaire Høiskole. Den begyndte sin egentlige Virksomhed i Foraaret 1817, og indtil den hævedes ved Kongelig Resolution af 8de August 1820, fuldførtes ved Samme 2de Cursus, hvorved 16 Elever afsløberede Ingenieur- og 19 do. Artillerie-Examen, og hvorved Ingenieur-Corpsset erholdt 12, Artillerie-Corpsset 17 Officierer, foruden 6, der efter fyldestgjørende bestaaet Examen gik tilbage i deres forhenhavte Stilling i Armeen.

Ved ovenanførte Kongelige Resolution af 8de August 1820 bestemtes, at med Aaret 1821 skulde en ny Organisation af en almindelig militair Underviisningsanstalt for Officierer af den Norske Landarmee tage sin Begyndelse; hvorved det forhen værende Norske Landcadet-Corps blev forenet med den høiere militaire Underviisnings-Anstalt under Navn af:

Den Kongelige Norske Krigsskole. Ved denne Lærestiftelse skulde nemlig i Fremtiden, foruden Officerers Dannelse for Cavalleriet og Infanteriet i 2de dertil bestemte Classer, endvidere i en 3die eller høieste Klasse gives Udgang til den høiere videnskabelige Uddannelse, som for Ingeniør- og Artillerie-Officerer udfordres; samt tillige som Bistand aabnes Udgang for dertil kvalificerede unge Officerer af Armeens øvrige Rækker, der maatte ønske at fortsætte deres Studier, for at gjøre videre Fremskridt til den høiere militaire videnskabelige Uddannelse.

Til denne høieste, eller Krigsskolens 3die Klasse, maatte et Antal af indtil 20 af de ved Cavallerie- og Infanterie-Brigaderne ansatte Secondlieutenanter gives Udgang, efter den militaire Overbestyrelses — den i Riget værende høieste militaire Befalingsmands — specielle Indvilligelse. De, som dertil erholdt Udgang, kunde enten indtræde umiddelbar efterat være dimitterede fra Landcadet-Corpsen, dog saaledes, at de først havde gjort 2 Maanedes Tjeneste og Vagt som menig Soldat, Gefreider og Underofficer, eller og efterat have i nogen Tid været Tjenestgjørende ved den Brigade, ved hvilken de efter Afgangen fra Corpsen vare ansatte. Tiden for et Cursus ansattes til 2 Aar; og i denne Tid erholdt Eleverne samme Løn, som i de respectibe Brigader, hvori de vare ansatte, og Emolumenter lige med andre Officerer af deres Grad i Christiania Garnison. De stode alene og i alle Dele under Krigsskolens Chef og de ved Landcadet-Corpsen ansatte 2de faste Officerer, som

tillige vare Chefens Medhjælpere og Underbefalende ved den høieste Klasse.

Underviisningens Omfang eller Lære:Gjenstandene vare de samme som ved den høiere militaire Underviisnings:Anstalt, eller ved den nuværende militaire Høiskole, men af de saaledes bestemte Videnskaber foredroges ved Krigsskolen kun:

- a) Fortification med samt Mineerkunst i sin fulde Udstrækning.
- b) Artilleriet og Pontonneerkunsten ligeledes.
- c) Land: og Vandbygningekunsten og
- d) Krigshistorie og militair Topographie;

hvorimod det paalaae Eleverne selv at erhverve sig de øvrige Kundskaber og Færdigheder, som fordredes ved Dimissions:Examen, — Eprogene formedelst privat Underviisning eller eget Studium, og de mathematiske Videnskaber ved Universtetet, og forsaavidt offentlige Forelæsninger over visse Materier sammes teds ikke til saadan Tid skulde holdes da ved private Collegier, hvilke Krigsskolens Chef havde at træffe Overeenskomst med vedkommende Professorer, om at læse for et passende Honorarium, og hvortil var besvilget en Sum af 400 Spd., foruden de til de faste Lærere i den høieste Klasse anslaaede 800 Spd.

Ved denne Krigsskolens 3die eller høieste Klasse fuldendtes kun 1 Cursus, hvorved Artillerie-Brigaden beholdt 4 Officierer, og 4 andre efter bestaaet Examen gif tillage i deres forhenhavte Stilling i Armeen. Et nyt Cursus tog med Aaret 1823 sin Begyndelse med 12 Elever, men fuldendtes ikke, da en Kongelig Resolution forinden paabød denne Klas-

ses midlertidige Ophævelse; hvorefter det ved Resolution af 14de Febr. 1825 paalagdes Krigsskolens Chef at indkomme med underdanigst Forslag til forandret Organisation af Samme, hvilket Forslag derefter noliagtig blev at gjenneingaae og granske, ved en i denne Anledning af Armeens høistbefalende General anordnet Committee. Til Medlemmer af denne Committee udnævnedes af Rigets daværende Statholder, Grev Sandels, ved General-Commandos Befaling af 21de Octbr. 1825, Generalmajor Albert, Generaladjutant Kaltenborn, Oberstlieutenants Vosgraff og Oberstlieutenant Rjerulf; og er det da efter denne Committees Forslag, at den nu bestaaende militaire Høiskole er oprettet.

I) Høiskolens Organisation.

Under 21de Marts 1826 udkom, efter nyse nævnte Committees Forslag, Plan for den Kongl. Norske militaire Høiskole, som — da den findes i de trykte Lovsamlinger — her leveres i følgende Udtog:

1ste Afdeling. Almindelige Bestemmelser.

§ 1—6. Høiskolens Formaal er at oplære og danne vordende Ingenieur; og Artillerie; Officierer, saavel som i Almindelighed at udbrede høiere militair Videnskabelighed. Der holdes deels specielle Forelæsninger og practiske Øvelser for vordende Ingen.; og Art.; Officierer, deels almindelige Forelæsninger for Officierer af alle Vaabenarter og Grader over høiere militair-videnskabelige Gjenstande. — Direc-

tionen bestaaer af tre Medlemmer, nemlig Cheferne for Generalstaben, Ingenieurbrigaden og Artilleriebrigaden. — En Stabsofficier antages til at overtage de daglige Forretninger. — Specielle Bestemmelser, angaaende den daglige Underviisning m. m., optages i et af Directionen forfattet og af Armeens Høistbefalende approberet Reglement.

2den Afdeling. Om Organisationen af, og Underviisningen ved, Høiskolen, med Hensyn paa vordende Ingenieur- og Artillerie-Officierer.

A. angaaende Eleverne § 7—21. Som Elever antages unge Officierer, som have gennemgaaet Graderne. — Ansøgninger om Optagelse, bilagte med Attester om Kundskaber, Anlæg, Opsyrelse og Tjenestdygtighed, indsendes gennem vedkommende Brigadechefer, i det mindste 6 Maaneder førend et nyt Cursus begynder.

De, som derefter, med Samtykke af Armeens Høistbefalende, af Directionen indkaldes, skulle, førend de antages, ved en præliminair Examen godtgjøre, at deres Kundskaber, siden deres Afgang fra Krigsskolen, ere udvidede. — De Officierer, som have bestaaet denne Prøve, og antages ved Høiskolen, ansættes derpaa — efter eget Ønske — enten ved Ingenieur- eller Artillerie-Brigaden, som *Curnumeraire* efter indbyrdes Anciennitet, bære Uniform og gages som de respective Brigaders *Second-Lieutenanter*. De frequentere Forelæsningerne og deeltage i alle practiske Øvelser, Tjenstbeskjæftigelser og Fors

søg, som kunne tjene til deres Uddannelse for det valgte Vaaben. De have, i den Tid de freqventere Høiskolen, inset Krav paa Forfremmelse i Ingenieur; eller Artillerie; Brigaden, men skulle heller ikke i samme Tid præjudiceres ved nogen ny Ansættelse i Samme.

Til Dimissions-Examen skal gjøres Rede for:

- 1) af den høiere Mathematik:
  - a) Læren om Functioner, Rækker og høiere Ligninger.
  - b) for Ingenieur; Eleverne Læren om krumme Linier i Almindelighed og om Reglesnittene i Særdeleshed; hvorimod for Artillerie; Eleverne Læren om Reglesnittene alene.
- 2) De faste og flydende Legemers Mechanik, nemlig: Statik, Hydrostatik, den egentlige Mechanik, Aerometrie og Hydraulik.
- 3) Physik og Chemie.
- 4) En Udsigt over Astronomien i Almindelighed og udførlig Kundskab i den mathematiske Geographie.
- 5) For Ingenieur; Eleverne: Fortification og Mineerkunst i al sin Omfang, saavel i den rene som anvendte Theorie; for Artillerie; Eleverne derimod Fortification, især med Hensyn paa Fæstningers Angreb og Forsvar, samt Mineerkunst i dens theoretiske og practiske Deel.
- 6) For Ingenieur; Eleverne: Artilleriets theoretiske Deel og Pontonneerkunsten, især anvendt. Denne sidste ligesaa for Artillerie; Eleverne, men for

disse tillige fuldstændig Kundskab om Artilleriet i dets hele Omfang *).

7) For Ingenieur:Eleverne alene: Land: og Vand: bygningskunst.

8) Militair Topographie, især med Hensyn til de forenede Riger.

9) Færdighed i at udtrykke sig i det franske og tydske Sprog.

Bed Dimission:Examen fremlægge ligeledes Eleverne fyldestgjørende Prover paa erhvervet Færdighed i Tegninger, vedkommende Fortificationen og Artilleriet, samt Land: og Vandbygningsteknikken. Samtlige Elever deeltage i følgende practiske Øvelser under Anførsel af vedkommende Lærere: Triangulering, Detail:Opmaaling og Nivelering; Arbejder henhørende under Feltfortificationen, Beleiringskrigen og Mineerkunsten; practiske Øvelser henhørende under Artilleriet; saavidt muligt i den practiske Deel af Pontonneerkunsten; militair Recognoscering, og desuden Ingenieur:Eleverne ved forekommende Leiligheder i det Practiske af Land: og Vandbygningsteknikken. Et Cursus, iberegnet Tiden til Examen, Besvarelsens Bedømmelse o. s. v. ansættes til 3 Aar.

Fra medio December til medio Januar have Ferier, ligesom ogsaa i tvende af Sommermaanederne, i hvilken sidste Tid imidlertid Eleverne anføres til de nævnte practiske Øvelser, eller deeltage i Tjeneste, Exercitie m. m. ved de Brigader, hvori de ere ansat:

*) Artillerie = Videnskaben er imidlertid uden Undtagelse bleven foredraget sættes for begge Baabenarteres Elever, ligesom de ogsaa ved Examen have erholdt alle Questioner sættes.

te. Foruden de studerende Ingenieurs og Artilleries Officierer antages ogsaa, naar Directionen finder Udgang dertil, enkelte af Armeens eller Marinens Officierer, dog uden nogen extraordinair Udgift for de militaire Fonds. Eleverne forskaffe sig selv Lærebøger, Skrives og Tegnematerialier.

B. Angaaende Lærerne. § 22—23. Den egentlige Forelæsningsstid i et heelt Cursus fastsættes til 24 Maaneder. Følgende Lærere ansættes:

En Lærer i den høiere Mathematik, som foredrager 2de Timer ugentlig i 24 Maaneder.

En Lærer i den anvendte Mathematik, Astronomie og mathematisk Geographie, der foredrager 3 Timer ugentlig i 24 Maaneder.

En Lærer i Physik og Chemie, som holder Forelæsninger i 2 Timer ugentlig i 9 Maaneder.

En Lærer i Fortification, Mineerkunst samt Land- og Vandbygguingskunst, der foredrager 3 Timer ugentlig i 24 Maaneder, og giver desuden 2 Timer ugentlig Undervisning i Tegning.

En Lærer i Artillerie og Pontonneerkunst, som foredrager 2 Timer ugentlig i 24 Maaneder, og giver ligeledes 2 Timer ugentlig Undervisning i Tegning.

En Lærer i militair Topographie, som foredrager 1 Time ugentlig i 24 Maaneder.

En Sproglærer, der læser 4 Timer ugentlig i 24 Maaneder.

Lærerne antages af Directionen og kunne igjen fratræde deres Læreposter efter 3 Maaneders Opsæt-

gelse fra een af Siderne, og fra Directionens Side tillige med Kongelig Approbation.

C, angaaende Examen, § 24—29. Naar et Cursus er fuldendt, afholdes, efter Directionens nærmere Bestemmelse og Reglementets Forskrift, skriftlig Ingenieur- og Artillerie-Dimissionsexamen. Bedømmelses-Commissionen bestaaer af Læreren i hver Videnskab og 2de andre Censorer. De Elever, der have bestaaet sig, ansættes som virkelige Ingenieur- eller Artillerie-Officierer, efter de allerede i vedkommende Brigade staaende, i den indbyrdes Orden, som Udfaldet af deres Examen bestemmer; dog finder ingen Concurrence Sted mellem Officierer af et tidligere og sildigere Cursus dimitterede fra Krigsskolen, men kun mellem dem, der have Anciennetet fra eet og samme Aar. De Elever, som ikke have bestaaet, ansøge om at maatte hensættes til deres forhen i Armeen havte Plads. Enhver examineret Officier erholder af Directionen et Testimonium, der bestemmer hans videnskabelige Character.

3die Afdeling. Angaaende de almindelige høiere militaire Forelæsninger for Officierer af alle Grader og Waabenarter. § 30—33.

For endmere at udbrede militair Videnskabelighed blandt Armeens Officierer, skal i Wintermaanederne, ved dertil af Directionen udseede Lærere, som derfor tilstaaes et passende Honorarium, holdes almindelige offentlige Forelæsninger over forskjellige militaire Gjenstande, for Officierer af hvilkensomhelst Waabenart eller Grad.

4de Afdeling. Angaaende Høiskolens
oeconomiske Anliggender.

§ 34—35. De fornødne Summer anvises af
Armee-Departementet, efter Directionens specielle Re-
quisitioner, og Udgifterne bestrides overeensstemmende
med følgende Udgifts Reglement og Overflag.

A. Faste Lønninger:

- 1) Til en Lærer i Fortifica-
tion m. v. aarlig Spd. 300 ; §.
- 2) Til en Lærer i Artilleri-
riet m. v. aarlig . . . 300 ;
- 3) Til en Lærer i den høis-
ere Mathematisk . . . 150 ;
- 4) Til en Lærer i den an-
vendte Mathematisk 200 ;
- 5) Til en Lærer i milit-
tair Topographie . . . 80 ;
- 6) Til Underviisning i
Sprogene . . . . . 140 ;
- 7) Gage-Tillæg til In-
spections-Officiere . . . 200 ;

Spd. 1370 ; §.

B. Honorarier.

- 1) Til en Lærer i Phy-
sik og Chemie for 3
Aar 100 Spd., udgjor
aarlig . . . . . Spd. 33. 40 §.
- 2) For 3 a 4 offentlige
Collegier over forskjel-

Lateris . . Spd. 33. 40 §.   1370 . §.

Transport	Spd. 33. 40 §.	1370	§.
lige militaire Gjenstande			
de	400		
	<hr/>		
		Spd. 433.	40§.

C. Andre Udgifter, saasom Hunsleie, Lys og Brænde, Skrivematerialier m. m., Instrumenters Anskaffelse og Vedligeholdelse, samt til foresaldende Udgifter ved de practiske Øvelser, Inventariums Anskaffelse og Vedligeholdelse, Løn til et fast Bud, Værelsernes Vaskning o. s. v. . . . . Spd. 796. 80§.

Tilsammen Spd. 2600 §.

For Anvendelsen af disse Summer indsender Directionen aarlig Regnskab til Revisions-Departementet.

I Forbindelse med denne Plan og til Folge af Sammes § 6 udfærdigedes dernæst, med Armeens Høistbefalendes Sanction, et Reglement, indeholdende nærmere Bestemmelser om Underviisningens Inddeling, de afholdende Examinatorier, den endelige Dimissions-Examen samt den daglige Bestyrelse m. m. Af de vigtigste blandt disse reglementariske Bestemmelser er Følgende et Udtog:

Den i Planen § 10 bestemte Præliminair-Examen skal bestaae i følgende skriftlige Prøve: I den rene Mathematik — Arithmetik, Geometrie, Stereometrie og Ligninger af 1ste og 2den Grad — opgis ved af Læreren i den theoretiske Mathematik 3/4 Dps

gaber eller Spørgsmaal. I Fortification og Artillerie gives ligeledes af vedkommende Lærere i hver 3de Spørgsmaal, afpassede efter de Kundskaber, de fra Krigsskolen afgaaede Officierer kunne have. I Fransk og Tydsk gives Stykker af militaire Boger at oversætte paa Norst. Mundtlig Prøve afholdes kun forsaavidt Lærerne ikke af de skriftlige Besvarelser troe, med Sikkerhed, at kunne bedømme Elevernes Kundskaber, eller hvis Directionen det for godt finder. Til begge disse Prøver bestemmes i det Høieste en Tid af 14 Dage.

Ved den, ved Slutningen af et Cursus, afholdende skriftlige Hoved-Examen, blive efterstaaende Bestemmelser at følge: Bedømmelses-Commissionen skal i Almindelighed bestaae af: en Ingenieur- og en Artillerie-Officier, som faste Medlemmer, foruden Læreren i hvert Fag, der som tredje Medlem tiltrædes Samme.

Efter vedkommende Læreres Forslag vil Directionen bestemme Antallet af Spørgsmaalene i hver Videnskab; hvorefter Lærerne, inden en passende Tid, opgive det dobbelte Antal, og Bedømmelses-Commissionen udvælger deraf det halve og bestemte Antal. Begyndelsestiden for denne Examen bestemmes saa betimelig, at Planens Forskrifter kunne opfyldes, og skal desaarfsag, efter 2 Aars Forelæsninger, noiere bestemmes, og ved en af Directionen approberet Examenstabel — som viser den derved følgende Orden og som opslaaes i Læresalen — tilkjendegives alle Vedkommende. Paa denne Tabel skal, ligeledes anføres de Tegninger, der, efter Lærernes Forslag,

af Directionen bestemmes for enhver Elev til Frem- læggelse ved Hovedexamen. Alle Besvarelser udføres paa dertil leveret og med et Stempel forsynet Papir. Bedømmelsen af Besvarelserne skeer af hvert af Commissionens Medlemmer, i den Orden, de blive omfendte, dog uden at Characteren paategnes.

De Characterer, som ved alle skriftlige Examina ved Høiskolen blive at benytte, skulle være:

A. Som Antagelige:

a) 1 eller Udmærket Godt. b) 2 eller Meget Godt. c) 3 eller Godt.

B. Som Uantagelige:

d) 4 eller Temmelig Godt. e) 5 eller Maadelig f) 6 eller Slet.

Naar Charactererne ere bestemte og paategnede af Bedømmelses-Commissionen, indfører Inspections-Officieren de specielle Characterer i en dertil af Directionen autoriseret Examinens-Protocol. For hver enkelt Tegning, der til Hoved-Examen skal fremlægges, gives ligeledes af Commissionen en Character, og skal, for enhver manglende Tegning, Characteren 6 eller Slet anføres. De Lærere, under hvilke practiske Øvelser ere udførte, give desuden hver af de studerende Officierer en Character for practisk Brugbarhed, formeret efter de specielle Characterer, som bør gives for hver enkelt Øvelse eller udført Arbejde, successtvt efter som disse foretages. Efter Udfaldet af Hoved-Examen gives de studerende Officierer tvens de Hoved-Characterer:

1) En for samtlige Videnskaber og Sprog, hvilken udfindes saaledes: af de for hvert enkelt

Spørgsmaal eller Opgave i Videnskaberne og Sprogene tildeelte specielle Characterer, uddrages Middeltallet til Hovedcharacter for hver enkelt Videnskab, ligesom for Sprogene, eiter hvis alles Middeltal Hovedcharacteren bestemmes.

- 2) En for de befalede Examenstegninger, hvilken bestemmes efter Middeltallet af de specielle Characterer for hver særskilt Tegning, og
- 3) En for practisk Brugbarhed, hvilken bestemmes efter Middeltallet af de specielle Characterer for hver særskilt practisk Øvelse.

Til at have bestaaet sig ved denne Examen udfordres:

- 1) Ikke at have erholdt nogen uantagelig Hovedcharacter i de mathematiske og egentlige militaire Hoved-Videnskaber, hvortil henregnes:
  - a) den rene Mathematik,
  - b) den anvendte Mathematik.
  - c) Artillerie og Pontonneerkunst,
  - d) Fortificationen,
  - e) Mineerkunst.
- 2) Ikke at have erholdt nogen uantagelig Hovedcharacter for de befalede Examenstegninger.
- 3) At Middeltallet af samtlige Hovedcharacterer, saavel i Videnskaber som Sprog tilligemed Hovedcharacteren for Haandarbejde og practisk Brugbarhed, i det høieste bliver 3 uden Brok, hvilket Middeltal da bliver Dimissionscharacteren.

Om Udfaldet af Hoved:Examen forfærdiges derpaa af Inspections: Officieren en Hovedliste, hvori, for hver enkelt Examineret, de erhholdte specielle Characterer samt de trende Hovedcharacterer særskilte med Tal anføres. Af Hovedcharactererne for de særskilte Videnskaber og Sprog, tilligemed Hovedcharactererne for Haandarbejde og practisk Brugbarhed, uddrages en egen Rangerings: Character, forsaavidt Concurrence, ifølge Planens Bestemmelser § 26 skal finde Sted, som anføres i en Hovedrubrik, med trende Afdelinger, i hvilke Charactererne Ud mærket Godt, Meget Godt og Godt anføres med Ord og Tal, hvilke sidste, til Rangeringscharacterens yderligere Bestemmelse udføres med trende Decimalsteder. *)

De med Udgang til Forelæsningerne m. v. antagne, ved Høiskolen studerende Officierer, staae i alle Forhold, der vedkomme deres Stilling som Saas danne, og i den Tid, der til Forelæsninger, Lægner øvelser og practiske Arbejder vorder bestemt, directe under Inspections: Officiers og vedkommende Læres res Ordres, og møde til Forelæsningerne frem i Uniform, dog uden Skjærf og Epauletter m. m. Uden for Læretimerne sortere de derimod under deres respective Brigadechefer, og under Generaladjutanten, forsaavidt de ere af Armeen, og have til disse Fores

---

*) De sidste her anførte Bestemmelser for Charactererne m. v. ere givne af Armeens Høisbefalende under 24de Januar 1829. Det oprindelige Reglements Bestemmelse i samme Henseende anføres ei, da de aldrig have været satte i Udøvelse.

fatte at henvende sig i alle, den videnskabelige Under-
viisning uvedkommende Sager.

Inspectionens:Officieren staaer directe og alene un-
der Directionen: han har det nærmere daglige Til-
syn med Høiskolen, fører Forhandlings; Protocollen i
Directionens; Forsamlingerne, modtager, ekstraherer og
refererer for Directionen alle indkomne Breve m. v.
Ligeledes fører Inspectionens; Officieren, under Direc-
tionen, Høiskolens Deconomie; hæver de anviste
Penge og besørger alle Udtællinger, og forfatter der-
over Qvartals; og Aars:Regnskaber. Under hans
directe Befaling staaer det i Planen bestemte Bud
ved Høiskolen, hvilket han selv har at give den for-
nødne Instrux.

II) Direction og Lærere.

A. Personalet ved Udgangen af Aaret 1832.

Directeurer:

Generalmajor Schilling, Chef for Artilleries
Brigaden, siden Skolens Oprettelse;

Generalmajor Spørck, Generaladjutant for Armeen,
siden 31te Marts 1832.

Generalmajor Gedde, Chef for Ingenieurbrigaden,
siden 9de Juni 1832.

Inspectionens:Officiær: Major Rieffelsen,
Adjutant hos H. S. Majestæt Kongen, siden 14de Aug.
1828.

Lærere:

Profesfor Kenfer i Naturlæren.

— Hansteen i den anvendte Mathes-
matik.

Lector Holmboe i den høiere do.

Oberstel. Borkenstein i Artillerie og
Pontonneerkunst.

— Boggraff i Fortification og
Mineerkunst.

— Mendell i militair Topographie.

Lector Messell i Sprogene.

Alle siden
Skolens Op-
rettelse den
1ste August
1826.

B. Befordring og Ufgang siden Høiskolens Oprettelse.

a) Direction.

Directionen bestaaer ifølge Planen af General-adjutanten for Armeen samt Cheferne for Ingenieurs og Artillerie-Brigaden. Som Generaladjutant for Armeen var General Stabell Directeur fra Skolens Oprettelse indtil i August 1828, Generalmajor Kaltenborn fra August 1828 indtil Marts 1832 og siden denne Tid Generalmajor Spørck. Som Chef for Ingenieur Brigaden var Generalmajor Aubert Medlem af Directionen fra Skolens Oprettelse indtil Mai 1832, og siden denne Tid Generalmajor Gedde.

b) Inspections-Officier.

Oberstlieutenant Koll var ansat som Inspections-officier fra Skolens Oprettelse indtil August 1828; siden hvilken Tid Major Niesfelsen har forestaaet denne Post.

c) Lærere.

Hverken Af- eller Tilgang siden Skolens Opsrettelse.

C. Løjer og Emolumenter.
Som anført i Planen.

III) Forelæsninger og Examina.

A. ordinaire Forelæsninger.

Disse have, i Formiddagstimerne fra Kl. 9—1, været holdte overeensstemmende med Planens Forskrifter.

B. extraordinaire Forelæsninger.

Følge Planen have følgende offentlige Forelæsninger været holdte, for Officierer af hvilken som helst Grad og Vaabenart:

Oberstlieutenant Meydell af Artilleriebrigaden, paabegyndte i Wintermaanederne 1826—27, og har siden aarlig fortsat et Cursus over Strategie og Taktik, i Forbindelse med en Fremstilling af den franske Revolutions Krigshistorie.

Professur Hansteen foredrog, ligeledes i Vinteren 1826—27, en Fremstilling af Læren om Magnetismen i Almindelighed, med særdeles Anvendelse paa Jordmagnetismens Phænomener. I Vinteren 1827—28 læste Professor Keyser over Akustik og Optik, og i Vinteren 1828—29 foredrog han: Indledningen til Naturlæren, Electricitetslæren, de kemiske Phænomener, en kort Oversigt over de elementære Legemer og deres Forbindelser, især med Hensyn

til de forskjellige Cementer, Krudtet og nogle Metalforbindelser.

I dette sidste Semester paabegyndte ogsaa Oberstlieutenant Vosgraff en Fremstilling af Fædrelandets ældre Krigshistorie, som han siden har fortsat i de følgende Aars Wintermaaneder.

I Vinteren 1829—30 og 1830—31, foredrog Stabs-Capitain Broch af Ingenieur-Brigaden, Astronomiens almeen: anvendeligste Resultater, især med Hensyn paa Lovene for Verdens: Systemets Indretning.

Endelig foredrog Professor Reysen, i Wintermaanederne 1831—32, Barmelæren og enkelte af de almeen:interessanteste Udsnit af Chemien; samt nogle af de vigtigste Forbindelser af Lustarterne, og i 1832—33 enkelte almeennyttige Gjenstande, saasom Theorien af det kunstige Lys, Theorien af Forbrændingen, af Gjæring m. m.

C. Practiske Øvelser.

Følgende practiske Øvelser have, overeensstemmende med Planen, siden Skolens Oprettelse været foretagne.

I Sommeren 1828.

- 1) under Læreren i Fortification og Mineerkunst, udførtes paa Sletten ved Etterstad følgende Arbejder:
  - a) ved Udfikning: en 1ste, en 2den og en 3die Paralle!, med mellembværende Løbegrave og Batterier, samt Cirkelskyffet med opadgaende Sappe, Trancheecavalleren og Glacifretens Couronnement, Redgangen til Graven og Overs

gangen over Samme.

b) ved virkelig Arbeide: 60 Fods Længde, eller Cirkelstykket og Trancheecavalleren paa den ene Side af Kapitallinien, ved ordentlig Sappe og fuldt Profil. I 60 Fods Længde Nedgangen til Graben ved blænderet Sappe og simpel Sappe over Graben.

c) MineArbeide: 25 Fods Længde af et Halvgallerie i Eskarpen af det efter Suppositionen angrebne Værk, med en Sidegreen af 10 Fods Længde til en Mine af 5 Fods Modstandsklinie.

2) Under Læreren i militair Topographie: Veiledning i, efter vdtagne Suppositioner og givne tactisk Opgave, at gjøre hensigtsmæssige Dispositioner i et Terrain, hvormed de ved Detaillageopmaalinge og militair Reconoscering, gjøre sig bekjendte.

3) Under Veiledning af Ingenieurcapitain Broch (i Professor Hansteens Fraværelse under Reisen til Siberien). Practisk Brug af Theodolieten saavel til horizontale og verticale Vinklers som Lidens Bestemmelse.

Alle ovennævnte practiske Øvelser ere foretagne med Eleverne af Høiskolens 1ste Cursus; med Eleverne af 2det Cursus foretoges, i Sommeren 1830 kun LaboratorieArbeide, men i Sommeren 1831, følgende Øvelser;

1) Under Læreren i den anvendte Mathematik: Øvelse i at maale Sol- og Stjernehøider, saa:

vel med Sextant som Cirkel, for deraf at bestemme Liden og Polhøiden.

- 2) Under Læreren i militair Topographie: samme Øvelse som i Sommeren 1828 med Eleverne af 1ste Cursus anført.
- 3) Under Læreren i Fortification: Opførelse paa Etterstad:Gletten af en Redoute til 60 Mand og 2 Kanoner, samt af Mineerkunst: practisk Øvelse i Brønde's Nedsænkning, Galleriers og Minere's Førelse under Jorden o. s. v. I Sommeren 1832 sluttedes disse Fortifications- og Minearbejder ved Minernes Sprængning; ligesom under Læreren i militair Topographie den i 1831 paabegyndte Recognoscering paa Marken fuldførtes.

B. Examina.

- a) Almindelige Bemærkninger over Metoden.

Indeholdes i Planen.

- b) Fortegnelse over dem, som siden Oprettelsen have afsløveret Examen, og med hvilken Character.

I Sommeren 1829 afholdtes, siden Skolens Oprettelse, den første Dimissions- Examen, hvilken afsløveredes af følgende Elever, alle af Artillerie's Brigaden:

Sec. Lieut. Løger Fleischer med Character: Meget Godt.

— Werner de Seue ; — do.

— Ludvig Norregaard ; -- do.

Sec. Lieut. Peter Strøm	med Charact.	Meget Godt.
— Henrik Scheel	:	— do.
— Conrad Clauson	:	— do.
— Ludvig Synneshvedt	:	— do.

G. De Studerendes Antal, Optagelse og Afgang.

Foruden de ovenanførte, der absolverede den 1ste Dimissions-Examen ved Høiskolen, var blandt Eleverne af 1ste Cursus endnu Lieutenant Lintrup ansat i Artillerie-Brigaden; han afgik ved Døden i Slutningen af Maret 1828. Ligeledes afgik ved Døden Lieutenant Tøger Fleischer, strax efter Examen's Slutning, inden han endnu var ansat i virkeligt Nummer ved Artillerie-Brigaden. De øvrige ovennævnte Elever afgik fra Skolen i Høsten 1829, som ansatte i virkeligt Nummer ved deres Brigade; hvorefter i Marts 1830 følgende Officierer indstillede sig til den i Planen bestemte Præliminair-Examen, i hvilken de alle bestode, og hvorefter de, som Elever af Høiskolens 2det Cursus, ansattes i Ingenieur- og Artilleriebrigaderne, nemlig:

1) i Ingenieur-Brigaden:

Sec. Lieutenant	Christian Hagemann
—	— Hans Sinding
—	— Niels Jrgens.

2) i Artillerie-Brigaden:

Second Lieut.	Mauritz Rosen,
—	— Ole Hagemann,
—	— de Seue Pettersen,

Second Lieut. Frederik Mønnestad,

— — Carl Bæksøe,

— — Christoffer Lange,

— — Frants Munthe;

og desuden af Søe:Etaten;

Sec. Lieut. Oluf Urntsen og

— — Hakon Sommerfeldt;

hvilke alle endnu vare Elever ved Udgangen af 1832.

IV) Videnskabelige Indretninger og Samlinger.

Disse indskrænke sig til de faa militaire Bøger, i det Norske, tydske og engelske Sprog, samt endeel Karter, som for den i Planen til Instrumenters Anskaaffelse og Udgifter ved de practiske Øvelser, anslaaede, høist ubetydelige Sum, have været at anskaaffe.

V) Locale

Leies i øverste Etage af afgangne Generalmajor Kalkenborns Gaard i Kongens Gade, og bestaaer af 2de Læseværelser, 1 Værelse til Directions: og andre Møder, samt 1 lidet Værelse for Inspections: Officieren, hvor tillige Skolens ubetydelige Bibliothek opbevares.

VI) Legater og Stipendier
Haves ikke.

VII) Deconomisk Forfatning.

Herom er Intet at bemærke, da Høiskolen intet Fond har, men bestaaer ved de efter Planen til dens Virksomhed af Armeefondet anviste Midler.

Nyere Efterretninger

For den siden 1832

forløbne Tid.

Universitetet.

I) Studierne.

I Aaret 1833 have følgende Forelæsninger været afholdte:

A. Forberedende Studier:

Med nærmest Hensyn til de Studerende til Examen philologico-philosophicum ere følgende Forelæsninger i Aaret 1833 afholdte:

Græsk. Lector Bibe fortsatte i 1ste Semester de i foregaaende Aar paabegyndte Forelæsninger over Homers Iliade, og læste tillige over Xenophons Socratiske Mærkværdigheder, for 6 Tilhørere, og i 2det Semester fortsatte han Forelæsningerne over Xenophons Socratiske Mærkværdigheder, og læste tillige over Theocrits Idyller for 70 Tilhørere.

Latin. Prof. Bugge fortsatte i 1ste Semester sine i forrige Aar begyndte Forelæsninger over Virgils Landbrug.

I 2det Semester læste const. Lector E. Hubert over Terentius's *Heautontimorumenos* for 75 Tilhørere.

Hebraisk. Prof. Holmboe læste i begge Semestere over Jobs Bog; i 1ste Semester, i hvilket han ved Dødsfald blev hindret fra at begynde førend i Marts Maaned, for 3 Tilhørere; i 2det Semester for 19 Tilhørere.

Philosophie. Prof. Sverdrup læste i 1ste Semester over Psychologie og fortsatte sine i foregaaende Semester paabegyndte Forelæsninger over Sædelæren, for 97 Tilhørere. I 2det Semester fortsatte han Foredraget over Psychologien og læste tillige over Logiken for 128 Tilhørere, af hvilke dog de fleste, formedelst Udbruddet af den asiatiske Cholera, forlode Staden inden Semesterets Slutning, saa at kun 30 vedbleve at hivaane Forelæsningerne til Slutningen.

Mathematisk. Lector Holmboe har i begge Semestere læst over Stereometrie, Trigonometrie og Algebra, i 1ste Sem. for 16 Tilhørere, i 2det for 79 Tilhørere.

Astronomie. Prof. Hansteen læste i begge Semestere over Begyndelsesgrundene af den theoretiske Astronomie, og i sidste Semester tillige over Begyndelsesgrundene af den sphæriske Trigonometrie. Tilhørernes Antal var i 1ste Sem. 11, og i 2det Sem. 56.

Naturhistorie. Prof. Nathke læste i 1ste Sem. over Zoologiens System, efterat have foredraget den forberedende Deel af Naturhistorien, for

68 Tilhørere; i 2det Sem. fortsatte han sine Zoologiske Forelæsninger for 38 Tilh.

Physik. Prof. Reyser læste i 1ste Sem., for 65 Tilhørere, over Naturlærens mechaniske Deel; i 2det. Sem. foredrog han, for 78 Tilhørere, Akustikken og den mechaniske Deel af Optiken.

Historie. Prof. Steenbloch læste i 1ste Sem. over Middelalderens Historie for 7 Tilhørere og over Historiens Encyclopædie for 8 Tilh.; i 2det Semester over Romernes Historie for 85 Tilh., og over Indledningen til Skandinaviens Historie for 73 Tilhørere.

B. Embedsstudier.

1) Theologie.

Prof. Hersleb foredrog i 1ste Sem. Dogmatik for 9 Tilh., naturlig Theologie for 32, af hvilke 23 stadigen bivaanede Forelæsningerne. Fremdeles fortolkede han Genesis paa Latin for 12 Tilh., af hvilke 9 stadigen vedbleve, og 5te Bog af Psalmerne for 9 Tilh., af hvilke 7 stadigen bivaanede Forelæsningerne. I 2det Sem. fortsatte han Forelæsningerne over Genesis for 13 Tilh., af hvilke 10 stadigen vedbleve, samt over 5te Bog af Psalmerne, til hvilken Forelæsning 17 havde tegnet sig, men kun 7 vare tilstede den sidste Dag. Han foredrog derhos den christelige Moral for 29 Tilh., af hvilke dog kun 13 vare tilstede ved den sidste Forelæsning. Han holdt endvidere Examinatorier over Genesis, hvortil 18 havde tegnet sig, af hvilke 13 stadigen mødte.

Prof. Steenersen fortolkede i 1ste Sem. paa Latin Johannes's Evangelium for omtrent 30 Tilh., og gennemgik Jacobs Brev under Examinatorier.

I 2det Sem. fortolkede han de 3 første Evangelier synoptisk for 47 Tilh., af hvilke 24 vedbleve at høre ham til Forelæsningernes Slutning. Derhos gennemgik han Brevet til Romerne ved Examinatorier, hvortil 18 tegnede sig og 8 stadigen indfandt sig.

Lector Diethrichson gennemgik i 1ste Sem. Prof. Steenersens Udtog af Kirkehistorien ved Examinatorier for 9 Tilh., der stadigen vedbleve.

I 2det Sem. fortsatte han sit Foredrag over Kirkehistorien for 16 Tilh., af hvilke 8 stadigen bisvaanede samme; og fortolkede derhos Propheten Joel paa Latin for 6 Tilh.

At Antallet af Tilhørerne mod Slutningen af 2det Sem. saa betydeligen aftog, havde tildeels sin Grund deri, at Cholera da greb om sig her i Staden, hvorfor flere Studerende reiste bort.

2) Lovkyndighed.

Prof. Steenbuch foredrog i 1ste Sem. 5 Timer ugentlig, for et Antal af 12 Tilhørere, der senere formindskedes, den positive Folkeret. Disciplinen blev paabegyndt og tilendebragt i samme Semester.

I 2det Semester foredrog han 5 Timer ugentlig for omtrent 36 Tilh., hvis Antal senere aftog, den almindelige Deel af den Norske Criminalret, hvilken Deel paa det Nærmeste blev tilendebragt.

Det Forebragne blev i begge Semestere gjentaget ved Examinatorier.

Lector Notzfeldt fortsatte i 1ste Sem. sine i forrige Aar begyndte Forelæsninger over Indledning til Fædrenelandets private Ret, i Forbindelse med juridisk Hermeneutik, 4 Timer ugentlig, for omtrent 20 Tilhørere. Ligeledes fortsatte og tilendebrogte han sine i f. A. begyndte Forelæsninger over den Norske Proces, ved Semesterets Begyndelse 4 Timer og senere hen 6 Timer ugentlig, for 15 Tilhørere.

I 2det Semester læste han over den Norske private Personret, een Time daglig for 40—30 Tilhørere. Tillige gennemgik han de til hans Bedømmelse indleverede, over opgivne juridiske Thematata forfattede skriftlige Afhandlinger. I disse Dvælsler toge 4—8 Studerende Deel, hvorimod et ikke lidet Auditorium var tilstede ved Besvarelsernes Gjennemgaaen.

Lector Stang fortsatte i begge Semestere sine i f. A. begyndte Forelæsninger over Fædrenelandets saakaldte middelbare Tingsret, i 6 Timer ugentlig, for et Antal Tilh., der varierede imellem 25 og 12. Disse Forelæsninger bleve tilendebrogte. Examinatorier bleve afholdte over enkelte vanskelige Materier.

3) Lægevidenskab.

Prof. Skjelderup fortsatte i begge Semestere sine Forelæsninger over Anatomien; foredrog i 1ste Sem. Læren om det vegetative Liv, og anstillede i 2det Sem. Examinatorier over Physiologien, med

Hensyn til det vegetative Liv. I begge Semestere veiledede han de Studerende i at udarbejde Respon-
sa medica.

Prof. Sørensen foredrog i 1ste Sem. den generelle og i 2det Sem. den specielle Pathologie, og gav i begge Semestere ved Sygesengen Underviisning i den practiske Medicin.

Prof. Thulstrup læste i begge Semestere over det chirurgiske System og Fødselsvidenskaben, samt gav ved Sygesengen Underviisning i den chirurgiske Therapie.

Prof. Holst læste i 1ste Sem. over Jordarternes, Metallernes og Vandenes Pharmacologie, samt over Engdommene hos Fruentimmer og Børn.

I 2det Sem. foredrog han den almindelige Pharmacologie. I begge Semestere holdt han latinske Examinatorier over udvalgte Dele af den specielle Pharmacologie og medicinske Therapie.

Lector Heiberg foredrog i 1ste Sem. Læren om de chirurgiske Operationer, og veiledede de Studerende i at foretage saadanne paa Cadavera. I 2det Sem. foredrog han Osteologien. I begge Semestere gav han daglig Underviisning i den chirurgiske Klinik.

For de medicinske Studerende have desuden Prof. Keyser læst over Chemien, og Prof. Rathke og Lector Blytt over Botaniken.

Professorerne Skjelderups og Thulstrups Forelæsninger i 2det Sem. ophørte i den Tid, da

Cholera herskede paa det Høieste, i det Prof. Skjelsderup ansaae det urigtigt paa den Tid at dissecere Cadavera for Underviisningen, og Prof. Thulstrup's meste Tid medgik til de ham af Regjeringen paalagte Forretninger i Cholera-Central-Commissionen, og til den daglige Inspection ved 3de Cholera-Lazarether, hvorhos de fleste ældre Studerende, som udgjorde Fleertallet af hans Tilhørere, vare ansatte som Cholera-Læger. De Forelæsninger, som i den Tid bleve holdte af de øvrige Lærere i dette Facultet, bleve meget sparsomt besøgte, da en stor Deel af de yngre Studerende, som ikke vare ansatte som Choleralæger, flittigen besøgte de forskjellige Choleralazarether, og derved afholdtes fra at hivaane Forelæsningerne.

De kliniske Øvelser bleve dagligen fortsatte paa Rigshospitalet, og et stort Antal Studerende har med megen Flid hivaanet disse Øvelser, ligesom flere have gjort Tjeneste ved Hospitalet som Volontairer. De Studerende have ligeledes flittigen benyttet den dem givne Anledning til Øvelse, saavel i anatomiske Dissectioner, som i chirurgiske Operationer.

4) Det philologiske Seminarium.

Seminariets Director, Prof. Sverdrup, læste i første Semester over Euripides's Tragoedier, og veiledede Alumnerne i at fortolke Platos Republik. I andet Semester fortolkede han Isocrates's Taler.

Prof. Bugge fortsatte i 1ste Sem. sine i forrige Aar begyndte Forelæsninger over Ciceros Bøger om Lovene.

I 2det Sem. gennemgik den constituerede Docent, Aubert, Alumnernes philologiske Udarbejdelser.

Seminaristernes Antal, som i Begyndelsen af Aaret var 8, var ved sammes Udgang kun 5, en Folge af, at, ifølge en Beslutning af sidste Storting, flere Stipendiarier ikke maatte optages.

5) Bergvidenskab.

Prof. Esmark holdt i 1833, da ingen yngre Bergstuderende meldte sig til at høre hans Foredrag, et Repetitions- og Examinations-Cursus, for at ove de ældre Bergstuderende i at undersøge og beskrive de dem forelagte Mineralier.

Lector Keilhau foredrog i 1ste Sem. Bergbygningsteknikken for 5 Tilhørere. I Sommerferien veilejede han de Studerende i at optage geognostiske Kartter, og efterat de, ved de i dette Tiemed med offentlig Understøttelse foretagne Rejser, vare blevne bekendte med nogle af Landets, i Henseende til Formationerne, meest mærkværdige Egne, holdt Lectoren i 2det Sem. et Foredrag over Norges Geognose.

For de Bergstuderende have desuden Professor Hansteen læst over Mechaniken, og Lector Holmsboe over den høiere Mathematik.

C. Andre Studier.

Arabisk. Prof. Holmsboe læste i 1ste Sem. deels over Hezels Læsebog, deels over Freytags

Chrestomathie, for 4 Tilh.; i 2det Sem. ligeledes for 4 Tilh., deels over Freytags Chrestomathie, deels over Vidpaís Fabler.

Syrisk. Prof. Holmboe gennemgik, i 1ste Sem. for 2 Tilh., i sidste Sem. for 1 Tilh., enkelte Stykker af den ældste syriske Oversættelse af det Nye Testamente.

Persisk. Prof. Holmboe gennemgik i første Sem. for 1 Tilh. en Deel af Sâdis Gulistan. I sidste Sem. meldte sig ingen Tilhører.

Statsoeconomie. I 1ste Sem. meldte sig 3 Tilh., men det Prof. Lundh og Lector Keyser paalagte Hverv, at udarbejde et Forslag til Delingen af de fra München hjembragte Nordiske Archievalier, foranledigede, at disse Universitetslærere i dette Sem. ingen Forelæsninger kunde afholde. I 2det Sem. meldte sig ingen Tilhører til Forelæsningerne over Statsoeconomien.

Norges Antiquiteter. Lector Keyser holdt af nys anførte Grund ei Forelæsninger i 1ste Sem. I 2det Sem. bivaanedes hans Foredrag af 17 Tilhørere.

Det gamle Norske Sprog. Lector Keyser gennemgik i 2det Sem. det gamle Norske Sprogs Grammatik og fortolkede udvalgte Steder af Olaf den Helliges Saga, for 8 Tilh.

Fransk. Lector Messell veilede i 1ste Sem. 4 Studerende i at skrive det franske Sprog; i 2det Sem. læste han over Boileaus Satirer for 10 Tilhørere; men maatte, inden Semesterets Slutning,

standse med Forelæsningerne, da Tilhørerne ved Choralers Udbrud udebleve.

Engelsk. Lector Messell gennemgik i 1ste Sem. Begyndelsesgrundene af det Engelske Sprog for et Antal af Tilhørere, der varierede mellem 8 og 5. I 2det Sem. forklarede han Lord Byrons Mandsfred for 5 Tilh.

Italiensk. Lector Messell gennemgik i 1ste Sem. udvalgte Steder af Ariosts Orlando furioso for 4 Tilh. I 2det Sem. gennemgik han Begyndelsesgrundene af det italienske Sprog for 5 Tilhørere. Disse Forelæsninger standsede, formedelt Choralera, før Semesterets Ende.

II) Examina i 1833.

A. Examen artium.

Den af Coll. acad., ifølge Reglementets § 1, udnævnte Examensdeputation bestod af Professorerne Herkleb og Holmboe, samt Lectorerne Messell, Holmboe, Keyser, Bibe og constitueret Docent L. Aubert.

Til Examen vare anmeldte 131 Studerende, nemlig 35 fra de lærde Skoler og 96 Privatister, af hvilke 1 udeblev; de øvrige 130 absolverede den skriftlige Prøve, som afholdtes den 1ste, 2den og 3die August.

• Som Inspecturer fungerede: Cand. jur. Sommerfeldt, og Studenterne: Th. Grimsgaard, Ely, J. Thaulow, C. Manthey, J. Holst, H.

Schaaning, S. Lund, C. Høyerdahl, Seip, Blytcher, Riddervold og F. Olsen.

Opgaverne ved den skriftlige Prøve vare følgende:

1) til Udarbeidelse i Modersmaalet: "Hvad Indflydelse kan en gunstig eller ugunstig Eftjæbne have paa Menneskets Charakter?"

2) til Oversættelse fra Latin:

Etsi vitium omne natura foedum et homine indignum est, quædam tamen vitia sunt, quæ minus averseris; quædam contra ita turpia, ut stomachum omnibus et nauseam moveant. Et, ut herbæ quædam noxiæ, quibus tamen in locis sponte proveniunt, bonitatem soli, si cultus accedat, indicant, ita e quibusdam vitiis excelsus tamen et erectus animus intelligitur, quique, si excolatur, egregii aliquid præstare possit, cum contra alia quædam vitia sint, quæ degenerem et abjectum ac servilem animum manifesto arguant. Huic rei argumento esse possunt avaritia et ambitio, quarum illa sordida et humilis est, hæc magnis ac generosis animis plerumque comes addita. Illa nihil magnum ac sublime cogitat, semper avida, semper lians, semper querula, quod recondat, quærit, non quo fruatur, parata amicos, cognatos, parentes, patriam numis, si res ferat, addicere. Hæc saltem aliquid petit, quod et magni ac fortes viri petunt; neque aliud fere interest, quam quod vir bonus honestatem ipsam sequitur, gloriam quasi accessionem aliquam et publicum virtutis suæ testimonium non recusat; am-

bitiosus gloriam sibi præcipue proponit, ea quasi mercedé detracta, ne virtutem quidem ipsam amaturus.

3) til latinsk Stiil:

“Iblandt alle de Mechanikere, Oldtiden har frembragt, udmærker sig især Archimedes, hvis Opfindsomhed gaaer til det Utrolige. Da Syracuse var trykket af en haard Beleiring af Romerne, udrættede han ene det, som en uhyre Troppestykke neppe vilde have kunnet udrette, ved i 3 Aar at forsvare sin Fædrenebye mod de indtrængende Fienders Magt ved Krigsmaskiner, som han med den største Sindrigheid havde udtænkt. Paa samme Tid opbrændte han ogsaa, ved Hjælp af sine forunderlige Speile, Marcelli Flaade, og gav os tillige et Beviis paa, til hvilken Hoide Optiken har været bragt af Grækerne. Herlige Borger! aldrig kan man noksom prise dig, hvis Skarpsindighed har været Fædrenelandet lige saameget til Beskyttelse som til Prydelse. Den nyere Tid har frembragt mange og udmærkede Mathematikere, men ingen, af hvem Fædrenelandet har høstet saa herlig en Frugt.”

Ved Censuren over de skriftlige Udarbejdelser bleve 34 kjendte umodne til academisk Borgerret. De øvrige 96 admitteredes til mundtlig Examen, som afholdtes fra 16de til 27de August.

Examens Udfald sees af følgende Tabel, hvori Charactererne ere udtrykte med Tal saaledes, at 1 betyder Udm. godt, 2 Meget godt, 3 Godt, 4 Temmelig godt, 5 Maadelig og 6 Slet.

Examen
 i August

No.	Candidaternes Navne.	Robersm.	Latin	Latinske Stil.	Graff	Geograff	Lybte
1	Lorkildsen, Johan.....	3	2	3	2		2
2	Olsen, Jens Ludvig Carl.....	3	3	4	2		2
3	Poulsen, Halvor.....	4	3	3	3		2
4	Dick, Christian.....	3	3	3	3	3	2
5	Roll, Ove Christian.....	3	4	4	3	2	2
6	Hallager, Georg Frederik.....	3	1	2	1	1	1
7	Sagen, Albert Peter.....	2	2	3	2	2	1
8	Bernhoft, Anders Adelseen....	3	2	3	2	2	1
9	Ronow, Hans.....	3	3	4	2		2
10	Riis, Frederik.....	3	3	2	2		2
11	Hanssen, Theodor Bergm. Meldal	4	3	3	2	4	2
12	Preus, Frederik Vilhelm.....	3	3	3	2		2
13	Christensen, Soren.....	4	2	4	2		2
14	Kaurin, Oluf Borch Schonboe..	4	4	3	2		2
15	Holfeldt, P. Chr. Ditlef Adolph	3	2	3	1	2	1
16	Walchin, Christian Frederik.....	3	3	4	2		3
17	Mannestad, Math. Bonjak Krogh	4	4	4	3		3
18	Slach, Hans.....	3	4	4	3		3
19	Dietrichson, Chr. Fredr. August	4	2	4	2	2	2
20	Ræss, Erik.....	3	4	4	3	2	2
21	Va. Collef Martin.....	3	4	4	3	3	3

artium

1833.

Straffe		Religion	Sifforie	Geographie	Arithmetik	Geometrie	Hoved: charac: teer.	Dimitteret af
2	3	1	1	2	2	Laud.	Christiania lærde Skole.	
1	3	1	1	1	1	Laud.	Ditto.	
2	3	2	2	2	2	Haud ill.	Ditto.	
3	3	3	1	2	2	Haud ill.	Trondhjems Skole.	
3	2	2	1	3	3	Haud ill.	Ditto.	
2	1	1	1	1	1	Laud.	Bergens Skole.	
3	3	4	2	2	2	Laud.	Ditto.	
2	2	3	2	2	2	Laud.	Ditto.	
2	2	2	1	1	1		Ditto.	
2	2	3	3	2	2	Laud.	Ditto.	
3	4	4	3	6	5	Non cont.	Christiansands Skole.	
3	3	3	2	1	1	Laud.	Ditto.	
2	3	2	2	1	1	Laud.	Ditto.	
2	6	3	3	3	4	Haud ill.	Ditto.	
2	5	1	2	5	5	Haud ill.	Ditto.	
2	4	2	3	4	5	Haud ill.	Ditto.	
2	3	2	2	2	2	Haud ill.	Ditto.	
3	4	3	3	4	4	Haud ill.	Ditto.	
2	3	2	3	2	2	Laud.	Drammens Skole.	
3	4	2	1	2	3	Haud ill.	Ditto.	
4	4	2	3	3	3	Haud ill.	Ditto.	

No.	Candidaternes Navne.	Mobm.	Ratin	Rat. St.	Brevf.	Sebra.	Lybfe
22	Hoegh, Dve Guldberg	3	2	2	3		2
23	Munch, Edvard Storm.....	4	3	4	2	2	2
24	Nybre, Ditlef.....	3	3	3	2		2
25	Randers, Johan Vilhelm.....	3	3	3	2		3
26	Jorgensen, Georg.....	2	3	4	1		2
27	Kreyberg, Peter Christian.....	4	3	3	2		3
28	Forck, Christian Andreas.....	4	3	3	3		4
29	Hals, Christian August.....	3	3	3	2		2
30	Hals, Johan Arnt.....	4	3	3	1		3
31	Holth, Jens Christopher August.	3	2	3	1	2	2
32	Dietrichson, Pet. Vilh Kreydahl.	3	3	3	1	2	2
33	Hansen, Andreas	3	3	3	1	2	2
34	Willum, Olavus.....	3	2	4	2	2	2
35	Hachenberg, Hans Peter.....	3	3	3	3		1
36	Furst, Johan Ditlef.....	3	3	3	3		1
37	Fange, Johan Jorgen Anton.....	4	3	3	3		1
38	Meldahl, Hans Berh. Colbjornf.	2	2	3	2		1
39	Selmer, Christian.....	4	3	4	3		3
40	Sodring, Christian Ditlef.....	3	2	3	1		2
41	Winger, Christian.....	3	3	3	2		2
42	Smith, Vilhelm Ferdinand.....	4		3			3
43	Koren, Christian Vilhelm.....	3	3	3	3	2	2
44	Collet, Otto.....	4	4	3	4		3
45	Eje, Anton Mathias.....	3	3	4	4		3
46	Uger, Hans Glad.....	4	4	4	4		5

Straffe	Religi.	Siffor.	Beogr.	Arimt.	Beomt.	Hoved: charac- teer.	Dimitteret af
2	3	2	2	1	2	Laud.	Stiens Skole.
2	2	2	2	3	4	Haud ill.	Ditto.
3	3	2	3	2	2	Haud ill.	Frederikshalds Skole.
3	2	3	2	2	2	Haud ill.	Ditto.
3	3	2	2	2	2	Laud.	Ditto.
3	3	3	2	4	4	Haud ill.	Ditto.
4	4	4	4	4	4	Non cont.	Ditto.
3	2	3	1	1	1	Laud.	Ditto.
3	3	5	3	2	1	Haud ill.	Ditto.
2	2	1	1	4	4	Laud.	Stavangers Skole.
2	2	3	1	2	2	Laud.	Ditto.
2	3	3	3	2	2	Laud.	Ditto.
4	3	1	2	3	3	Haud ill.	Ditto.
2	4	4	3	4	3	Haud ill.	Privat tent. ved Chr. anta Sk.
2	3	2	1	3	3	Laud.	Ditto.
2	3	2	2	3	2	Haud ill.	Ditto.
2	2	1	1	1	1	Laud.	Overtører Møller.
3	2	3	1	3	2	Haud ill.	Ditto.
4	3	1	2	2	2	Laud.	Ditto.
3	3	4	3	4	3	Haud ill.	Ditto.
3	5	3	3				Sognepræst Joh. Aschehaug.
3	3	3	3	3	3	Haud ill.	Sognepræst D. G. Rønning.
3	3	3	3	6	4	Non cont.	Ditto.
3	3	4	3	4	4	Haud ill.	Sognepræst Steenbuch.
5	5	5	3	4	4	Non cont.	Sognepræst M. Gjør.

No.	Candidaternes Navne.	Mobn.	Ratin.	Lat. Gr.	Græff.	Hebra.	Chiff.
47	Vaasche, Andreas Salk.....	4	3	3	2		2
48	Gram, David Andreas.....	4	3	3	4		3
49	Ulsbjornsen, Peter Christian.....	4	4	4	6		2
50	Keymert, Theodor de Kown....	3	4	3	4		2
51	Jonassen, Niels Semb.....	3	3	4	4		3
52	Bull, Mathias.....	3	2	3	3		3
53	Tandberg, Jørgen Johan.....	4	2	3	2		2
54	Grisek, Johannes.....	3	2	3	3		2
55	Werlesen, Jacob.....	3	3	4	5		3
56	Schibeler, Frederik Christian....	4	3	3	5		3
57	Masmussen, Henr. Leop. Gustav.	4	4	4	4		2
58	Dierrichson, Gustav Frederik. ...	4	2	3	3		2
59	Birch, Hans Peter Gottfried....	3	3	4	6		3
60	Birch, Jens Joh. Abildgaard....	4	3	3	4		4
61	Feischer, Carl Johan.....	4	3	3	3		2
62	Collett, Jonas Finus.....	4	4	4	4		3
63	WedelsFartsberg, Fredr. Anton.	4	4	4	5		3
64	Everdrup, Johan.....	3	3	4	2		2
65	Ihrane, David.....	4	3	3	4		3
66	Berner, Nicolai Casius.....	4	3	3	2		2
67	Falch, Rudolph Frederich.....	4	4	4	4		3
68	Thomsen, August.....	2	2	3	2		2
69	Buch. Niels Hanschau Schare..	4	3	4	3		2
70	Ferwell, Joseph.....	4	4	4	4		3
71	Fabritius, Johannes.....	4	4	4	3		2
72	Gjestevang, Hans.....	3	4	4	5		3

Frankf.	Meiſig.	Siffor.	Beogr.	Meimt.	Beomt.	Hoved: Charac- teer.	Demitteret af
2	3	3	1	2	3	Haud ill.	Ref. Cap. C. Bull.
3	4	3	2	4	4	Haud ill.	Ditto.
4	4	3	2	6	6	Non cont.	Pers. Cap. J. & Heyerdahl.
4	4	3	4	3	4	Haud ill.	Cand. theol. Wulff.
3	3	3	3	5	4	Haud ill.	Cand. theol. C. A. Lyche.
2	3	3	1	3	4	Haud ill.	Cand. theol. Hans Nielsen.
3	2	2	2	2	2	Laud.	Ditto.
2	3	2	2	3	3	Haud ill.	Ditto.
2	4	4	4	2	2	Haud ill.	Ditto.
3	2	2	3	6	5	Non cont.	Ditto.
4	4	3	2	5	5	Non cont.	Cand. theol. P. A. Jrgens.
2	2	2	3	4	4	Haud ill.	Ditto.
4	3	5	4	2	1	Haud ill.	Cand. juris N. B. Stabel.
3	3	4	3	1	1	Haud ill.	Ditto.
3	4	3	3	4	4	Haud ill.	Cand. juris A. Schweigaard.
3	3	2	2	2	2	Haud ill.	Ditto.
3	3	2	2	4	3	Haud ill.	Ditto.
2	2	1	1	3	3	Laud.	Ditto.
4	4	4	4	2	1	Haud ill.	Cand. juris C. W. Andresen.
2	3	2	2	1	2	Laud.	Ditto.
4	4	3	3	2	4	Non cont.	Cand. juris Louſ.
2	2	2	2	5	5	Haud ill.	Stud. juris J. S. Thomle.
3	4	5	5	1	1	Haud ill.	Std. jur. Borch-Reichenwald.
3	4	4	4	5	6	Non cont.	Ditto.
2	5	4	4	5	5	Non cont.	Ditto.
3	3	5	3	3	3	Non cont.	Stud. theol. B. Th. Naſ.

No.	Candidaternes Navne.	Modm.	Latim.	Lat. Gr.	Græff.	Hebra.	Engl.
73	Christie, Edvard.....	4	4	4	3	—	5
74	Tandberg, Christen.....	3	4	4	2	—	4
75	Moe, Nicolai Jean.....	3	3	3	1	—	3
76	Tischendorff, Niels Ulrik Collin..	3	2	3	3	—	2
77	Dahm, Jacob Christian.....	3	3	3	3	—	2
78	Hoff, Hans Christ. Martinus....	4	3	4	3	—	5
79	Koll, Wilhelm Gottlieb.....	4	3	3	2	1	2
60	Rlingenberg, Rognv. M. Naam.	3	3	4	5	—	2
81	Motzfeldt, Borge Andreas.....	4	3	4	4	—	3
82	Ewertsen, Elyvester.....	2	—	3	—	—	—
83	Steenstrup, Hans Selcher.....	3	3	4	3	—	2
84	Stampe, Jorgen Adolph.....	3	3	3	5	—	2
85	Zimmermann, Thomas Peter....	4	4	4	4	—	2
86	Meldahl, Ths. Maanus Nicolai.	3	3	4	5	—	3
87	Steenstrup, Hans Leonhard.....	3	5	4	6	—	3
88	Holler, Herman Wedel.....	4	4	4	4	—	2
89	Frederitsen, Anders Emil.....	4	4	4	5	—	4
90	Normann, Rudolph Grip.....	3	4	4	5	—	4
91	Dahl, Johan Nicolai.....	3	3	3	4	—	2
92	Seeberg, Hans.....	3	3	4	5	—	2
93	Mastrup, Ludvig Adolph.....	4	3	3	3	—	3
94	Smith, Johan Ludvig.....	4	4	4	2	—	3
95	Prahm, Jonas Nicolai.....	3	3	3	2	—	2
96	Moses, John.....	4	4	4	3	—	2

Stranf.	Stellig.	Hiflor.	Beogr.	Arimt.	Beemt.	Hovedcharac: teer.	Dimitteret af
4	3	4	4	1	1	Haud ill.	Stud. philolog. E. C. Daae.
4	4	3	2	6	6	Non cont.	Stud. theol. H. D. Saxlund.
1	4	1	2	3	3	Laud.	Stud. juris E. Tidemand.
3	2	3	2	6	6	Haud ill.	Ditto.
3	4	4	2	4	3	Haud ill.	Stud. medic. Ole Sandberg.
3	5	3	2	5	5	Non cont.	Ditto.
2	2	3	2	2	2	Laud.	Stud. juris Chr. Schmidt.
3	3	2	1	3	2	Haud ill.	Ditto.
3	2	2	2	3	3	Haud ill.	Stud. theol. M. H. Schmidt.
							Stud. theol. F. A. Haslund.
3	4	3	3	3	3	Haud ill.	Ditto.
2	4	4	4	4	4	Haud ill.	Ditto.
3	5	4	4	6	6	Non cont.	Stud. jur. H. E. Borchgrevink.
3	2	2	2	3	3	Haud ill.	Ditto.
4	5	5	4	3	4	Non cont.	Ditto.
5	5	4	3	6	6	Non cont.	Stud. theol. A. Th. Deimboll.
4	4	2	1	3	3	Haud ill.	Stud. medic. Kloumann.
4	4	4	4	5	6	Non cont.	Stud. juris Bredsdorff.
2	4	4	3	2	2	Haud ill.	Ditto.
3	3	3	1	3	3	Haud ill.	Stud. juris N. Berg.
3	4	3	3	3	4	Haud ill.	Ditto.
3	3	3	3	5	3	Haud ill.	Ditto.
2	2	2	2	2	2	Laud.	Ditto.
2	4	3	3	6	6	Non cont.	Ditto.

Følgende Tabel giver en Oversigt over Charactererne i hvert enkelt Fag.

Characterer.

Fag	Udm. godt.	Meg. godt.	Godt.	Lem. godt.	Maa- delig.	Slet.	Lif- sam- men.
Moderksmt.	0	5	49	42	0	0	96
Latin.	1	17	50	25	1	0	94
Latinsk Stil.	0	3	49	44	0	0	96
Græsk.	9	29	27	16	10	3	94
Hebraisk.	2	12	2	0	0	0	16
Tydsk.	8	50	29	5	3	0	95
Fransk.	2	35	41	15	2	0	95
Religion.	1	21	37	27	8	1	95
Historie.	10	28	33	18	6	0	95
Geographie.	19	33	30	12	1	0	95
Arithmetik.	13	25	23	15	9	9	94
Geometrie.	12	26	21	19	8	8	94

77 | 284 | 391 | 238 | 48 | 21 | 1059

Bed Censuren den 28de Aug. tilkjendtes saaledes 24 Hovedcharacteren Laudabilis, 51 Hovedch. Haud illaudabilis, og 18 Hovedch. Non contemnendus. De øvrige 3, som i enkelte Fag vare udeblevne, erholdt ei Hovedcharacterer; to af disse, nemlig H. Konow og S. Sivertsen godtgjorde Sygdomsforsald. Konow, som ei var bleven examineret i Hebraisk, blev senere, paa Ansøgning om, at have valgt et andet Studium, fritagen for Examination i Hebraisk, og erholdt Hovedch. Laudabilis.

14 Candidater erholdt i enkelte Fag Characteren Slet, og kunde derfor ei erholde acad. Borgerret, førend de ved ny Prøve havde erhvervet sig bedre Characterer i de respective Fag.

Continuations : Examen artium i Dec. 1833.

For dem, som, paa Grund af Characteren Slet i enkelte Fag, ei kunde erholde acad. Borgerret, og altsaa heller ikke Udgang til Examen philologico - philosophicum, sørend de ved ny Prøve havde erhholdt bedre Character, blev i Decbr. : Maaned afholdt en Examen, hvortil 19 anmeldte sig, men 7 udebleve. Følgende 12 bleve examinerede i følgende Fag, og erhholdt højsøiede Characterer:

Lat. Græsk. Arith. Geom. Relig.

Schulz, F. W.	-	-	5	-	-
Birch, H. P. G.	-	5	-	-	-
Collet, D.	-	-	3	-	-
Hansen, L. B. M.	-	-	5	-	-
Holler, H. W.	-	-	5	5	-
Ferwel, J.	-	-	-	5	-
Kaurin, D. B. C.	-	-	-	-	5
Moses, J.	-	-	3	5	-
Normann, N. G.	-	-	-	6	-
Steenstrup, H. L.	5	6	-	-	-
Tandberg, C.	-	-	4	4	-
Timmermann, Th. P.	-	-	6	6	-

B. Examen philologico-philosophicum.

a) 3 Juni Maaned.

Til denne Examen fremstillede sig 121 Candidater, blandt hvilke 34 til Prøve i de til 1ste Afdeling hørende Fag (Latin, Græsk, Mathematik), 37 i de til 2den Afdeling hørende Fag (Hebraisk, Astronomie, Historie), 67 i de til 3die Afdeling hørende Fag (Philosophie, Physik, Naturhistorie), og 5 særskilt i Hebraisk Examen blev absolveret af de paa følgende Tabel anførte 82 Candidater.

Fortegnelse over de Candidater, der i Juni Maaned 1833 afsløvede Examen
philologico-philosophicum.

N a v n e.	La- tin.	Græsk.	Ma- thema- tik.	He- bra- isk.	Astro- nomie.	Hi- sto- rie.	Na- tur- lære.	Phi- loso- phie	Natur- historie	Hoved- character.
Andvord, Torsten Nilsen. . .	3	2	3		2	3	2	3	1	Laud.
Arenz, Fredr. Christ. Holberg. (Søn af den resid. Capel. Arenz)	2	2	2		2	2	3	4	2	Haud ill.
Arøe, August Wilhelm. . . .	2	3	3		2	2	3	4	3	Haud ill.
Backer, Lars Thalian. . . .	2	3	3		4	3	2	4	3	Haud ill.
Balchen, Gutbrand.	2	2	2		4	2	2	3	4	Haud ill.
Beichmann, Fredr. Christ. . .	2	4	2		2	3	4	3	2	Haud ill.
Borchgrevink Henrik Christ. .	3	4	3		1	3	3	3	3	Haud ill.
Borchgrevink, Peter Anton. . .	2	1	2		2	1	3	3	2	Laud.
Bredal, Johan Christoffer. . .	3	3	3		3	3	3	4	3	Haud ill.
Bredal, Jver	2	1	2		2	2	3	2	3	Laud.
Brun, Ewen.	2	3	2	2	2	2	3	4	3	Haud ill.
Bryn, Thomas	2	2	1		2	2	2	2	3	Laud.
Collett, Peter Nicolai Arbo.	2	4	4		3	3	3	3	3	Haud ill.
Daae, Jens Kobroe	2	2	2		2	1	2	3	2	Laud.
Dahl, Henning Frimann	2	3	1	3	3	3	3	4	3	Haud ill.
Dahl, Jørgen Adolph	3	3	4		2	1	3	3	3	Haud ill.
Dietrichson, Bernt Frechen	2	4	4		3	2	2	4	2	Haud ill.
Dimitz, Christian	2	2	1		2	1	2	3	3	Laud.

Dietrichson, Harald	3	4	3		3	1	3	4	3	Haud ill.
Dietrichson, Johs. Wihl. Christ.	2	3	3		4	3	3	3	3	Haud ill.
Dop, Theodor August	2	1	2	2	2	2	3	2	1	Laud.
Eigen, Johan Laurik	3	2	3		3	4	3	4	2	Haud ill.
Frisak, Hans	2	3	2		2	2	3	2	3	Laud.
Frederiksen, Ole	3	2	4		4	3	3	3	4	Haud ill.
Gade, Mons Lie	3	3	4		3	3	3	4	3	Haud ill.
Galschiott, Frederik Wilhelm	2	3	3	2	4	2	4	4	3	Haud ill.
Gleditsch, Lars August	2	1	4		3	3	3	3	2	Haud ill.
Glückstad, Thomas Christian	3	3	3		3	2	3	4	4	Haud ill.
Glückstad, Hakon M. A.	3	1	3		2	2	3	4	2	Haud ill.
Gottwaldt, Christoffer Budde	3	3	4		4	3	4	4	3	Non cont.
Grieg, James	3	4	2	2	4	2	4	4	3	Non cont.
Grüner, Morten Frederik	3	3	3		3	3	3	4	4	Haud ill.
Hambroe, Carl Jochum	2	3	2		2	3	2	4	3	Haud ill.
Heyberg, Gabriel Andreas	3	3	3	2	4	2	4	4	2	Haud ill.
Hjorth, Jens Henrich Christ.	2	3	4		3	3	3	3	4	Haud ill.
Hoffmann, Paul Henrik	3	2	2		2	3	3	3	3	Haud ill.
Holler, Erik Frederik	3	3	2		2	4	3	4	2	Haud ill.
∞ Holmsen, Holm	2	3	3		2	2	3	3	1	Laud.
Holter, Caspar Georg	2	2	2	2	2	1	2	2	2	Laud.
Homann, Peter Jacob	2	2	1		1	1	1	2	1	Ld. p.cet.
Hopstock, Frants Philip	2	2	1		1	2	3	3	3	Laud.
Hornemann, Robert Nicolai	2	2	2		2	2	3	2	3	Laud.

N a v n e.	La- tin.	Græst.	Ma- thema- tik.	Ge- bra- ist.	Astro- nomie.	Hi- sto- rie.	Ma- tur- lære.	Phi- loso- fyie	Natur- historie	Hoved- character.
Jørgensen, Knud	2	3	3		1	1	3	3	1	Laud.
Kirkgaard, Fredr. Wilhelm . .	3	4	3		4	3	3	4	3	Haud ill.
Klingenbera, Knud Thode . .	2	3	3		2	2	2	4	1	Haud ill.
Knudsen, Guul	2	1	1		2	2	2	2	2	Laud.
Knudsen, Knud	2	2	2		1	2	2	2	2	Laud.
Knudsen, Harald Chr. Fernando.	2	3	3		1	2	2	2	1	Laud.
Knudsen, Hans Nicolai . .	2	3	2		2	2	2	4	3	Haud ill.
Larsen, Hans	2	3	3	3	2	2	3	4	3	Haud ill.
Lassen, Nicolai Christ. . . .	3	4	3		4	3	3	3	2	Haud ill.
Lund, Peter Christ. Bech . .	2	1	1	2	2	1	2	3	2	Laud.
Madsen, Bernhard	2	3	4		3	3	3	4	3	Haud ill.
Mariboë, Vilhelm Adelseen . .	2	2	3		1	1	2	2	2	Laud.
Morgenstjerne, Vilh. Herm. Ludv.	3	3	4		4	4	3	3	2	Haud ill.
Mannestad, Christ. Ludvig . .	2	1	2		2	1	3	3	1	Laud.
Münster, Frederik Julius . .	2	2	3		2	4	2	3	3	Haud ill.
Neeven, Johan Henrik	3	3	4		3	3	4	4	3	Haud ill.
Nielsen, Hans	2	3	2		3	2	3	3	3	Haud ill.
Norum, Paul Magnus	2	2	2		1	2	2	3	2	Laud.
Norbeck, Carl Christian . . .	2	3	3		3	3	3	4	3	Haud ill.

Petersen, Peder Michael . . .	3	4	2		3	3	3	4	3	Haud ill.
Rynning, Theodor	2	2	1		1	2	2	4	3	Haud ill.
Ræder, Ole Munch	1	2	3		1	1	2	2	2	Laud.
Saatvedt, Poul Peter	2	2	2		1	1	2	2	1	Laud.
Schanche, Carl Friman	2	1	2		1	2	2	2	3	Laud.
Schilderup, Peter Wilhelm	2	3	2		2	3	3	3	2	Laud.
Schive, Chr. Fredr. Wilh. Huvald	3	3	3		3	2	3	3	3	Haud ill.
Schübeler, Gabriel, Fredr. Ludv.	2	2	2		2	3	3	4	2	Haud ill.
Siegwardt, Fredr. Julius Bech.	3	3	2		2	2	2	3	1	Laud.
Smith, Axel Chr. Rosenfrank	1	2	1		1	1	1	2	2	Ld. p.cet.
Steffens, Henrik	2	3	1		2	1	2	1	3	Laud.
Stuvig, Peter	3	3	2		1	2	2	2	1	Laud.
Sorensen, Severin Frederik	3	3	3	2	2	2	3	3	2	Haud ill.
Teilmann, Christian August	3	3	4		3	4	4	4	3	Non cont.
Thoresen, Hans	3	4	2		3	2	3	4	4	Haud ill.
Valaur, Peter	3	3	3		2	2	2	3	3	Haud ill.
⁸ Wedel Jarlsberg, Chr. August	1	2	2		1	1	2	3	1	Laud.
*Wedel Jarlsberg, Chr. B. Emil.	1	2	2		2	1	3	3	1	Laud.
Wettergreen, Dve Malling	2	2	2		3	2	3	4	2	Haud ill.
Widing, Christ. Julius	2	3	3		2	1	3	4	1	Haud ill.
Zetliq, Alexander	3	4	2		3	2	3	4	3	Haud ill.

Tallet 1 betyder Laudabilis præ ceteris, 2 Laudabilis, 3 Haud illaudabilis og 4 Non contemnendus.

Heraf sees, at 2 have erhødt Hovedch. Laud. præ cet., 29 Laudabilis, 48 Haud illaud. og 3 Non contemnendus.

b) 3 December Maaned.

Til denne Examen fremstillede sig 125 Candidater, blandt hvilke 79 til 1ste Afdeling, 66 til 2den Afd., 25 til 3die Afd. og 20 til særskilt Prove i Hebraisk.

Examen blev afsløvet af de paa følgende Tabel anførte 21 Candidater, hvoriblandt 2, som allerede i Juni havde afsløvet Examen, men, paa Andragende derom, erhødt Tilladelse til at underkaste sig ny Prove i 3die Afd.

Fortegnelse over de Candidater, der i December Maaned 1833 afsløvede Examen philologico-philosophicum.

N a v n e.	La- tin.	Græsk.	Ma- thema- tik.	He- bra- isk.	Astro- nomie.	Hi- sto- rie.	Nat- ur- lære.	Phi- loso- phie.	Natur- historie	Hoved- character.
Arentz, Frederik Christ. Holberg.	3	4	4		3	2	3	4	1	Haud ill.
Arøe, August Wilhelm. . .	2	3	3		2	2	3	3	2	Laud.
Berg, Arnoldus Schytte. . .	2	2	2		3	1	3	3	2	Laud.
Gotaas, Lorentz Bernhard. .	3	3	4		3	2	3	4	3	Haud ill.

Hansen, Christian August. . .	2	2	3		2	3	4	2	3	Haud ill.
Heyberg, Caspar Cappelen. . .	2	3	3		3	2	3	3	4	Haud ill.
Knudtzon, Hans Nicolai. . .	2	3	2		2	2	2	2	1	Laud.
Roefoed, Bjarne Siversen. . .	2	3	2		3	3	3	2	3	Haud ill.
Lund, Nicolai.	2	1	3		2	1	3	2	3	Laud.
Major, Herman Wedel. . . .	2	3	2		3	2	2	3	2	Laud.
Rissen, And. Chr. Fredr. Nyfke.	2	3	2		2	2	3	3	2	Laud.
Qvale, Andreas.	2	2	2		2	1	3	2	1	Laud.
Resch, Baldemar Utterdag. . .	2	3	3		4	2	4	4	2	Haud ill.
Rognstad, Ole Olsen.	3	4	3		4	2	3	4	3	Haud ill.
Rør, Poul Rudolph Vold. . .	3	4	3		3	2	3	4	2	Haud ill.
Stoltenberg, Vincent.	2	1	2		2	1	2	2	1	Laud.
Thaulow, Moritz Chr. Julius	3	3	2		1	2	1	1	1	Laud.
Bagel, Jacob.	2	2	3		2	2	3	2	4	Haud ill.
Betlesen, Thomas Fred. Chr.	2	4	2		2	2	3	1	1	Haud ill.
Willgoß, Johan Frederik. . .	2	1	1	2	2	2	2	3	3	Laud.
Winther, Edvard Theodor. . .	3	4	3		4	2	4	3	4	Noncont.

Heraf sees, at 10 have erholdt Hovedcharacteren Laudabilis, 10 Haudillaud. og 1 Non contemnen.

C. Præliminæreksamen.

a. Til Examen i Januar meldte sig 23, hvoriblandt 1, forhen antagen, til særskilt Prove i Latin. Følgende Spørgsmaal blev Examinanderne forelagt til skriftlig Besvarelse: "Med hvad Det kan man sige, at Tid belønner sig selv?"

Ved Censuren over de skriftlige Besvarelser befandt sig 9 uantagelige. De øvrige stedtes til mundtlig Prove, ved hvilken 1 kjendtes umoden. Examens Udfald sees af følgende Tabel, hvor Tallet 1 betegner Characteren Koesværdig, 2 Untagelig, 0 Uantagelig.

	Udarbeidelse i Mødersmaalet.	Religion.	Geographie.	Historie.	Arithmetik.	Latin.	Lydst.	Franst.	Hovedchar.
Blichfeldt, Jens Munthe Coucheron.	2	2—	2	2	2	2—			Untagelig.
Gjerdrum, Christian Frederik.	2	2	2	2	0	2			Untagelig.
Hansen, Paul Hjelm.	1	2	2	2	2				Untagelig.
Heltberg, Bernt Christian.	2	1	1	1	2				Koesværdig.
Holterman, Christopher Andresen.	2	2	1	1	1				Koesværdig.
Krog, Ole Borch Schouboe.	2	2	2	2+	2		1	1	Koesværdig.
Drsahl, John.						2			

Dvigstad, Niels.	2	2	2	2	2				2	2	Untagelig.
Sand, Anton Julius.	2	2	1	2+	2						Untagelig.
Staalesen, Axel Georg.	2	2	2	1	2	1	2				Untagelig.
Torgersen, John Collet.	2	2	1	2	1	2					Untagelig.
Wind, Morten Elster.	2	2-	2	2	2	2					Untagelig.

---

b. Til Examen i August meldte sig 25, men kun 22 indfandt sig. Følgende Spørgsmaal blev Examinanderne forelagt til skriftlig Besvarelse: „Hvilken Nytte kan Mennesket have af Færdighed i Legemsøvelser, og hvorledes kan saadan Færdighed misbruges?“

Med Censuren over de skriftlige Besvarelser befandt 5 uantagelige. De øvrige 17 stedtes til mundtlig Prøve, ved hvilken 1 kjendtes unoden. Examens Udfald sees af følgende Tabel:

	Udar- beidelse i Mo- berz- maalet.	Re- ligi- on.	Geo- gra- phie.	Hi- sto- rie.	Arith- me- tik.	La- tin.	Endst	Franst.	Hovedsjar.
Barth, Henrich Wilhelm.	2	0	1	2+	2	2	1	1	Antagelig.
Bollmann, Carlow.	2	2	1	1	2				Antagelig.
Borch, Christian Wilhelm.	1	2	2	1	2	2	1		Rosvær.
Broch, Paul Nesen.	2	1	2	2+	2				Antagelig.
Bohmer, Henrik Nicolai.	2	2	1	1	2				Antagelig.
Engelstad, Johan Christian	2	2	2	2-	2				Antagelig.
Fritzner, Hans	2	1	2+	2-	2	2			Antagelig.
Hassing, Hans	2	2	2-	2	2		2		Antagelig.
Heins, Niels Otto Omsted.	2	2	2	1	2		2		Antagelig.
Hetting, Magnus Gabriel	2	1	1	1	0				Antagelig.
Hoff, Thorvald Heyerdahl.	2	2	2-	2-	2				Antagelig.
Langberg, Baldemar.	2	2	1	1	2	2	1		Rosvær.
Lothe, Lars Jacob Johnsen.	2	2	2	2-	2				Antagelig.
Næser, August Isach Meyer.	2	2	1	1	2	1	2		Antagelig.
Sandberg, Engebret.	1	2-	2	2	2				Antagelig.
Willmann, Hans	2	2	1	2+	2	2			Antagelig.

Angaaende de ved sidste Storthing foreslagne Forandringer med Hensyn til denne Examen, vil det Vigtigste findes anført nedenfor i Afsnittet om den medicinske Embedsexamen.

A. Theologisk Embedsexamen.

I Aaret 1333 have 41 underkafst sig den theologiske Embedsexamen, af hvilke 7 erholdt Laudabilis, 23 Haud illaudabilis, og 10 Non contemnendus; 1 blev erklæret immaturus; og af dem, der erholdt Haud illaudabilis, fik 3 denne Charakter, fornemmelig paa Grund af den skriftlige Prøve. Fra Universitetets Oprettelse til Udgangen af 1833 have 361 her taget den theologiske Embedsexamen, af hvilke 4 have tvende Gange været oppe, saavel til skriftlig som mundtlig Prøve.

Til den skriftlige Prøve i Januar meldte sig 21, af hvilke 13 fuldendte Examen, 5 udsatte den mundtlige Prøve, og 3 befandtes umodne. I Mai meldte sig 27, af hvilke 16 fuldendte Examen, 9 udebleve fra den mundtlige, og 2 befandtes umodne. I August meldte sig 17, af hvilke 12 fuldendte Examen, 1 befandtes umoden og 4 lode Examen ufuldendt.

Ved disse Examina bleve følgende Opgaver foreslagte Examinanderne til skriftlig Besvarelse:

I Januar:

- 1) Epistolæ ad Romanos datæ cap. VIII^{vi} v. 18—23 explicentur.
- 2) Brevi de indole et cognatione lingvarum,

quas Semiticas vocant, commemoratione præmissa, Psalmi 103tii v. 8—14 explicentur.

- 3) Argumenta, quæ e natura hominis ad immortalitatem animi nostri comprobendam deducuntur, succincte exponantur.
- 4) Quotuplex est in Novo Testamento τοῦ νόμου notio, et num necesse est hanc caute et diligenter excutiant dogmatici?
- 5) Quænam sunt rationes et incitamenta, quibus Jesus et Apostoli in virtute hominibus commendanda utuntur?
- 6) Vita et placita Origenis succincte enarrentur.

§ Mai:

- 1) Brevi de raticne, quæ inter evangelia Matthæi et Lucæ intercedat, commentatione præmissa, explicentur Luc. 5, 21—26.
- 2) Genes. 25, 27—34 exponantur.
- 3) Diversæ de notione Θεοπνευσίας Theologorum sententiæ succincte exponantur et dijudicentur.
- 4) Expositis Zwinglii et Calvinii de sacra coena placitis, quo jure ecclesia Lutherana ab iis dissentiat, ostendatur.
- 5) Quid sit et cur vitari debeat mendacium, ex ethices tum philosophicæ tum christianæ præceptis ostendatur.
- 6) Gnosticorum duces præcipui eorumque placita breviter recenseantur.

§ August.

- 1) 1mæ Epistolæ Petri cap. 1mi v. 13—21 ex-

plicentur.

- 2) Exponatur aut Psalmi 40. v. 12—18 aut Psalmi 141. v. 5—10.
- 3) E quo fonte notiones hominum religiosæ emanaverint, ostendatur, ita ut diversæ Philosophorum hac de re sententiæ dijudicentur.
- 4) Qvibus Sacri Codicis locis dogma de descensu Christi ad inferos innitatur, et quæ sit vis hujus dogmatis, explicetur.
- 5) Quid sibi propositum habeat pars ethices ontologica, ostendatur et exemplis illustretur.
- 6) Qvomodo mutata est conditio cum Christianorum tum Judæorum et gentilium, postquam summa imperii potitus est Constantinus Magnus?

Udsaldet af disse Examina erfares af følgende Fortegnelse:

Theologisk Examen 1833.

Den 29de Januar:

Søren Rasmussen Eugenius Sørensen	Haud ill.
Carl Anton Madsen	Haud ill.

Den 30te Jan.

Joachim Henrich Ellerhusen	Haud ill.
Arnt Uchermann	Haud ill.

Den 31te Jan.

Johan Nicolai Frantzén	Haud ill.
Christian Meyer	Haud ill.

Den 1ste Februar.

Diderik Hegermann Brochmann	Laudab.
Peter Andreas Jrgens	Haud ill.

Den 4de Febr.

Johan Gløersen	Haud ill.
Christian Christopher Andreas Lange .	Haud ill.
Johan Klising Iversen	Haud ill.

Den 5te Febr.

Kolf Andreas Olsen	Haud ill.
Ludvig Daae	Haud ill.

Den 3die Juni.

Martin Adolph Sigholt	Laudab.
Knud Claus Monrad	Haud ill.

Den 4de Juni.

Joer Anton Rummelhoff	Haud ill.
Jorgen Sverdrup Krog	Haud ill.

Den 6te Juni.

Carl Nicolai Bugge	Haud ill.
Isak Lange Kobro	Laudab.

Den 7de Juni.

Carl Jacob Waldemar Dons	Laudab.
Christopher Winther Echeen	Laudab.

Den 10de Juni.

Herman Christian Schast	Non cont.
Jacob Hveding	Haud ill.

Den 11te Juni.

Johan Klem Romcke	Non cont.
August Thorvald Deinhoff	Laudab.

Den 13de Juni

Christian Conrad Sinding	Non cont.
Niels Wolff Christie	Haud ill.

Den 14de Juni.

Jonas Westell Creger	Non cont.
Ole Christian Rasch	Non cont.

Den 2den September.

Niels Andreas Bjørn	Non cont.
Carl August Guldberg	Haud ill.

Den 4de Sept.

Soren Johan Heiberg	Non cont.
-------------------------------	-----------

Den 5te Sept.

Peter Mandrup Luxen Abel	Haud ill.
Claus Ernst Lampe	Haud ill.

Den 6te September.

Benedict Wettergreen	Haud ill.
Peter Marstrand	Laudab.

Den 9de Septbr.

Johan Peter Berg	Haud ill.
Jan Grebe	Non cont.

Den 10de Septbr.

Soren Krogh Zetli	Non cont.
Jacob Middeltson	Non cont.

Den homilitiske Prøve have i Løbet af 1833 her ved Universitetet 35 underkafst sig, af hvilke 15 erholdt Laudabilis, og 20 Haud illaudabilis, som følgende Fortegnelse udviser:

Febr. 3die. Ole Gaarder	Haud ill.
— 10de. Johan Nicolai Franzen	Laudab.
— ; Soren Rasm. Eug. Sørensen	Laudab.
— 17de Joachim Henrich Ellerhusen	Haud ill.
— 24de Ludvig Daae	Laudab.
Marts 3die Christian Meyer	Haud ill.
— 17de Anton Elias Smith	Haud ill.
— ; Balth. Gebh. Obeli	Haud ill.

- 31te Johan Friskner . . . . . Laudab.
 April 26de Jens Frederik Berg . . . . . Haud ill.
 — 28de Martin Holter . . . . . Laudab.
 Mai 12te Carl Anton Madsen . . . . . Haud ill.
 Juni 2den Henrich Anton Bergeland . . . . . Laudab.
 — 16de Carl Nicolai Bugge . . . . . Laudab.
 — 23de Christopher Winther Scheen . . . . . Laudab.
 — ; Niels Wolff Christie . . . . . Laudab.
 — 30te Jacob Hveding . . . . . Haud ill.
 — ; Iver Anton Kummelhoff . . . . . Haud ill.
 Juli 7de Jørgen Sverdrup Krog . . . . . Haud ill.
 — 14de August Thorvald Deinboll . . . . . Laudab.
 Aug. 4de Herman Christian Schafft . . . . . Haud ill.
 — 11te Jacob Wreus Breder . . . . . Laudab.
 Sept. 8de Nolf Andreas Olsen . . . . . Haud ill.
 — 15de Peter Marstrand . . . . . Laudab.
 — 22de Søren Krogh Zetliq . . . . . Haud ill.
 — ; Claus Ernst Lampe . . . . . Laudab.
 — 29de Johan Peter Berg . . . . . Haud ill.
 — ; Jan Greve . . . . . Laudab.
 Oct. 13de Benedict Wettergreen . . . . . Haud ill.
 — 20de Jonas Wessel Crøger . . . . . Haud ill.
 — ; Johan Klising Iversen . . . . . Haud ill.
 — 27de Jacob Middeltson . . . . . Haud ill.
 Decb. 8de Christian Lind Winsnæs . . . . . Haud ill.
 — 15de Chr. Christopher Andreas Lange Laudab.
 — 29de Andreas Ferdinand Møglestue Haud ill.
 Tilfammen 35, af hvilke 15 erholdt Laud, og
 20 Haud illaud.

C. Juridisk Embedsexamen 1833.

Den juridiske Embedsexamen holdtes i dette Aar, som sædvanlig, tvende Gange, den theoretiske nemlig i Juni og December, og den practiske Prøve i Januar og Juli Maaneder. Den latinisk-juridiske Examens theoretiske Prøve i Juni absolveredes af 5 Examinander, hvoraf 3 erholdt Charakteren Laudabilis, 1 Haud illaudabilis og 1 Non contemnendus. Den norsk-juridiske Examens theoretiske Afdeling bestodes af 3, hvoraf 2 erholdt Char. Bequem, 1 Ei ubequem.

I December Maaned underkastede 8 Candidater sig latinisk-juridisk Examen, af hvilke 5 tilkjendtes Laudabilis, 2 Haud illaudabilis og 1 Non contemnendus. Den norsk-juridiske Examens theoretiske Afdeling bestodes af 3, hvoraf 2 erholdt Bequem, 1 Ei ubequem.

Den practiske Prøve i Januar blev absolveret af 12 Candidater, af hvilke 4 erholdt Laudabilis, 4 Haud illaudabilis og 4 Non contemnendus, samt af 6 Examinater, der alle erholdt Temmelig vel.

I Juli absolveredes den practiske Prøve af 8 Candidater, af hvilke 1 erholdt Laudabilis, 6 Haud illaudabilis og 1 Non contemn., og af 8 Examinater, af hvilke 3 erholdt Vel og 5 Temmelig vel. Een Examinat erholdt ingen Charakter.

Examinernes Detail erfares af følgende Lister:

a. Latinsk-juridisk Examen.

I Januari.	Theoreticum.	Practicum.
	Character.	Character.
Commerfeldt, Lars Hannib.		Laudab.
Arveschoug, Niels Weyer.		Non cont.
Fietzetz, Wilh. Jos. .		Haud ill.
Hanson, Chr. Rasmus.		Laudab.
Andresen, Chr. Wilh.		Haud ill.
Stabel, Jorg. Chr. . .		Laudab.
Platon, Carl N. St. .		Haud ill.
Nall, Jacob.		Laudab.
Petersen, Hans H. Lybring.		Non cont.
Lous, Joh. Chr. Bogls.		Non cont.
Bruun, Joh. Peter . .		Haud ill.
Sibbern, August. . .		Non cont.

I Juni.

Nolffen, Ole Hansen .	Laudab.
Berner, Olaf Steen Jul.	Laudab.
Ege, Joach. Jansen. .	Laudab.
Grundseth, Jorgen. . .	Haud ill.
Lund, Nicolai Georg Fred.	Non cont.

I Juli.

Arveschoug, Niels Weyer.	Haud ill.
Fietzetz, Wilhelm Josias.	Laudab.
Sibbern, August Mathias.	Haud ill.
Petersen, Hans H. Lybring	Non cont.
Hvitfeldt, Hans J. Hansen	Haud ill.
Sibbern, Carl.	Haud ill.
Nolffen, Ole Hansen. .	Haud ill.
Berner, Olaf Steen Julius.	Haud ill.

3 December.   Theoreticum. Practicum.
    Character.   Character.

Thomle, Jver Steen. .	Laudab.
Elieson, John Collett P.	Laudab.
Abildgaard, Martinus A.	Laudab.
Krebs, Christian August.	Laudab.
Arentz, Diderik Cappeln.	Laudab.
Huitfeldt, Wilhelm. . .	Haud ill.
Frostrup, Edvard. . .	Haud ill.
Lund, Nicolay Georg F.	Non cont.

b. Norsk-juridisk Examen.

3 Januar.   Theoreticum. Practicum
    Character.   Character.

Hesselberg, Magnus. .	Tem. vel.
Schøyen, Torfild. . .	Tem. vel.
Brodahl, Ch. Boehm. .	Tem. vel.
Grundseth, Halvor. . .	Tem. vel.
Petersen, Morten Smith.	Tem. vel.

3 Juni.

Schlanbusch, Ludvig. .	Beqvem.
Rjelland, Gabriel. . .	Beqvem.
Falkenberg, Frederik W.	Ei ubeqvem.
Schiøtt, Anton. . . .	Ei ubeqvem.
Hansen, Ambrosius. . .	Beqvem.
Bjerk, Casper. . . .	Beqvem.
Bakke, Svend. . . .	Beqvem.
Lunde, Mathias. . . .	Ei ubeqvem.
Selleffen, Peter Johan .	Beqvem.

3 Juli.

Bergh, Jorgen Gottlieb.	Tem. vel.
-------------------------	-----------

	Theoreticum.	Practicum.
	Character.	Character.
Hesselberg, Magnuſ. .		Vel.
Rjelland, Gabriel. . .		Tem. vel.
Bjerck, Casper Wessel.		Tem. vel.
Hansen, Ambrosiuſ. . .		Vel.
Bakke, Svend.		Vel.
Blix, Andreas Castberg H.		Tem. vel.
Schlanbusch, Ludvig . .		Tem. vel.

I December.

Bødtker, Christian K. S. Ei ubeqvem.

Lind, Morten Claus. . Beqvem.

Hogstad, Thore. . . . Beqvem.

Bed de skriftlige Prøver bleve følgende Opgaver forelagte Examinanderne:

O p g a v e r:

Bed den juridiske Examens practiske Prøve den 11te Januar 1833.

I April 1824 indgaaer Kjøbmand Mohl tillige med Handelshuset Suhr & Comp., begge i Bergen, Selvskyldner; Caution, een for begge og begge for een, for 20,000 Mark Hamb. Bco., som Kjøbmand Smith sammesteds efter opgjort Contocourant skylder til Løbers i Hamburg, og med hvis Erlæggelse Debitor derved faaer Henstand i 10 Aar, saaledes, at en Tiendedeel aarlig til 1ste October tilligemed Renten 4 pEt. af den indestaaende Capital betales, dog med Clausul, at naar nogen af Terminerne ei rigtig holdtes, skulde det Hele være forfalden til Betaling strax. For det benævnte Beløb udstede Cautionisterne fælleds Cautionsbrev. Efterat Afdragene til hver

Termin rigtigten ere erlagte, fallere Suhr & Comp. i Januar 1831. Proclama udstedes i samme Maaned, og Lober's anmelder Cautionen strax i Boet. Uagtet Smith i 1831 ikke betaler promte som før, bier Creditor dog heelt til Mai 1832, før han venter sig til Kjøbmand Mohl om Betalingen af den hele resterende Capital med Renter. Denne udbetaler strax den 5te Mai forskudsvis det Halve af den resterende Capital tilligemed sidste Aars Renter af denne, og melder sig derefter i Suhr & Comp's. Boe som chirographarisk Creditor for et ligesaa stort Beløb som det udbetalte. Imod denne Paastand gjøre de øvrige Creditorer Indsigelser, og deraf opstaaer Skiftesag, — hvilken bliver ved Indlægge at procedere og derefter at paakjende.

Med den juridiske Examens theoretiske Afdelings skriftlige Prove den 29de Mai 1833 om Formiddagen.

For de latinske Jurister:

A. Ex jure privato universali:

- 1) Qvatenus doctrina juris universalis tamquam pars doctrinæ morum sive ethices spectari debet?
- 2) Qvid secundum juris universalis præcepta requiritur, ut existat officium damni resarciendi?

For de norske Jurister:

A. Af den almindelige Privatret:

- 1) Hvorvidt er den almindelige Retsslære at ansee som en Deel af Sædelæren?

- 2) Hvad maa, efter den almindelige Rets Grundfætninger, ansees som nødvendige Betingelser for, at der kan opstaae nogen Pligt til Skadeserstatning?

Om Eftermiddagen den 29de Mai, for de latinske Jurister.

B. Ex jure gentium:

- 3) Quibus rebus inprimis inter se differunt foedera bellica sensu strictissimo (de societate in bello) et foedera auxiliaria, quæ dicuntur, et quomodo inter hæc utraqve et foedera subsidiorum simplicia discernendum est?

For de norske Jurister.

B. Af Folkeretten:

- 3) Hvori vise sig de fornemste Forskjeller mellem en Alliancetractat i Ordets strængeste Betydning (om Krigssocietet) og en Auxiliairtractat; og hvori afvige begge disse fra de saakaldte blotte Subsidiair-tractater?

Den 30te Mai.

C. Af den Norske Ret. Af Indledningen:

- 4) Fra hvilken Tid skal man ansee Lovene at have Lovskraft, naar Intet derom i vedkommende Lov selv er bestemt?

Af den offentlige Ret:

- 5) Hvorvidt er den Storthinget i Grundlovens § 75 a tillagte lovgivende Myndighed begrændset med Hensyn til Gjenstanden?

Af Privatretten. Personret:

- 6) Hvorvidt blive Lovgivningens almindelige Be-

stemmelser, angaaende Umyndige og Bærgemaal, at anvende med Hensyn til enhver ved hvilken som helst Aarsag foranlediget Umyndighed?

Den 31te Mai.

Lingsret:

- 7) Hvorvidt kunne Servituter erhverves med Hævd?

Criminalret:

- 8) Hvorvidt erkjendes i vore Love Begrebet: personelt Falsk?

Proces:

- 9) Hvorvidt kan Execution gjøres i et Opbud; eller Fallitboe.

Den 1ste Juni.

- 10) *Iustarum nuptiarum quæ est vis ex jure Romano, et quousque hac in re cum jure Romano jus nostrum congruit?*

Practisk Prøve den 1ste Juli 1833.

Under 3die December f. A. anmeldte Hofier Jensen heraf Staden for Politiet, at der Natten forud var skeet Indbrud i hans iboende Gaard i Storgaarden, og ham ved samme Leilighed frastjaalet trende Sølvspeisekeer, hvorpaa var anbragt Aarstallet 1827, samt sex Tiintallerkener. Døren til Kjøkkenet, som Aftenen forud, da Tjenestepigen gik til Sengs, var bleven tillaaset og hvor de nævnte Ting laae, fandtes om Morgenen opbrudt. Derimod var Porten, formeddelt Gaardskarlens Forsømmelse, bleven staaende aaben den hele Nat. I Nærheden af Kjøkkenet laae ingen af Husets Folk, og heller ikke var der nækent

samme og de øvrige Bærelser anden Communication end Gjennemgangen fra Gaden til Gaardsrummet. Samme Dags Eftermiddag modtog Politiet endvidere en Anmeldelse fra Guldsmed Olsen om, at en fattig Arbeidsmand, som efter Udsigende af Olsens Tjenestefolk skulde hedde Lars Hanssen, og eie et lidet Huus i Waterland, i hvilket Jungen foruden ham boede, havde i Middagstiden tilbuden ham tre Solvskeer for 6 Sp. hvilke han kjøbte og betalte, da han allerede forud om Morgen var bleven underrettet om det hos Høker Jenssen passerede Indbrud, og hans Tjenestepige i Stilhed havde ladet ham vide, at hun kjendte Manden. Paa Guldsmedens Spørgsmaal, om han ikke havde flere Solvskeer eller ogsaa Kobbertoi at afhænde, svarede denne, at han ikke havde Andet at sælge end sex Tintallerkener, for hvilke han nu ikke havde noget Brug, men som han tilbød sig at bringe samme Aften, hvortil Guldsmeden gav sit Samtykke med Tilfoiende, at de nok vilde blive enige om Prisen, da han just ønskede sig saadant Kjøkkentoi. Lars Hanssen begav sig bort, men kom ikke igjen, saaledes som aftalt var. I Anledning heraf blev Lars Hanssen sildt om Aftenen arresteret, og til Sagens Oplysning blev den næste Dag optaget Forhør, hvorunder de af Høker Jenssen opgivne Tjenestefolk forklarede sig overeensstemmende med den af deres Huusbond gjorte Anmeldelse. Den arresterede Lars Hanssen, der hidtil var uberygtet, benægtede det ham imputerede Tyverie, men vedgik at have af Trang solgt de omhandlede Solvskeer, der vare ham selv

tilhørende og ligesom Tasterkenerne Arvegodts efter hans i Vier i sin Tid bosatte Moder, der for mere end 10 Aar siden var ved Døden afgaaet. De under Forhøret fremlagte tre Sølvstkeer svarede til de af Høker Jenssen opgivne Mærker, uden at dog denne forøvrigt turde beedige, at det netop var de samme Stkeer, skjøndt de vistnok lignede dem meget, hvilket ogsaa hans Tjenestepige forklarede. Tasterkenerne foregav Lars Hanssen at have, kort før han blev arresteret, hjemme i sit Huus solgt til en der indkommen Bonde, hvis Navn og Opholdssted forøvrigt var ham ubekjendt. Flere Oplysninger i Sagen have ikke været at erholde. Herover forfattes Stevning, Indlægge fra Referenten og den privat antagne Defensor og Dom.

Bed den juridiske Examen's theoretiske Afdelings skriftlige Prøve den 27de Novbr. 1833.

For de latinske Jurister:

A. Ex jure privato universali:

- 1) Quatenus omnia jura & officia perfecta ex unico principio juris quod dicitur explicare licet?
- 2) An ullum præter securitatis vindicandæ necessitatem existit fundamentum, quo jus civitatis pænam infligendi nitatur?

B. Ex jure gentium:

- 3) Quomodo inter se distinguuntur foedera realia & personalia, & quibus ex causis vis obligatoria foederum realium expirat?

For de Norske Jurister:

A. Af den almindelige Privatret:

- 1) Hvorvidt lader det sig gjøre, at udlede alle Retstigheder og Retsspligter af noget eneste saakaldet Retsprincip?
- 2) Gives der nogen anden retlig Befoielse til at anvende Straf, end Nodvendigheden af at haands hæve den retlige Sikkerhed?

B. Af Folkeretten:

- 3) Hvorledes skjelnes reelle og personelle Forbund fra hinanden, og under hvilke Betingelser ophører de forstes forpligtende Kraft?

Den 28de November 1833.

C. Af den norske Ret: Af Indledningen:

- 4) Hvorvidt gives der hos os nogen endnu bestaaende Lovgivning, der er ældre end Kong Christi an den Vres Norske Lov?

Af den offentlige Ret:

- 5) Hvorvidt maa en Districtsforsamlings Competence, i Overensstemmelse med Grundloven, antages at strække sig?

Af Privatretten: Personret:

- 6) Hvorvidt er Embedsmænds almindelige retlige Stilling forskjellig fra andre Statsborgeres?

Den 29de November 1833.

Lingsret:

- 7) Hvorvidt gives der noget contractmæssigt Underpant, der ikke udfordrer Thinglæsning ved den Jurisdiction, inden hvis Grændser den pantsatte Ting befinder sig?

Criminalret:

- 8) Hvorledes straffes det falske Vidne i Almindelighed og det svigagtigen ustadige Vidne i Særdeleshed?

Proces:

- 9) Under hvilke Betingelser bliver Skifteretten besøjet til at tage en Formuesmasse under Skiftebehandling?

Den 30te Novbr 1833.

Ex jure Romano:

- 10) Ratio ab intestato succedendi ex jure Romano, imprimis Justiniano, obtineus exponatur, & quousque a nostro jure discrepet, explicetur,

III) Befordringer og Afgang.

13de April 1833 blev Prof. Bugge udnævnt til Rector ved Christianias lærde Skole.

20de Juli 1833 blev Cand. Magist. L. Aubert af Dep. const. som Lector i det lat. Sprog.

5te Marts 1834 blev const. Lector J. Diethrichs søn udn. til Lector i Theologie.

Under 5te April 1834 har det naadigst behaget Hs. M. at resolve: 1) Lector J. A. Messell udnævnes til Prof. i det Franske, Engelske og Italienske Sprog; Lector B. M. Holmsbøe til Prof. i den rene Mathematik; Lector C. W. Hjelm til Prof. i Lovkyndigheden, og Lector B. M. Keilhau til Prof. i Mineralogien, hver især med en aarlig

Gage af 1050 Spd. og med Forpligtelse at finde sig i, i sin Tid, naar de skulle optræde til høiere Gager, at modtage disses nubestemte Kornbeløb i Penge med 3 Spd. pr. Tonde Byg.

- 2) Lector Hjelm dispenseres som Professor fremdeles naadigst fra Forretninger ved Universitetet, saalænge han er beskæftiget med det ham overdragne Lovarbejde, hvorimod han i denne Tid ikke nyder Gage af Univ.
- 3) Lector Motzfeldt constitueres til indtil videre at fungere som Professor i det juridiske Facultet og Collegium academicum, imod derfor at nyde en aarlig Godtgjørelse af 200 Spd.

Den 22de Sept. 1833 afgik ved Døden den ved Universitetet først ansatte Professor, senere Statsraad og Procantsler for Univ., Dr. theol. Niels Trefchow.

Den 30te Novbr. 1833 afgik ved Døden en af Universitetets ældste Professorer, Statssecretaire L. Stoud Platou.

IV) Academiske Høitideligheder.

Til Høitideligholdelsen af S. M. Kongens Fødselsdag, den 26de Januar, indbød Coll. acad. ved et af Prof. Bugge forfattet Program, indeholdende

Observationes in Cic. Disp. Tusc. l. III. c. 11 & 14.

Talen blev holdt af Lector Heiberg, og handlede om Lægevidenskabens Værd.

Til Reformationseftens Høitideligholdelse indbødes ved et Program af const. Lector L. E. M. Albert, indeholdende: In locos quosdam Terentianæ "Heautontimorumenos" comment.

Talen blev holdt af Lector Mesfell, og handlede om det Forhold, hvori de nyere Sprogs (tidligere) Udvikling og (senere) Udbredelse staaer til Reformationen.

V) Stipendier.

Rongeligt Stipendium.

Under sit sidste Ophold her i Riget behagede det Hs. M. Kongen, den 25de Aug. 1832, at resolvere:

"For at komme de Studerende til Hjælp, der, af Mangel paa Understøttelse, kunde see sig satte i den Nødvendighed at maatte forlade deres Studeringer, bevilger Hans Majestæt, fra næste Aars Begyndelse at regne, af sin private Kasse en Sum af 300 Spd. aarlig, hvilket Beløb bestemmes til Stipendier for Studerende, der, paa Grund af uheldige Omstændigheder ere berøvede de fornødne Hjælpe midler til at fortsætte deres Studeringer. Disse Stipendiers Størrelse fastsættes til fra 25 indtil 50 Spd. Collegium academicum skal i Forening med

Af Trøndernes Legat 19 Sp. 45 §. til 1 Stud. theol.
og 10 — 75 §. ; 1 do. —

Det Arendalske Legat, 12 Spd. 74 §. i Solo,
og det Dedekamske Legat 24 Spd. i Sedler til 1
Stud. jur.

Som maanedlige Stipendier, for Halvaaret fra
1ste Octbr. 1833 til 31te Marts 1834, anvistes af
Universitetscasjen:

3 Sp. maanedligen til	16 Stud. theol.
	7 — jur.
	2 — med.
	2 — philol.
	2 — philof.
2 Sp. maanedligen til	1 — med.

---

89 Sp. maanedligen til 30 Studenter.

Legatet "Prof. og Rector Arenh's Minde" blev
den 28de Sept. (Prof. Arenh's Fødselsdag) tilkjendt
en af hans Descendenter med 42 Sp. 29 §.

I Aaret 1833 har Universitetet desuden betalt
for Cuur og Pleie, for 5 trængerde Studerende, paa
Rigshospitalet, 102 Sp. 95 §.

VI) De Studerendes Antal.

Indtil Udgangen af Aaret 1832 vare ved Uni-
versitetet indskrevne:

	acad. Borg.	Præliminarister.
	1209	540.
I Aaret 1833 ere indskrevne	92	13.
	<hr/>	<hr/>
Indtil Udg. af 1833, i det Hele	1301	553

Antallet af de Studerende, som i Aaret 1833
opholdt sig ved Universitetet, var omtrent 630, nemlig:

af theol. Studerende omtr. 200

: juridiske — : 200, hvoraf omtr. 80 Prælin.

: medicinske — : 84, — 39 —

: philologiske — : 16

: Vergstuderende : 3

: Studerende, som endnu ei
havde valgt Embedsstudium 127.

Den militaire Højskole.

1) Befordring og Afgang i Directionen.

Under Generalmajor Geddes Sygdomsforfald tog Oberstlieutenant Wetlesen, som p. t. Commandeur for Ingenieurbrigaden, fra den 27de Januar 1833 Sæde i Directionen, af hvilken han, siden sin Udnævnelse til Oberst og Chef for nævnte Brigade i Juni Maaned s. A., har været virkeligt Medlem.

2) Extraordinaire Forelæsninger for Officierer af alle Raabnarter.

Oberstlieutenant Vosgraff har i Wintermaas nederne fremdeles fortsat sine Forelæsninger over Fædrelandets Krigshistorie, ligesom Oberstlieutenant Meydell over den franske Revolution's Krigshistorie. Professor Keyser paabegyndte i Høsten 1833 og har siden fortsat sit Foredrag over Anvendelsen af en forhen afhandlet Theorie paa nogle af de vigtigste og i det daglige Liv hyppigst forekommende techniske Productioner.

3) Examina; Uf; og Tilgang blandt Eleverne.

Under 4de Marts 1833 paabegyndtes Dimissions-Examen for Eleverne af 2det Cursus, ved hvilken følgende Opgaver bleve Examinanderne forelagte:

Opgaver ved Ingenieur; og Artillerie; Examen i 1833.

A. I den rene Mathematik.

- 1) Hvorledes er Formen og hvorledes findes Summen af enhver arithmetisk Række af 3die Orden, og hvorledes findes af denne Summs almindelige Form de triangelaire Pyramidetals Sum?
- 2) Naar en ret Pyramides Grundflade er et Kvadrat, og dens Overflade a^2 , hvor stort er da sammes Indhold, naar dette er et Maximum?
- 3) Den hyperboliske Flade qvadreres fra $y=0$ til $y=b$, naar Hyperbelens Ligning er $b^2 x^2 - a^2 y^2 = a^2 b^2$.
- 4) Hvad forstaaes ved et Reglesnit, og hvormange Arter gives der af samme?

B. I den anvendte Mathematik.

- 1) (Statik). At udvikle Ligningerne for Rjædelinien, nemlig at søge Ligninger, som udtrykke Forbindelsen imellem de retvinklede Coordinater x og y , Rjædelængden s , og den Vinkel n , som Linien i et hvert Punct gjør med Verticallinien, endelig en Formel for Stræmningen T i et givet Punct af Rjæden.

Som Exempel paa Theoriens Undendelse, beregnes følgende Opgave: En Kjæde, hvis Længde, $2s=200$ Fod, strammes saaledes, at dens midterste Punct ligger 7 Fod under Horizontallinien igjennem begge Endepuncter. Hvor stor Vinkel gjør den ved begge Ender med Verticallinien? Hvor stor er den horizontale Afstand imellem Endepuncterne, og, naar hver Fod af Kjæden veier 5 $\mathcal{H}$, hvor stor er Strammingen, T , ved Endepuncterne og i Midten?

2) (Dynamik). At fremsætte de almindelige Formler for den frie Bevægelse af et materielt Punct, paa hvilket der virke flere Kræfter, derpaa at anvende disse Formler paa Banen af et i lufttomt Rum, under en Vinkel med Verticallinien, udkastet tungt Legeme. Ved Hjælp af de fundne Formler opløses følgende Problem:

En Gjenstands horizontale Afstand fra Skydsøts Munding er $a=9000$ Fod; dens Høide over Horizontalplanet gennem samme $b=300$ Fod; Udkastningshastigheden $c=600$ Fod. Under hvilke Elevationer kan Gjenstanden træffes?

3) (Hydrodynamik). Hvor stort er et Fluidums Tryk mod en Flade $= F$, naar Fluidet bevæger sig mod samme, med en Hastighed $= v$, i det Tilfælde, at Fladen er lodret mod Strømmen, og naar den med samme gjør en Vinkel $= k$. Formlerne udvikles og bevises.

Som Exempel beregnes Vandtrykket paa en Broepiller, hvis rectangulaire lodret mod Strømmen vendende Sideflade er (a) 5 Fod bred, og staaer (b) 7 Fod under Vandet, samt paa en anden, der er

tilskærpet som en Rile med 90° Vinkel ved Spidsen, naar Strømmens Hastighed i begge Tilfælde er 4 Fod.

4) (Mathematisk Geographie). Den geografiske Beliggenhed (Bredde og Længde) af et vist Punct A paa Jordens Overflade er bekendt; fra et andet Punct, B, sælles en Perpendicularærbue, P, paa Meridianen gennem A; det Punct, hvor denne Perpendicularær træffer Meridianen gennem A, ligger i en Afstand $= M$, nordensfor Punctet A. Naar nu M og P ere givne i Længdemaal, hvorledes findes da Bredden af B og dets Længdeforskjel fra A?

Exempel. Bredden af Trondhjems Domkirke antages $= 63^\circ 25' 45''$; fra Bergens Domkirke er Perpendicularæren paa Trondhjems Domkirkes Meridian, $P=444,507$ Alen, og denne træffer hiin Meridian $M=519,534$ Alen søndenfor Trondhjems Domkirke. Hvor stor er Bergens Bredde og Længdeforskjel fra Trondhjem?

C) I Physik.

Hvorledes kan Electriciteten anvendes til at antænde Legemer, og selvfølgelig ogsaa til at antænde Miner? Paa hvilke Egenskaber ved Electriciteten berouer dette, og hvilket Slags Electricitet, Rivnings- eller Berørings- Electricitet, anvendes sikkest hertil?

D) I Chemie.

1) Hvilket Slags Legeme er Salpeteret i chemisk Henseende, hvilke andre Legemer pleier det især

at indeholde, og hvorledes bestemmes dets Reenhed?

2) Hvorpaa grunde sig alle ildslukkende Midler?

E) I Artillerie.

1) Efter hvilke Love tænder sig en Krudladning i en Kanon efter Belidor's Theorie? Efter hvilke Love sker denne Antændelse efter Robins's Theorie? Hvorledes bevises Rigtigheden af den ene Deel af Robins's Theorie og tillige Urigtigheden af Belidor's Theorie? Hvorledes bevises, at den anden Deel af Robins's Theorie er falsk? At fremsætte i Korthed den sande Theorie over Krudtets Antændelse, og tillige udførligen at beskrive den hele Operation af Krudladningens Antændelse, forinden Kuglen sætter sig i Bevægelse.

2) At føre et fuldstændigt Beviis for den Paastand, at lange Granat-Kanoner have store Fordel fremfor korte Haubitzer, ved at betragte de to forskjellige Betjeningsmaader, som ere anvendelige ved disse Skyds.

3) Hvilke ere de Erfaringer, efter hvilke man hidtil, ifølge Scharnhorst, har bestemt Kanonerne's Vægt i Forhold til Ladningen og Kuglens Vægt? Hvorledes kan disse vidtloftigere Bestemmelser udtrykkes ved en simplere for alle Ladninger passende Regel? Der skal fremsættes og bevises de 4 Læresætninger, paa hvilke Lavetterne's Vægt, i Forhold til Kanonerne's og Ladningens, er grundet. Vægterne af to Kanoner antages $= K$ og K^1 , deres Lavetteres $= L$ og L^1 , og deres Ladningers $=$ »

og n^2 . Man skal, ved Hjælp af den Afd. af de be-
 viste Lørefættninger, udvikle Formelen for Ladningen
 n , og vise, hvorledes man, ved at substituere i denne
 Formel Værdierne af forskjellige Kanonsystemer, kan
 frembringe den simple Vægtformel $n = \sqrt{\frac{KL}{400}}$. Som
 Værdier, hvilke, for at vise, hvorledes denne Formel
 er fremkommen, substitueres i den fundne Formel
 for Ladningen n , gives f. Ex. Vægten af den norske
 6 $\mathbb{W}$ dige Kanon = 790, dens Lavets = 820 og
 Ladningens = 2 $\mathbb{W}$; fremdeles den norske 3 $\mathbb{W}$ ders
 Vægt = 600, dens Lavets = 590, og Ladningens =
 $1\frac{1}{2}$ $\mathbb{W}$, og endelig Vægten af den helvigste 12 $\mathbb{W}$ ders
 Kanon = 1724, Lavettens = 1122, og Ladningens
 = 3,47 $\mathbb{W}$.

4) Hvad forstaaer man under Metalstyrke af
 Kanoner uden og med Kammere? I hvilket For-
 hold bør Stødbundens Lykkelse staae til Metalstyr-
 ken, for at Modstanden i Kjørneliens Direction kan
 være et Maximum? Hvorledes forholder Kanoner-
 nes Metalstyrke sig, naar de ere af forskjelligt Calis-
 ber, og naar deres Ladninger have samme Forhold
 til Kuglevægten? Er denne Sætning Modificationer
 underkastet ved de store Calibere? Efter hvilken Sæts-
 ning bestemmes Metalstyrken af forskjellige Calibere,
 naar de lades med samme Ladning i $\mathbb{W}$? Dp ga-
 ve: Erfaringen har lært, at 24 $\mathbb{W}$ deren og større
 Calibere fordre en Metalstyrke af $1\frac{1}{8}$ Caliber, naar
 deres Ladning er $\frac{1}{3}$ af Kuglevægten. Man skal be-
 stemme Metalstyrken af den 7tomnige Bombekanon
 for 9 $\mathbb{W}$ Ladning, naar dens Caliber er = 0,7129

Fod, naar Jernet's specifikke Tyngde er $= 7,192$, naar Vægten af en Cubikfod Vand er $= 62 \mathcal{R}$, og naar Medium; Epillerummet af 12 til 30 Fodige Kanoner er $= 0,007$ Fod.

5) Hvilke Grundfætninger tjene til at danne sig rigtige Begreber om Kardætternes hensigtsmæssigste Indretning, med Hensyn til de enkelte Kuglers Vægt, og deres Antal i Boksen? Hvilket Grundprincip er Resultatet af disse Betragtninger, og hvorfor er dette Princip i Praxis saa betydelige Modificationer underkastet? I hvilket Forhold bør Vægten af Kardætterne, ifølge Scharnhorstes Erfaringer, staae til Kanonens Vægt, naar denne er 100, 150 og 200 Gange saa stor som Kuglens? Da, ifølge Scharnhorstes Theorie, Kardætternes Vægt staaer i et vist bestemt Forhold til Kanonens Vægt, hvorledes kan man da deraf bevise, at Kardætternes Vægter ved saadanne Ladninger, som ere adæquate til Kanonernes Vægter, forholde sig som Ladningerne? Hvorledes føres det Beviis, at Vægten af Kardætternes, naar man gjør den 4 Gange saa stor som Skydsets adæquate Ladning, stemmer overeens med Scharnhorstes practiske Bestemmelser? Hvilke Grunde kan man anføre for at bevise Rigtigheden af Scharnhorstes practiske Bestemmelser, med Hensyn til Vægten af Hand;skardætternes, naar han forlanger, at de i Almindelighed skal gjøres $1\frac{1}{2}$ Gange saa svære som Granaterne?

6) Hvorledes findes ved den 17 Caliber lange 6 Fodige Kanon, hvis Stjernefluds Distance er 350 Alen, den Elevationsvinkel, som giver hele Kuglebæ-

nen raserende i Mandshoide? Hvilken Indretning burde, paa Grund af det fundne Resultat, Kanonerne have med Hensyn til Forliget? Hvilke Resultater har man draget af de paa Egeberg anstillede Forsøg med Hensyn til den Lov, som Nicochetterne iagttage under 1° Elevation? Stemme disse Resultater overeens med den Scharnhorstske Lov? Havde de ved Frederikstad anstillede Forsøg nogen Lighed med dem, som anstilledes paa Egeberg? Hvorfor har man af de første ikke ligeledes kunnet ndlede nogen Lov? Vilde det være af væsentlig practisk Nytte, isald man af de frederikstadste Forsøg ligeledes havde kunnet abstrahere nogen Lov? Hvilke Regler kan desuagtet, skjøndt man ikke kjender Nicochetternes Lov, uddrages af Forsøgene: a) med Hensyn til Størrelsen af den første Nicochet, og Bestaffenheden af dens Kuglebane; b) med Hensyn til den korteste Distance, paa hvilken man endnu kan skyde pr. Nicochet, og erholde større Virkning, end ved at tage den til Distancen passende Elevation; c) med Hensyn til den fordeelsagtigste Elevation, som man betjener sig af i et jævnt Terrain indtil 2400 Alen; d) med Hensyn til den Elevationsvinkel, som man skulde anvende, for at opaae større Distancer end 2400 Alen.

7) Hvilken er den Sætning af den paraboliske Theorie, som man kunde anvende, naar man vilde kaste Bomber under forskjellige Elevationer og med samme Ladning? Under hvilke Omstændigheder stemmer, ved denne Kastemethode, Theorien meest overeens med Erfaring? Hvilke Vanskeligheder ere imidlertid forbundne med denne Methodes Anvendelse ved

aloorlige Leiligheder? Kan man virkelig med tilstrækkelig Nøiagtighed bestemme Provekastets Distance og den Tid, som Bomben har været undervejs? Hvilke andre Methoder har man foreslaaet, for at bestemme Provekastets Distance? Ere de anvendelige? Er Scharnhorstes Methode practisk anvendelig? Men ifald endelig nu ogsaa Provekastets Distance rigtigheden var bleven bestemt paa Batteriet, kan da de fornødne Regninger udføres paa Batteriet? Hvilke Midler har man for at undgaae Regning? Ere de anvendelige? Naar saaledes det Resultat bliver fundet, at man paa denne Maade ikke kan kaste Bomber i Krigen, hvorledes har man da hidtil virkelig forholdt sig, og hvad kunde der være at udsætte ved denne practiske Methode? Hvilke Midler kunde man anvende i Fredstid, for at bringe denne Methode til Fuldkommenhed, for med forandret Elevation og samme Ladning at kaste Bomber paa den sikreste og meest practiske Maade?

8) Efter hvilken Regel kunde man bestemme den største Skuddifference af et stort Antal Skud, og hvorledes føres et Approximationsbeviis for denne Regels Nøiagtighed? At udvikle den almindelige Formel, som udtrykker Kanonerens sandsynlige Træffen, naar den af de frederiksstadtske Forsøg abstraherede Lov over Differencernes Tiltagelse under forskjellige Elevationsgrader anvendes. Hvorledes bevises ved denne Leilighed den Paastand, at man har taget den fuldkomneste Retning, naar Halvdelen af Kuglerne slaae ned paa denne Side af det fiendtlige Maal?

9) Hvilken Hovedbestemmelse have de saakaldte Position's, Disposition's; og Midende Batterier? Hvorledes anvendes disse Batterier efter almindelige Grundprinciper: a) ved Angrebet mod en fiendtlig Flanke, b) ved Angrebet mod en Fløi, og c) ved Angrebet mod det fiendtlige Centrum? Hvorledes er Artilleriets Forhold ved de Armee-Corps'er, som kun ere bestemte til at bestjæftige Fienden, forskjelligt fra Artilleriets Forhold ved de angribende Armee-Corps'er?

10) Hvorledes skal man ved RicochetSkudningen mod et fiendtligt Fæstningsværk forviise sig om, at man har taget den rigtige Elevation? Ved hvilke to forskjellige Foranstaltninger kunde man opnaae den Hensigt, at give Kanonen uforandret Linie ved Skudningen om Ratten, og hvilken af disse to Metoder fortjener Fortrinnet? Hvilke Regler have Batterierne i anden Parallel, samt Contra- og Breche-Batterierne i Glaciets Couronnement, at iagttage ved deres Skudning, for paa den sikreste Maade at opnaae Hensigten?

11) (Pontonneerkunst). At beskrive de samtlige Operationer, som foresalde ved Slagningen af en Skibsbroe, og at vise de Modificationer, som finde Sted ved Slagningen, naar Broen bestaaer af Træepontons istedetfor Skibe. At vise Constructionen af Bukkene til Bukkebroer, og at beskrive Fremgangsmaaden ved Slagningen af en saadan Broe.

F. Topographie.

1) (Strategie). At udvikle Bülow's og Jomis

nis Theorier om de strategiske Tilbagetog. Hvorvidt stemme disse Theorier overeens med de i "Grundsåge der Strategie" indeholdte? Hvilke Resultater kan man endelig uddrage heraf, med Hensyn paa Theorien for strategiske Tilbagetog?

2) (Taktik). At forklare den skraae Slagorden. Hvilke Fordele har man tillagt denne, og hvorvidt finde disse virkelig Sted? Hvilken Angrebsform maa ansees for den fordeelagtigste? Hvorledes udføres et Angreb i flere Corps, saavel paa Angrebs-punctet, som paa de Puncter, der blot skulle bekræftiges?

3) At fremsætte en kort Beskrivelse over Grevskaberne's Amt, over de Districter, som omgive Tyrvisfjorden, samt dennes Udløb i Drammens-Elven, samt over Stroget imellem Tier og Christianiadalen. Hvad kunde Hensigten og Nyttens af den paatænkte Fæstning ved Horten være, som Landsfæstning betragtes? Hvilke Forholdsbegreber vilde være hensigtsmæssige, for at hindre en Fiende, der havde bemærget sig Grevskaberne, i at trænge frem til Christiania?

G) Landbygningskunst.

1) Hvilke ere de Træsorter, der især bruges i Bygningsfaget? Hvorfor kunne de, i Forhold til deres forskjellige Beskaffenhed, især anvendes, og hvorfor paa kjendes deres Godhed i Almindelighed, enten staaende paa Roden, eller som Lommer?

2) Hvorpaa beroer en Hvalvs Styrke? Hvilke forskjellige Slags af Hvalve anvendes almindelig, og hvorledes kan Modstandspillernes behøvede Tykkelse theoretisk findes for en Halvcirkelhvalv uden Bedækning eller Efselbyg?

H. Vandbygningstekunst.

1) Paa hvilke Maader kan man fundere i Vand, eller hvor Vandet bedækker Bygningsgrunden, og hvilke Midler kan der antendes, for at bortrydde Hindringer, der findes paa en saadan Grund, uden at bortskaffe Vandet?

2) Hvad er Sangdamme? Hvorledes kunne de bygges i Forhold til Vandets Dybde og Tilløb, og hvilke Vandrensingsmidler kunne benyttes med meest Fordeel?

I) Mineerkunst.

1) Hvori bestod de Gamles underjordiske Krig, for Krudtets Anvendelse, og til hvad Tid angiver Historien, at Miner med Krud først anvendtes mod Fæstninger? Hvilke Forsøg ere siden gjorte, for at en Theorie for Krudtminer kunde udfindes, og hvilket Hovedresultat have disse Forsøg afgivet, med Hensyn paa Ladningens Størrelse og dens Virkning?

2) Hvorvidt kunne Ladningerne til Miner, der skulle springe paa samme Tid, taale Formindskelse, og hvorledes kan denne Formindskelse theoretisk udfindes?

3) Hvorledes udføres Mineur; Arbeide under Jorden, naar Galleriet skal beklædes med Træmaterialer, og hvilke Afmaalinger gives Beklædningsmaterialerne ved et Halvgallerie?

4) Efter hvilke Principer bør, ved Minerens Anvendelse, gaaes frem, enten naar de skulle tjene som Forsvar, eller naar de skulle bruges som Angrebs;Middel?

K) Fortification.

1) (Forstændningskunst). Hvad er Forstændningskunst, hvilke ere dens Grundregler, og hvilke Fiksurer ere ifølge deraf de anvendeligste til sluttede Stanser?

2) (Befæstningskunst). Hvilke forskellige Befæstningssystemer have, og hvorledes bør Linierne's Størrelse og Beliggenhed bestemmes som Facer og Flanker betragtede?

3) (Fæstningsbygningekunst). Hvad kan bestemme Valget af Angrebsfronten paa en Fæstning, og hvorledes føres Angrebet mod en simpel bastioneret Fæstning, fra 3die Parallele, indtil Breche er lagt i Hos vedvolden.

4) (Befæstningskunst). Hvilke ere Grundreglerne for en god Befæstning, og hvorledes har Carnot søgt at forene dem i een Tracée?

5) (Permanent : Fortification). Hvilke Arbeider paaligge Ingeniuren som Angriber at udføre, under en regelmæssig Beleiring, og hvilke Regler bør ders ved følges, saavel for hans egen Sikkerhed, som for Arbeidets ordentlige Gang, og hvorefter bør Parallelerne's og Sikzakkernes Beliggenhed bestemmes?

L. Tydsk.

Die Umgebungen üben einer Einfluss auf den Menschen, den nichts zu beseitigen vermag. Die Franzosen verdanken ihrem Klima eine Neigung zur Heiterkeit und zur Freude, welche dem Einfluss der schlechtesten Verwaltung troht; denn mit Ausnahme des Unglücklichen, dem ein Kerker freie Luft und

Sonne raubt, strömt die Quelle angenehmer und gesunder Genüsse allen Classen zu. Unter den Vergnügungen, welche sich von selbst in Paris darbieten, sind die zahlreichen und schönen öffentlichen Gärten eine der wohlfeilsten und echtsten. Diese wirken sehr wohlthätig auf die Gesundheit und selbst auf den Character der Pariser ein. Der auf diese Art beförderte Geschmack an Vergnügungen im Freien erhält, indem er von den erschöpfenden künstlichen Genüssen abzieht, jene Heiterkeit der Laune, welche die geistige Kraft entwickelt und Artigkeit befördert. Die in Paris nicht von der Natur ausgeschlossenen Arbeiter sind munterer und lebhafter als die unglücklichen Bewohner von Städten, welche immerwährend in enge Gassen oder in den Mauern dumpfiger Wirthsstuben eingeschlossen sind, und hier von berauschenden Getränken unnest Kraft und Fähigkeit zum Nachdenken und Beobachten verlieren.

M. Franst.

On dira peut-être, que les causes qui donèrent naissance à la vie monastique n' existant plus parmi nous, les couvents étoient devenus des retraites inutiles. Et quand donc ces causes ont-elles cessé? N'y a-t-il plus d'orphelins, d'infirmes, de voyageurs, de pauvres, d'infortunés? Ah! lorsque les maux des siècles barbares se sont évanouis, la société, si habile à tourmenter les ames et si ingenieuse en douleur, a bien su faire naitre mille autres raisons d'adversité, qui nous jettent dans la solitude. Que de passions

trompées, que de sentiments trahis nous entraînent chaque jour hors du monde! C' étoit une chose fort belle que ces maisons religieuses, où l'on trouvoit une retraite assurée contre les coups de la fortune et les orages de son propre coeur. C' est une philosophie bien barbare et une politique bien cruelle que celles-là, qui veulent obliger l' infortuné à vivre au milieu du monde. S'il est des lieux pour la santé du corps, permettez au moins à la religion d'en avoir aussi pour la santé de l' ame! elle, qui est bien plus sujette aux maladies, et dont les infirmités sont bien plus douloureuses, bien plus longues et bien plus difficiles à guérir.

Disse Opgaver vare fælleds for Ingeniører og Artillerister, med Undtagelse af dem, som, ifølge de p. 70 og 71 anførte Regler, blot bleve Ingeniørerne forelagte.

Examen blev afsløvet af følgende Officierer:

A) af Ingeniørbrigaden:

Sec. Lt. Christian C. Hagemann med Characteren

Reg. godt eller 2,135.

— Hans Chr. Einding . . Reg. godt eller 2,482.

— Niels Chr. Jrgens . . Meget godt ; 2,001.

Mellem disse, som dimitterede fra Krigsskolen til forskjellige Lider, fandt ingen Concurrence Sted.

b) Af Artilleriebrigaden.

Sec. Lt. Maurits Bendix Rosen med Characteren

Reg. godt eller 2,379.

— Ole Chr. F. Hagemann Reg. godt ; 2,412.

— Christoph. Andreas Lange Reg. godt ; 2,103.

— Frantz W. Munthe . . Reg. godt ; 2,118.

- Werner N. de S. Petersen Meg. godt : 2,182.
- Carl Christian Basøe . Meg. godt : 2,330.
- Frederik S. Rønnefad . Meg. godt : 2,477.

Uf disse concurerede kun de 5 Sidstnævnte.

Desuden absolverede:

Sec. Lt. Peder Egeberg af Cavallerie:Brigaden Examen for Ingenieur:Officierer med Charact. Meget godt — 2,100 og Examen for Artillerie:Officierer med Charact. Meget godt — 2,098.

Sec. Lt. Oluf Arntzen af Søe Etaten Examen i Mathematik og Artillerie med Characteren Meget godt, 1,773, og Second Lieutenant Hannibal Sommerfeldt af Søe:Etaten Examen i de mathematiske Videnskaber med Characteren Udmærket Godt — 1,150.

Ovennævnte Elever afgik efter Dimissions:Examins Slutning fra Høiskolen til deres resp. Brigader, hvorefter under 3die Febr. 1834 afholdtes Præliminair:Examen med følgende Officierer, som, efter at være bestaaet samme, ansattes ved Høiskolen som elever af 3die Cursus, nemlig:

a) til Ingenieur:Brigaden:

Sec. Lt. Christian Røyem

- Poul Lemvig
- Malthe Langberg.

b) til Artillerie:Brigaden:

Sec. Lt. Marcus Wang.

- Carl Jørgensen.
- Stephan Meydell.
- Philip Sidsener.

Sec. Lt. Søren Gjesfing.

- Ole Olsen.
- Bernhard Meyer.
- Christian Scharffenberg.
- Hans Urentz.
- Christian Berg.
- Harald Bergeland.
- Jens Landmark.
- Georg Falsen.
- Cornelius Angell.
- Johan Røder.
- Carl Eischendorff.
- Michael Hall.
- Johan Møller.

Desuden af 2den Aggersh. Brigade:

Sec. Lt. Lintrup, og af Søe:Etaten:

Sec. Lieutenanterne: C. Falsen, H. Falsen, Heiberg, Diriks og Motzfeldt.

hvor ældre Beretninger ere afbrudte, og for Universitetets og de senere oprettede Skoles Vedkommende, at give en Udsigt over deres Tilstand og Skjæbne fra Dyrettelsen af. I denne Hensigt agter jeg i Begyndelsen at anvende omtrent Halvdelen af hvert Hæfte til saadanne ældre Efterretninger, hvorimod den anden Halvdeel vil meddele de nyeste.

I det jeg herved indbyder til Subscription paa disse Annaler, bemærkes, at Væket vil udkomne i Hæfter paa 8 à 10 Ark, der leveres Subscriberne for 60 Sk. pr. Hæfte; hvert Aar udkommer til ubestemte Tider, i det Høieste 4 Hæfter; Subscriptionen gjælder, i det mindste, for 4 Hæfter, som ville komme til at udgjøre eet Bind; enkelte Hæfter sælges ikke. Subscriberfamliere, som paatage sig at distribuere Exemplarerne og indstaae for Betalingen, tilslaaes hvert 7de Exemplar frit. De Subscriberfamliere, som hermed ville være uleilighede, anmodes om, paa de respective Lister, at afgive deres skriftlige Erklæring. Subscribere, som boe udenfor nedenangførte Stæder, anmodes om, paa Listen at anføre om de ønstede Expl. tilsendte med Posten, eller selv ville besørge Afhættelsen, og, i saa Fald, i hvilken af følgende Stæder: Christiania, Moss, Frederiksstad, Frederikshald, Drammen, Holmestrand, Laurvig, Frederiksværn, Porsgrund, Eken, Kragerø, Arendal, Christiansand, Mandal, Fahrund, Egersund, Flekkefjord, Stavanger, Bergen, Alesund, og Trondhjem.

De, som ønske dem tilsendte med Posten, komme, foruden Subscriptions-Prisen, til at betale en saadan modereret Afgift til Postkassen, som, paa underdanigst Ansøgning derom, maatte blive bestemt."

Udgiveren har indgivet Ansøgning om at erholde Tilladelse til at forsende Annalerne med Posten mod at betale til Postkassen $\frac{1}{3}$ af hvad Subscriberne erlægge.

Subscription staaer fremdeles aaben hos alle Boghandlere og de Hrr. Postmestere, som dermed ville være uleilighede; ligesom den ogsaa modtages i portofrie Breve til Udgiveren.

Indhold.

Universitetet.

I. Dets Dyretelse.	S.	1.
II. Forberedende Foranstaltninger.	—	12.
III. De første Læreres Udnævnelse.	—	19.
IV. Universitetets første Bicennium 1813—1832	—	21.
A. Organisation.	—	21.
B. Universitetets Embedsmænd.	—	46.
A. Bestyrelsen.	—	46.
B. Universitetslærerne.	—	47.
C. Secretariatet.	—	53.
Den militaire Høiskole.	—	62.
I. Høiskolens Organisation.	—	68.
II. Direction og Lærere.	—	80.
III. Forelæsninger og Examina.	—	82.

Nyere Efterretninger.

Universitetet.

I. Embierne i 1833.	—	90.
II. Examina i 1833.	—	99.
A. Examen artium.	—	99.
B. Examen philologico-philosophicum.	—	111.
C. Præliminærexamen.	—	118.
D. Theologisk Embedsexamen.	—	121.
E. Juridisk Embedsexamen.	—	127.
III. Befordringer og Afgang.	—	137.
IV. Academiske Høitideligheder	—	138.
V. Stipendier.	—	139.
VI. De Studerendes Antal	—	142.

Den militaire Høiskole.

1. Befordring og Afgang i Directionen.	—	144.
2. Extraordinaire Forelæsninger.	—	144.
3. Examina; Af- og Tilgang blandt Eleverne	—	145.

Rettelser.

Side 82. 10 fra ned: Arets Udgang, læs: Udgangen af Aret 1812.